¶ a ¶Salutat te epaphras. De iſto loquit̄ Col. j. a. Sicut didiciſtis ab epaphꝛa chariſſimo ꝯſeruo nr̄o: qui eſt fidelis ꝓ vobis miniſter chꝛiſti. b ¶Concaptiuꝰ meꝰ in chꝛiſto ieſu. i. ꝓ chꝛiſto. Sed quō erat captiuus/ notat oſtendens eū eſſe in tribulatione. c ¶Marcus ariſtarchꝰ ⁊c. Col. iiij. b. Salutat voſ ariſtarchus ꝯcaptiuus meꝰ ⁊ marcꝰ cōſobꝛinus barnabe. Et infra: Qui ſūt ex circūciſiōe: Et p̄ dicit: Salutat vos lucas medicꝰ ⁊ demas ⁊c. Ergo lucas fuit de gētibꝰ. Et. ſ. dr̄: Cum oneſimo chariſſimo ⁊ fideli fratre ⁊c. nūqd iſte fuit ille oneſimꝰ? nō. Sed hic q̄rit̄ de hoc qd̄ hic ponit̄ demas in ſalutatione: ex hoc enim conſtat ꝙ erat fidelis. Et adhuc loquens doctrinā apl̄i qd̄ videt̄ ei cōtrariū qd̄ dr̄. ij. Timoth. vlt. b. Demas me dereliqt diligēs hoc ſeculū: Et abijt theſſalonicam: Et infra. Lucas ē mecū ſolꝰ.

Hec aūt ep̄la ſcripta ē poſtea ꝙ̄ illa ad timotheū: qd̄ ptȝ ex h̄

2. Timo. 4. b. ꝙ in ſecunda ad timoth̄. mandat ꝙ ad ſe veniat/ cito ſubdens: Ego iam delibor ⁊c. Hic autē in ꝑncipio ep̄le ꝓponit̄ timotheus i titulo cū paulo: ergo iā venerat qn̄ hec ep̄la ſcp̄ta eſt: et iā vt dictū eſt/ demas dereliqrat apl̄m: quō ḡ hic ponit̄ demas tām̄ ipſe eēt cū ap̄lo? R̄ndeo. vel loqt̄ de diuerſis q̄ vocant̄ h̄ noīe demas: vel q2 ille ex timoꝛe apl̄m dereliqrat: iā penitēs credi pōt rediſſe. d ¶Lucas. Chꝛyſ. Quid lucā vltimo ponit: nec h̄ opoꝛtet impſcrutata dimittere. Et poſtea dic̄ Lucas vltimꝰ exiſtēs factꝰ ē ꝑmus. e ¶Adiutores mei/ in p̄dicatiōe ⁊ opatione euāgelij. Phil. iiij. a. Cū clemēte ⁊ ceteris adiutoꝛibꝰ meis. f ¶Gr̄a dn̄i ⁊c. Chꝛyſ. Oꝛone ep̄laȝ cōcluſit. Sic̄. ij. Timo. iiij. d. Dn̄s nr̄ ieſus chꝛiſtꝰ cū ſpiritu tuo. Et nota qddā eē notabile i ap̄lo ꝙ oēs fere ep̄las niſi illā ad Hebꝛeos a gr̄arūactiōe icepit: ⁊ t̄minat oēs fere in oꝛonē vt ſic oēm opationē ſuā ⁊ ſcp̄turā ⁊ a deo inciperet ꝑ gr̄arūactionē: et in deū terminaret ꝑ oꝛonē. Hinc etiā inoleuit/ vt in fine litterarum ſcribatur: valete.

¶Explicit Poſtilla domini Hugonis Cardinalis ſuper epiſtolam Pauli ad Philemonem.

¶Reuerendiſſimi in chꝛiſto patris ⁊ dn̄i/ dn̄i Hugonis ⁊c. Cardinalis Poſtilla ſup epiſtolā pauli ad Hebꝛeos Incipit. ¶Expoſitio Capi. I

Multifarie multiſq; modis ⁊c. Ro. xj. b. Q2 diu qdē ego ſū gentiū ap̄ls miſteriū meū honoꝛificabo: ſi q̄ mō ad enūciādū ꝓuocē carnē meā ⁊ ſaluos faciā aliqs de illis. Sic dixit ap̄ls: ſic cōpleuit. Nā ad hebꝛeos hāc ep̄lam ſcripſit lingua vt dr̄ hebꝛaica: ſed poſt mortē a luca fuit greco ſermone cōpoſita vel trāſlata. Intētio ap̄li ē mutare ꝯuerſos de iudeis ad ſolā fidē chꝛiſti: ⁊ ab obſeruatione legaliū reuocare. Nomē aūt ſuū vel dignitatē tacuit: q2 nō erat eoꝝ ap̄ls: ⁊ ideo nomē ſuū nō inuocauit ſup eos: maxime cū ſupbi eſſent: ⁊ magis ꝓuocandi eſſent ad bonū ꝑ hūilitatē ꝙ̄ ꝑ auctoꝛitatē. Hec aūt ep̄la/ vt dic̄ Chꝛyſ. antiquioꝛ ē illa q̄ ſcripta ē ad Timotheum: in q̄ dr̄ Ego enim iam delibor. ij. Timoth. iiij. b. Et ſupꝛa dicit idē Chꝛyſ. Duos ānos fuit in roma: Act. vlt. g. Deinde dimiſſus ad hiſpanias venit: ⁊ vidit iudeos: ⁊ poſt romā redijt. Hāc aūt ep̄lam poꝛtauit timotheꝰ: ſic vult Chꝛyſ. Vn̄ īfra vlt. d. dr̄. Cognoſcite fr̄em v̄rm timotheū dimiſſū/ cū q̄ ſi celeriꝰ venerit videbo vos. Diuidit̄ aūt h̄ ep̄la i q̄ttuoꝛ p̄tes. In ꝑma oſ̄dit chꝛiſtū excellētioꝛē eē oī creatura: ⁊ iō i illo potiſſime fidēdū: qd̄ fac̄ vſq; ad ꝑncipiū ſeptimi capituli: ibi: Hic em̄ melchiſedech rex ſalē. In ꝑmo cap̄lo due ſunt p̄tes: Cōmendat em̄ chꝛiſtū vltra omnes ꝓphas ⁊ oēs hoīes. In pꝛima parte ab eterna genitura/ contra iudeos qui dicebant Ioh. ix. f. Nos ſcimus quia moyſi locutus eſt deꝰ hunc aūt neſcimꝰ vn̄ ſit. In ſecūda p̄te ꝓfert eū angel' mult' rōibꝰ ibi: Tanto melioꝛ ⁊c. In ſecunda p̄te pꝛobat ſacerdotium chꝛiſti maiꝰ eſſe ⁊ dignꝰ ſacerdotio leuitico: et h̄ facit vſq; ad ꝑncipiū. xj. cap. ibi: Eſt autem fides ſperādarum ⁊c. A In tertia agit de fidei cōmendatione ꝑ quā eſt acceſſus ad chꝛiſtū: ⁊ h̄ ꝑ totū. xj. cap̄lm. In q̄rta de moꝛali īſtructione/ a. xij. vſq; ad finē ep̄le. In ꝑma ḡ p̄te ꝯmēdat chꝛiſtū mlt'iplr̄. Et diuidit̄ illa ps ꝑma i duas p̄tes. In ꝑma p̄te oſ̄dit eū eē excellētioꝛē oī rōnali creatura/ q̄ ē āgelꝰ: ⁊ durat vſq; ad initiū t̄tij cap̄li: ibi: Ampliꝰ em̄ ⁊c. In ſecūda excellētioꝛē rōnali creatura q̄ eſt hō: ⁊ durat ab illo vſq; ad ꝑncipiū. vij. cap̄li: ibi: Hic em̄ melchiſedech. Volēs ḡ oſ̄dere ꝙ excellētioꝛ ē angelica creatura/ commēdat eū ſm̄ ea q̄ ei ꝯpetūt ſm̄ vtrāq; naturā. Et ꝑmo ſm̄ ea q̄ cōpetūt ei rōne deitat'. Pꝛio ḡ cōmēdat eū ab excellētia i magiſterio: ibi: Locutꝰ ē nob i filio: qſ̄i abūdāntꝰ docuit ꝑ filiū ꝙ̄ ꝑ ꝓphas. Secūdo a dn̄io: ibi: Quē ꝯſtituit heredē. Tertio ab identitate potētie cū dō p̄re: ibi: Per quē fecit. Quarto a coeternitate: ibi: Qui cū ſit ſpledoꝛ. Quinto a ꝯſubſtātialitate: ibi: Et figura ſb̄e eiꝰ. Sexto ab oīm creaturarū gubernatiōe: ibi: Poꝛtāſq; oīa. Septio a redēptiōe ſiue ipſoꝝ iuſtificatione: ibi: Purgationē pctōꝝ faciēs. Octauo ab eq̄litate ſiue conſeſſu cū deo p̄re: ibi: Sedet ad dexterā. Nono ex p̄dict' īfert: ibi: Tāto melioꝛ āgel' ⁊c. Decimo ꝓbat p̄cedētia auctoꝛitate ſacre ſcripture: ibi: Cui em̄ aliqn̄ ⁊c. Undecimo ꝓbat auc̄te chꝛiſtū maioꝛē eē āgel' ibi: Et adoꝛēt eū. Duodecio ſimilit̄ ꝓbat auc̄te angelos eē ſeruos: chꝛiſtū aūt dn̄m: ibi: Qui facit. Tertiodecio ꝓbat chꝛiſtū auc̄te excellētioꝛē angel'/ ꝑ ſupabūdāntiā charitatis: et eū etiā ꝓbat excellētioꝛē ſm̄ hūanā naturā: ibi. Dilexiſti ⁊c. Quartodecimo ꝓbat idē ꝑ p̄ceſſionē: ibi: Ipſi ꝑibūt. Ultimo ꝑ vniuerſalē ſubiectionē: ibi: Ad quē autē angeloꝝ. Et ibi oſ̄dit ꝙ nō oīa ſubiecta ſunt angel': ſȝ potiꝰ angeli ſubiecti ſūt ac adminiſtratoꝛij. Chꝛyſ. ponit hāc l̄raȝ. Multiperitie ⁊ multimode olim deus locutꝰ p̄ribꝰ in ꝓphis: in vltimo dierū eoꝝ locutꝰ ē nobis i filio: quē poſuit heredē oīm ꝑ quē fecit et ſecula: q̄ exiſtens a panegyrinari ſplēdoꝛ glie: character. i. ſignaculū: hypoſtaſeos. i. ꝑſone eiꝰ ferēſq; oīa verbo v̄tutis ſue per ſeipm̄ purgationē faciens peccatoꝝ eoꝝ. Numeri. xij. b. Si qs fuerit inter vos ꝓpha ⁊c. Eſa. vj. a. Uidi dn̄m. Aliter vidit Ezech. j. a. Apoc. j. c. Exo. iij. a. ⁊. xxiiij. d. Dicit ḡ.

g ¶Multifariam vel multifarie: id eſt multotiens et multis perſonis: vt abꝛae: iſaac: ⁊ iacob: et eiſdem ſepe.

b ¶Multiſq; modis: id eſt multis qualitatibꝰ ſiue ſpeciebus loquendi:

a Salūtat te epaphras cōcaptiuꝰ meus in chꝛiſto ieſu: marcꝰ/ ariſtarchus/ demas lucas adiutoꝛes mei: Gr̄a dn̄i nr̄i ieſu chꝛiſti cum ſpiritu veſtro: Amen. ¶Explicit epiſtola Pauli ad Philemonē

¶Incipit argumentū in epiſtolam ad Hebꝛeos.

In ꝑmis dicendū eſt cur ap̄ls paulus in hac ep̄la ſcribenda non ſeruauerit moꝛem ſuū: vt vel vocabulū noīs ſui/ vel oꝛdinis deſcriberet dignitatē. Hec cauſa ē ꝙ ad eos ſcribēs qui ex circūciſiōe crediderāt/ quaſi gentiū ap̄lus ⁊ nō hebꝛeoꝝ: ſciēs eoꝝ ſuperbiā/ ſuāq; humilitatem ipſe demonſtrās/ meritū officij ſui noluit āteferre. Nā ſimili modo etiā iohānes apoſtolus ꝓpter humilitatem in epiſtola ſua nomen ſuū eadē rōne nō pꝛetulit. Hanc ergo epiſtolā fertur apoſtolꝰ ad hebꝛeos cōſcriptā hebꝛaica lingua miſiſſe: cuiꝰ ſenſum ⁊ oꝛdinē retinēs: Lucas euangeliſta poſt exceſſum ap̄li pauli greco ſermone compoſuit.

¶Explicit argumentum Incipit ep̄la pauli ad hebꝛeos.

Capi. I

g b Multifarie multiſq; modis:

bus loquēdi: quia modo p ſomnia / modo aperta voce: modo inſpiratiōe: vel ecōuerſo: multipl'r. i. diuerſis modis loquēdi. Sūt aūt quīdecim modi. Quia p ſomnia: vt Dañ. vij. a. Geñ. xxviij. c. Viditq; iacob i ſōnis ſcalā ⁊ dñm innixū ſcalę dicētē ſibi: ego ſū ⁊c. Numeri. xij. b. Siquis fuerit inter vos ꝓpheta dñi in viſione appare bo ei: vel p ſomnia. Job. xxxiij. b. Semel loquit': ⁊ ſecundo id ipſum non repetit: p ſomniū i viſione nocturna. Itē locutus eſt ſermone vocali p ſubiectā creaturam. Exo. iij. a. Cernēſq; dñs q̄ pgeret ad videndū / vocauit eū de medio rubi ⁊ ait: moyſes moyſes. Itē p occultā inſpirationem in quo neſcit homo q̄ſi cq; verū ipſe vel de' loq̄tur. Geñ. xv. a. His nāq; trāſactis fact' ē ſermo dñi ad abraā: p viſionē. Glo. per occultā inſpirationē. Quarto loquit' per ꝓpheticā inſpirationē: in qua iā hō nō occulte / ſed aperte ſcit qui loquit' ⁊ intelligit qd̄ di. Pſ. Audiā quid loquat' in me dñs deus. Oſee. j. a. Principiū loquendi domino in oſee. Eſa. xxxviij. a. Factū eſt verbum domini ad eſaiam dicens: Vade et dic ezechię ⁊c. Quinto loquit' per applicationē ſpūs ad ſpm̄: vt angeli ad animā quaſi ſpeculi ad rem: ⁊ tunc reſultant in anima formę q̄bus plenę ſunt intelligentię. i. angeli: vt Zach. j. d. Et dixi ad angelū q̄ loquebat' in me. Sexto loquit' p opera ſignificātia. Eſa. xx. a. Locut' eſt dñs i manu eſaię filij amos dicēs: Vade ſolue ſaccū de lumbis tuis / ⁊ calciamēta tua tolle de pedib' tuis: ⁊ fec̄ ſic: Qd̄ fuit idē / ac ſi diceret: Denudami vos captiuos de hoſtib': o egyptij ⁊ ethiopes: quia de illis loquit' ibi. Et in Ezech. iiij. a. Sume tibi laterem ⁊ poſtea ſartaginē ⁊c. Item Hiere. j. c. Quid tu vides hieremia: Ollā ſuccenſā ⁊c. Item Zach. j. b. et. vj. a. Septimo loquit' p figuras ⁊ cerimonialia Eſa. xlij. d. Qui vides multa: nonne cuſtodies: ⁊ qui apertas habes aures / nōne audies: q. d. dñs: Ego loquor vobis o iudei p iſtas figuras ⁊ nō auditis. Octauo loquit' p ſigna ⁊ portenta. Exo. xx. c. Cunctus autē pp̄ls videbat voces ⁊ lāpades ⁊ ſonitū buccinę / montēq; fumantē ⁊c. Nono loquit' p ſcrip̄turas. Hiere. xx. b. Fact' eſt dñi ſermo i opprobriū. Pſ. Proiecisti ſermones meos retrorſum. Alibi. Lętabor ego ſup eloquia tua ⁊c. Decimo loquit' p miracula. Joh. v. f. Opa q̄ ego facio teſtimoniū phibent de me. Vndecimo loquit' p flagella: ſicut hō loquit' equo ſuo vel aſino qñ eum pungit vel tundit: Ratio enim dicit ei q̄ feſtinet. Pſ. Qui fingis laborem in p̄cepto. Aug'. in lib. Cōfeſ. Non erat qd̄ rñderē dicenti mihi: Surge qui dormis: niſi verba ſomnolēta ⁊ lenta / ſine modo: ecce modo / ſiue paululū: ecce paululū: ſed modo ⁊ modo non habebant modū: ⁊ paululū ibat in longū. Duodecimo loquit' p doctores et pdicatores. Luc. x. c. Qui vos audit me audit. Tertiodecimo loquitur per ſanguinem ſuū: ſiue per ſanguinis aſperſionē. Heb. xij. f. Acceſſiſtis ad ſanguinis aſperſionē melius loquentē q̄ abel. Quartodecimo loquit' p oēs creaturas quę ſunt quaſi voces viſibiles. Job. xij. b. Interroga iumēta ⁊ docebunt te. Prouerb. vj. a. Vade ad formicā o piger ⁊ cōſidera vias eius ⁊ diſce ſapientiā. Pſ. Celi enarrāt gloriā dei et opa manuū eius ⁊c. De' me fecit. Quintodecimo loquit' p beneficia. Pſ. In columna nubis loquebat' ad eos. Vltimus autē modus quo de' pr̄ loquit' p ſe. Loquit' eñ pr̄ per filiū: Et hoc dupl'r: Ipm̄ generādo qui eſt verbū ſuū. Pſ. Dixit ⁊ facta ſunt. i. verbū genuit p quem oīa facta ſunt. Sic cōtinue loquit' per ipm̄. Itē loquit' per filiū ipm̄ incarnādo: qñ verbū caro factū eſt: ⁊ ſic verbū trāſformatū eſt in vocem: verbū mētale in verbū vocale / vel potius viſibile. Pſ. Semel locutus eſt deus: quaſi nō cōtinue: incarnatio ſemel facta ē. Hęc eñ diſtinctio in parte habet' a btō Greg. ſup illud Job. xj. a. Atq; vtinā de' loq̄ret' tecū ⁊ apiret labia ſua tibi. Multiſq; modis: quia deus loquēs oībus pdictis modis / loquit' tripl'r: ſiue triplicia: Infectuz p anagogen: factū p hiſtoriā vel p allegoriā: faciendū p tropologiā. Sic ergo qd̄ dicit: multifariam / refertur ad diuerſos modos loquendi: hoc autē qd̄ di: multis modis. i. tribus: quia ſenſui loquit' per opera: ⁊ imaginationi p corporales imagines: intellectui p res ſpūales. Hęc autē diſtinctio habet' . ij. Cor. xij. a. vbi loquit' de raptu pauli: ſic diuerſitas locutionis vel multitudo accipit' penes diuerſitatē recipiētiū locutionē: ſenſus. ſ. ⁊ imaginis ⁊ intellect'. Vel / multis modis: tripl'r. ſ. vt in tribus eius locutio effectuz habeat in nobis: vt det nobis ſapientiā in cogitatione / locutione / opatiōe. Prouerb. xxij. c. Ecce deſcripſi eā. i. ſapiē tiā tibi tripliciť. i. i trib' habēdā: cogitatiōe / locutione / opatione. In his trib' debet q̄libet poſſidere ſapientiā: quam nobis deus offert in ſua locutione. Vnde Bern. Cogitare loqui ⁊ ope ſapientiā exercere pcipit: ⁊ hoc eſt qd̄ dicit' / in cogitationib'. i. ad cogitandū interius corde ⁊ ſciētia. i. ad docendū exterius ore et opere.

a b c d e f g Olim de' loquēs p̄rib' i pphis / Nouiſſime dieb' iſtis locut' ē
h i k l m nob' i filio quē ꝯſtituit heredē / vniuerſorum / per quē fecit et

a Olim deus loquens patribus ⁊ pphetis. Nota ſingula. Olim: quaſi nō eſt nouū qd̄ loquit' modo deus p chriſtū: ſed idē locut' eſt olim p ꝓphetas: vbi cōmēdat' veritas dictoꝝ dei ex antiquitate: cū dic' / Olim. Eſa. xliiij. b. Extūc audire te feci: et annūciaui: vos eſtis teſtes mei. Extunc. i. ex antiquo. Itē cōmēdat' ex ipſo loquēte: cū dicit / b De': de' eñ vera loquit' / nō hō: q: oīs hō mēdax. ij. Pet. j. d. Nō eñ volūtate hūana allata ē aliqñ ꝓphetia: ſed ſpū ſctō inſpirati locuti ſunt ſcti dei hoīes. Pſ. 115.
Itē cōmēdat' ab illis q̄bus locutio facta eſt: quia c Patribus. Act. xiij. e. Ad patres nr̄os repromiſſio facta ē. Itē ab illis p quos facta ē / cū di. d In pphetis. i. p ꝓphas. Patrib' eñ in ꝓphetis locut' eſt deus ſeruis ſuis: p ſeruos ſuos ꝓphetas. Prouerb. xxix. c. Cū ꝓphetia defecerit / diſſipabitur pp̄ls. Quinto cōmēdat' a cōtinuatiōe: Nō eñ ceſſat loqui p filiū qd̄ olim p ꝓphas locutus eſt: e Nouiſſime diebus iſtis ⁊c. Qui olim p ꝓphetas in veteri teſtamēto / modo p filiū loquit' apti' in euāgelio. Olim terruit / nūc allicit: olim dñs intonuit / modo puulus vagit. Differenter loquit': ſed nō diuerſa ſiue cōtraria. Rota eñ ē in rota: ⁊ qd̄ olim p̄dixit: nouiſſime p filiū exhibuit. Vñ dicit: Nouiſſime. i. in fine tp̄m. j. Cor. x. c. Nos ſum' i q̄s fines ſeculoꝝ deuenerūt. Eſa. ij. a. Erit in nouiſſimis dieb' p̄paratus mons dom' dñi in verticē montiū. i. chriſt' ſup oēs ſctōs. j. Joh. ij. c. Filioli iā nouiſſima hora ē. Geñ. xlix. a. Cōgregami vt annunciē q̄ vētura ſūt vob' i dieb' nouiſſimis. Vel / Nouiſſime: q: poſt hāc locutionē nō ſequit' alia locutio. i. alius modus loquēdi. Eadē eñ eſt locutio apl'oꝝ ⁊ p̄dicatoꝝ quę ⁊ chriſti. Nō tñ p idētitatē dictorum: ſed modo dicendi: aperte eñ locuti ſunt ſicut chriſtus. Et nota q̄ prima lingua fuit ęnigmatica. ſ. lingua veteris teſtamenti. Secūda aperta. ſ. noui teſtamēti. Hęc lingua debet eſſe vltima: q̄ pcedit ex ore dei. Sed ex ore diaboli mō procedit tertia lingua: nō lingua moyſi: vel lingua chriſti: ſed diaboli. De qua di Eccl. xxviij. b. Lingua tertia multos cōmouit. f Dieb' iſtis. q. d. q̄ſi adhuc ſupſūt q̄ audierūt ⁊ viderūt. Vñ in plogo luce / dicit ipſe lucas: Sic tradiderūt nob q̄ ab initio ipſi viderūt ⁊ miniſtri fuerūt ſmonis. g Locut' eſt. Nota q̄ di loquens in ꝓphis de p̄tti / ⁊ dicit: locut' eſt in filio: q̄ſi de p̄terito: vt p h inuat q̄ fili' idē loq̄t qd̄ ꝓphę: et ecōuerſo: ꝓphę idē qd̄ chriſt': vt ſit rota i medio rotę: h Nobis filijs. ſ. illoꝝ patrū q̄b' oli locut' ē p ꝓphas: ne aliq̄ putet nob locut': q̄ illis qd̄ potuit videri / ſi alij loq̄ret' gēti. i In filio. i. p filiū quē ipm̄ v̄bū ſuū fecit carnē / vt nob pr̄ loq̄ret'. Joh. j. b. Vnigenit' q̄ ē in ſinu p̄ris ipſe enarrauit. k Quē cōſtituit / i imutabili ſtatu de' pr̄. l Heredē vniuerſorū: et poſſeſſorē oīm creaturarū. Hoc etiā eſt ſm hūanā creaturā: vt dicit Pſ. Poſtula a me ⁊ dabo tibi ⁊c. Itē heredis Pſ. 2.
noīe aſſignat' q̄ ꝓprius ē fili'. Et iterū q̄ imobil' eſt dñs. Pſ. Pſ. 2.
Ego aūt cōſtitut' ſū rex ab eo ⁊c. Matth. xxj. d. Hic ē heres. Eſa. xlv. a. Chriſto meo cyro qd̄ interp̄tat' heres. Ro. iiij. c. Non eñ per legem ꝓmiſſio abrahę aut ſemini eius vt heres eſſet mundi. Mich. j. d. Adhuc heredē adducā tibi: quę habitas i mareſa. Dicit q̄: Quē cōſtituit. ſm hūanā naturā. m Per quē fecit ⁊ ſecula. ſm diuinā: ⁊ ita cōmēdatur ſm vtrāq; naturā

a ſecula. Qui cū ſit ſplēdor glīe
b ⁊ figurā ſubſtātie ei⁹/ portāſq̄
c oia verbo virtutis ſue: ꝑurga
d tionē pctōꝝ faciens: ſedet ad
e dexterā maieſtatis i excelſis:

⁊ vtrāq̄ naturā. Pſ. Oia i ſapia feciſti. Itē Pſ. Verbo dn̄i
Pſ. 103. celi firmati ſūt. Ro. xj. d. Ex quo oia/ ꝑ quē oia/ in q̄ oia: Er
Pſ. 32. go q̄ eſt ars dei capax oim artiū plena rōne: Joh. j. a. Oia ꝑ
ipſum facta ſunt. Eccl. xlij. d. In ſermone eius cōpoſita ſunt
oia. Itē Eccl. xxiiij. a. Ego feci in celis vt oriret lumē. Pro/
uer. viij. c. Dn̄s poſſedit me ab initio via
rū ſuarū anteq̄ quicq̄ faceret a ꝓncipio
⁊c. a Secula. q. d. nō tn̄ eterna. i. ſem
piterna. Sed/ ſecula. i. ſecularia ⁊ viſibi
lia ⁊ mutabilia. Deinde ꝓſequit de diui/
De peni. diſ. 2. na natura dicēs. b Qui cū ſit ſplē
c. illa aīa dor: oſtendens ꝓmo ꝑ ſimilitudinē co/
euoꝝ coeternitatē filij cum deo patre: qꝛ
cū filius ſit ſplendor patris/ ⁊ pr̄ ignis/ et
ſi ignis ſit eternus: ergo ⁊ ſplendor: ergo cū pr̄ ſit eternus ⁊ fi/
lius eſt eternus. Coeua eīm ſunt ignis ⁊ ſplēdor: ergo coeterni
ſūt pr̄ ⁊ fili⁹: Qđ oſtendit ſic formādo argumentū: Oē fecun
dius ⁊ potētius eſt magis efficax ⁊ potens ad ꝓducendū ſibi
vicinū q̄ qđ non eſt ita fecundū: ſed ſi vnū fecundū ⁊ potens
eſt deus pr̄: ergo potentior eſt ad ꝓducendū ex ſe coeternum
ſibi/ qđ eſt ei vicinū q̄ aliqđ creaturarū ſibi coeuum: ergo de
us pater ſibi coeternū filium. Qꝛ autē chriſtus cōparet ſplen/
dori/ dicit Eſa. lxij. a. Propter ſion nō tacebo ⁊ ꝓpter hierlm
non quieſcā donec egrediat vt ſplendor iuſt⁹ eius ⁊c. Et ſicut
nō diminuit ignis/ licet ſplendor ab ipſo exeat: ita ſine diminu
tione patris generatur filius a patre/ ſicut ſplendor ab igne.
Chryſ. Audi ipſum chriſtū dicētē: Ego ſum lux mūdi: Joh.
viij. b. Dicit ergo: Qui cū ſit ſplendor glorie. i. ſplēdor
glorioſus eiuſdē. ſ. glorie cum patre. Vel/ Glorie. i. patris
glorioſi. i. natus a patre glorioſo: ſicut ſplēdor ab igne: Deus
. i. pr̄ eſt ignis: nō ſolum cōſumens: ſed ſplendēs. Sap. vij. d.
Virtus dei eſt ⁊ emanatio quedā claritatis dei oīpotent. ſin/
cera: ⁊ nihil inqnatū i illā incurrit. Cādor eīm lucis eterne: c
Et figura ſubſtātie eius. Etſi ſplendor ſit coeuus igni.
nō tn̄ eiuſdē ſubſtātie: ideo addit hoc/ oſtendēs nō ſolū coeter
nitātē filij cū patre: ſed etiā cōſubſtātialitatē eius ad patrem:
Et figura: vel character/ vel ſignum. i. expreſſiua imago.
d Subſtantie eius. i. eiuſdē ſubſtātie cū patre: quia cum
ſit omnino ſimplex et impartibilis ſubſtātia patris: de neceſſi/
tate apparet ꝙ totā ſubſtantiā ſuā cōferat filio quē ex ſe gignit.
Nō ſic autē eſt in patre carnali ⁊ filio: qꝛ ſubſtātia patris car/
nalis partibilis eſt. Unde nō tranſit tota in ſubſtantiam filij.
Sap. vij. d. Speculū ſine macula dei maieſtatis ⁊ imago bo
nitatis illius. Col. j. b. Qui eſt imago dei inuiſibilis ꝓmogeni
tus oīs creature. Eccl. xxiiij. a. Ego ex ore altiſſimi ꝓdij ꝓmo
genita ante oēm creaturā. i. ſimillim⁹ ſuꝫ ei. Loquit eīm vulga
riter: ſm qđ dr̄ de aliquo/ qui patri ſuo multū eſt ſimilis: vide
tur ꝙ de ore eius exierit. Per hoc autē ꝙ dr̄ figura ſubſtātie:
notat tā diſtinctio ꝑſonarū q̄ idētitas ſubſtātie: Cōtra ſabel/
lium: ⁊ marcellū ⁊ fotinū: qui nō ponūt aliū patrē a filio in ꝑ/
ſona. Contra qđ dicit aplus: filiū figurā patris: figura autem
alia eſt q̄ ille cui⁹ eſt figura. Chryſ. Illis oibus vnā plagam
dedit dicēs. Character/ hypoſtaſeos. i. ſigillū ꝑſone eius. e
Portanſq̄ oia. Hic cōmendat filiū a gubernatione et ſu/
ſtentatione oim/ ſiue ab omni potentia q̄ potens ē in eſſe ſuſtē
tare: quia cū ex nihilo ſint oia/ niſi ab eo cōſeruarent: cito redi
gerent in nihilū: nō ſolū ea que rōne cōtrariarū qualitatū ex
quib⁹ cōpoſita ſunt neceſſario diſſoluunt: ſed etiam que ſimpli
cia ⁊ ſtabilia ſunt: quia tn̄ ex nihilo ſunt ex ſe diſſoluunt niſi a
deo portent. Dicit ergo: Portanſq̄ oia. i. continens et gu
bernans tam ſpūalia q̄ tpalia. f Verbo. i. ſolo imperio:
g Virtutis ſue. i. ſeipſo qui eſt verbū pr̄is/ ſua virtute oia
ſuſtentans ⁊ gubernās. Vel/ Virtutis ſue. i. potentie et bo/
nitatis. Vel/ Verbo virtutis ſue: id ē omnia portat faci/
le ⁊ ſine labore. i. virtuoſe. Et nota ꝙ tripl'r portat oia. ſ. in eē
oia cōſeruādo. Itē motū oim gubernando ⁊ dirigendo. Itē
nata ex eis ꝓpagando. Tria eīm genera operū fecit deus a ꝓn
cipio. Op⁹ creationis: qn̄ oia in materia creauit. Op⁹ diſtin/
ctionis: qn̄ oia in ſpeciebꝰ ⁊ formis diſtinxit: Op⁹ ornat⁹: qn̄
terrā animalib⁹/ mare piſcib⁹/ aerē auibus/ celū ſtellis decora
uit et ornauit. Quo ad primū. ſ. ad op⁹ creationis oia portat
⁊ ſuſtinet ⁊ creata in eſſe cōſeruat. Quantū ad ſecundū op⁹. ſ.
quantū ad opus diſtinctionis oīa portat motus quarūlibet
ſpecierū gubernādo ⁊ dirigendo: quia motus ſequit ſpeciem.
Quantū ad tertiū. ſ. opus ornat⁹ oia portat: oia que ad orna
tū creata ſūt multiplicādo/ ꝓpagando: vt ſibi ĩnuicē ſuccedāt:
ſicut animātia. Hec tria opeꝝ genera tāi
innuit Eccl⁹ in ꝓncipio. Ipſe creauit illā Eccl. i. a.
ſpūſancto. ſ. ſapientiam creauit in effectu
ſuo ſm qđ exēplar ꝓducit in exemplum:
⁊ vidit/ hoc eſt quātū ad opa creationis:
Juxta illud: Et ſpūs dn̄i ferebat ſup aq̄s Gen. i. a.
. i. ſup materiā illā informē creatā ferebat
ſicut mens artificis ſuper materiā de qua
opaturus eſt. Hoc eſt igit qđ dicit Eccl⁹.
Et vidit res. ſ. in materia: Et dinumerauit: hoc eſt quantū ad
opa diſtinctionis: ⁊ mēſus eſt quātū ad opa ornatus: que ma/
xime ſunt ſub mēſura tpis: quia tēpus vite vniuſcuiuſq̄ deter
minatū eſt. Idē innuit Eſa. xl. c. Quis appendit trib⁹ digitis
molē terre. ſ. trib⁹ dictis opib⁹: Sequit: Quis mēſus ē pugil/
lo aquas: ⁊ celos palma ponderauit ⁊c. Itē Eſa. xlvj. b. Ego
feci/ ego ferā/ ego portabo ⁊ ſaluabo. Et nota in hac auctorita
te q̄ttuor opa filij dei. Opus creatiōis/ cū dicit: ego feci. Op⁹
gubernationis ⁊ conſeruationis/ cum dicit: ego feram. Opus
redēptionis/ cum dicit: ego portabo/ in cruce ſcꝫ. Opus glo/
rificationis/ cum dicit: ⁊ ſaluabo. Que etiam quattuor notan/
tur hic in textu. Primū cū dr̄: Per quem fecit ⁊ ſecula.
Secundū cū dicit: Portanſq̄ oia ⁊c. Tertiū. ſ. opus re/
dēptiōis cū ſubdit: Purgationē pctōꝝ faciēs. Quartū
cū ſubdit: Sedet ad dexterā ⁊c. Ibi eīm ipſe glorificator
⁊ receptor ſuoꝝ ē in eadē māſiōe in q̄ eſt cū patre. Dicit ergo.
b Purgationē pctōꝝ faciens: per ſanguinē ꝓpriū.
Et in hoc cōmēdat eū a redēptione. Apoc. j. b. Qui dilexit
nos ⁊ lauit nos i ſanguine ſuo. Infra. ix. d. Si eīm ſanguis hir
coꝝ ⁊ tauroꝝ et cinis vitule aſperſus inqnatos ſanctificat ad
emundationē carnis: multo magis ſanguis chriſti q̄ ꝑ ſpiritū/
ſanctū ſemetipm obtulit imaculatū deo/ emūdabit cōſcientiā
noſtrā ab operib⁹ mortuis. Et nota ꝙ ſanguis ē optimū em/
plaſtrū cōtra recēs vulnus: ita memoria paſſionis chriſti me/
dela cōtra oēm morbū pcti. Dicit ergo/ Purgationē ⁊c.
Joh. j. d. Ecce agnus dei: ecce q̄ tollit pctā mūdi. Ro. iij. d.
Quē ꝓpoſuit deus ꝓpitiatione ꝑ fidē. j. Joh. ij. a. Ipſe ē ꝓpi/
tiatio ꝓ pctis nr̄is: nō pro nr̄is autē tm̄/ ſed ꝓ totius mundi.
Pōt etiā hec cōmēdatio ſumi a iuſtificatione impij/ cū dicit:
Purgationē ⁊c. Malach. iij. a. Sedebit cōflās et emū/
dans q̄ſi argētū et purgabit filios leui. Eſa. iiij. b. Si abluerit
domin⁹ ſordē filiarū ſion et ſanguinē hierlm lauerit de medio
eius in ſpiritu iudicij et ſpiritu ardoris. Spūs iudicij eſt con/
tritio: in qua ſe iudicat et condemnat peccator. Spūs ardo/
ris eſt ira ꝓcedēs cōtra peccatū. i Sedet. Poſtq̄ per
naturā et poteſtatē et benignitatē chriſtū cōmendauit: cōmen
dat eū per dignitatē: quia crucem ſuſtinuit/ vt nos a peccatis
mundaret: et ipſe qui ita humiliat⁹ eſt/ ſedet. i. quieſcit et re/
gnat/ k Ad dexterā maieſtatis. i. i potiorib⁹ bonis pa
tris/ ſm qđ homo: vel in equalitate patris/ ſm qđ de⁹. Et lo/
cat⁹ nō in paradiſo vnde adā excidit: ſed/ l In excelſis.
i. ſup oia locoꝝ dignitate. Marci. vlt. d. Aſſumpt⁹ eſt in ce/
lū ſedet a dextris dei. Act. vij. g. Ecce video celos aptos et fi
lium hominis ſtantē a dextris virtutis dei. Col. iij. a. Que ſur
ſum ſunt querite vbi chriſtus eſt in dextera dei ſedens. Infra.
viij. a. Qui cōſedit in dextera. Itē. x. c. et. xij. a. Item Dan.
vij. d. Ecce cū nubibus celi quaſi filius hois veniebat et vſq̄
ad antiquū dierū ꝑuenit. Et poſtea dicit: Poteſtas eius po/
teſtas eterna que nō auferet. Act. ij. e. Dextera dei exaltat⁹
et ꝓmiſſiōe ſpūſſancti accepta a patre/ effudit h̄ donū qđ vos
videtis ⁊ auditis. Nota Glo. In hac ſerie pri⁹ alta cōmemo/
rat dicēs: In filio: vbi ꝓpri⁹ intelligit fili⁹ q̄ eſt ſupior ⁊ excel
lētior vniuerſis. Deinde ad hūilia deſcēdit ſubdēs: Quē cō
ſtituit heredē. Deinde redit ad alta dicēs: Per quē fec
⁊ ſcla ⁊c. Poſtea ad altiorē oib⁹ gradū venit dicēs: Qui cū
ſit ſplēdor. Deinde hūilia loqt: Purgationē peccato/
rum faciēs. Deinde ad alta narrādo reuertitur. Sedet ad

dexteram maie.

a Tanto melior angelis effect[9] b quãtò differẽtius pre illis no c mẽ hereditauit. d Cui ẽm dixit e aliquñ angeloꝝ: f filius meus es tu g egò hodie genui te. h Et rurſũ: i Egò ero illi k in patrem: l et ipſe m erit mihi in filiũ. n Et cũ iterum o introducit p primogenitũ in or q bem terre dicit: r Et adorẽt eũ s omnes angeli dei. t Et ad an v gelos ſuos quidẽ dicit: x Qui y facit angelos ſuos ſpiritus et z ministros ſuos flãmmã a ignis b

dexteram maieſtat[9]. Sequit: a Tãto melior tc. dignior angelis eſt. b Effectus. i. euident ſm hoiem fact[9]. c Quanto differẽti[9] p̄ illis nomẽ. i. differentiorẽ honori ficentiam q̄ ante. ſ. c Hereditauit. i. firmiter habuit in reſurrectione et aſcẽſione: qui paulominus ab angelis fuit mi noratus in paſſiõe et carnis mortalitate. Et hũc honorẽ habuit. d Pre alijs. i. pre angelis etiã in carne mortali fuit chriſtus et honorabilior angelis: et ita differens no men habuit pre illis: ſed multo differẽti[9] habuit in reſurrectione et aſcẽſione: q̄ſi ad dexterã dei ſedet. Or aũt chriſtus maior fuerit angelis etiam paſſibilis et mortalis patet: quia dicit Matth. iiij. b. Et accedẽ tes angeli miniſtrabant ei. Marci. j. b. Eratq̄ cũ beſtijs et angeli miniſtrabãt ei. Minor tñ dicit ab angelis: non ſimplicit ſed quo ad quid. ſ. quantũ ad paſſibilitatẽ et quãtũ ad apparentiã: ſed quãtũ ad rem et gratiaꝝ plenitudinẽ omnino maior. Vñ Gal. iiij. a. Quanto tpe heres puulus eſt nihil differt a ſeruo / cum ſit dñs oim: nihil differt a ſeruo: quia verberatur vt ſeruus: ſed tñ dñs eſt oim: et ita maior ſeruo. Et h eſt qd̄ dr̄ Joh. j. g. Amẽ amẽ dico vob: videbitis celũ aptũ et angelos dei deſcendẽtes et aſcendẽtes ſup filiũ hominis. Celumq̄ fuit apertũ. i. chriſtus pforatus et aptus in paſſione: tũc catharacte celi aperte ſũt i diluuio gratiarũ: et tũc angeli aſcẽ derũt et deſcẽderũt in filiũ homis. Aſcẽderũt: quia minor fuit angelis ſm quid. i. quãtũ ad paſſibilitatẽ: ſed deſcẽderũt quia maior fuit angelis ſm gratie plenitudinem. Non em̄ dedit ei deus ſpm̄ ad menſurã. j. Joh. iij. d. Parce / ſicut qd̄ mẽſurat parce dat. Vel / Hereditauit. i. habuit nomen differẽs. Et hoc Pre illis. i. nomen valde differẽs a nomie angeloꝝ: no men. i. filij p naturã: qd̄ alij habẽt p adoptionis grãm. Phil. ij. b. Dedit illi nomẽ qd̄ eſt ſup om̄e nomẽ tc. Act. iiij. c. Nec em̄ aliud nomen eſt datũ ſub celo hominib[9] in quo oporteat nos ſaluos fieri. Johel. ij. g. Oĩs q̄cũq̄ inuocauerit nomẽ do mini hic ſaluus erit. f Cui em̄. Probat auctoritate ꝓ phete p̄cedentia: coeternitatẽ. ſ. filij et cõſubſtantialitatẽ: quia generat[9] eſt ab eterno: et ab omnino ſimplici. Cõtinuat ſic: be ne dico q̄ differẽtius nomen pre angelis habuit: g Em̄. i. quia: Cui angelorum. i. nulli: h Filius: ecce nomen. i Meus. i. cõſubſtantialis nõ adoptiuus. k Es tu. diſcretiue. i. nullus alius. Matth. xvij. a. Hic ẽ fili[9] meus di lectus: hic et nõ alius. Et vere es fili[9] meus: quia / l Ego hodie. i. eternalit / m Genui te: Preſens et p̄teritũ ꝯiũgit: illã generationẽ innuẽs eſſe eternã: quia nõ ita fuit qd̄ p̄terie rit: et ꝓpt hoc dicit / hodie: nec ita eſt quin ante fuerit: et ideo dicit: Genui. Unde Glo. Genui dicit: ne noua puteretur aut ne modo videretur incipere: hodie dicit / ne p̄terita genera tio videret. Eccl. xxiiij. a. Ego ex ore altiſſimi ꝓdij p̄mogeni ta ante oẽm creaturã. Prouerb. viij. c. Ante colles ego partu riebar. Et notat p p̄teritũ impfectuz eterna filij generatio: q̄r filius ſemp a patre. Per h q̄ verbũ eſt meditatiuũ intelligitur q̄ incõprehenſibilis ẽ illa generatio. Eſa. liij. c. Generationẽ eius tc. Poteſt etiã ille dies intelligi quo chriſtus ſm hoiem natus ẽ: vel dies reſurrectionis. Act. xiij. e. Hãc deus adim

Ps. 2. pleuit filijs veſtris reſuſcitãs ieſum: ſicut in Ps. ſcriptũ ẽ. Fi lius meus es tu ego hodie genui te. Aug[9]. Cũ chriſto gignit hodie generat. i. chriſtus ẽ dies. n Et rurſum: dicit ſcri ptura de eodẽ. o Ego ero illi in patrẽ. Hoc dicit de ſalomone in figura filij dei. ij. Reg. vij. b. et j. Paral. xxviij. c. Ipſum elegi mihi in filiũ et ego ero ei in patrẽ: et firmabo re

Ps. 88. gnum eius vſq̄ in ſempiternũ. Vel in Ps. dicit: Ipſe inuoca uit me / pat me[9] es tu: et ſuſceptor ſalutis mee: et ego p̄mogeni tum ponã illum tc. Glo. tñ dicit q̄ in eſaia ſũt hec verba: Eſa. xlij. a. Ecce meus puer: vel ſeruus ſcdm̄ aliam litteram: ſuſci piã eũ / electus meus cõplacuit ſibi in illo aĩa mea: dedi ſpm̄ meũ ſup eũ iudiciũ gentib[9]. Et ab h loco ſumit illud Matth.

xij. b. Ecce puer meus electus quẽ ego elegi tc. Dicit ḡ: Ego ero illi in patrẽ: ipſi precipiendo ſicut pr̄ filio: ipm̄ diſcipli nando. Eſa. liij. b. Diſciplina pacis noſtre ſup eũ: ipſi heredi tatẽ dando. Ps. Dabo tibi gentes hereditatẽ tuã tc. p Et Ps. 2. ipſe erit mihi in filium. Alia lr̄a: Obediendo diſciplinam meã amplectẽdo: hereditatẽ ſibi traditã mihi ꝯſeruãdo et multiplicãdo. Luc. j. d. Qd̄ em̄ ex te naſcit ſãctũ vocabit fili[9] dei. Maior ergo ẽ angelo: qd̄ iterũ oſtendit dicẽs. q Et cũ iterũ introducit: Ps. 2. Act. 13. c. ſcriptura. r Primogenitũ in orbẽ terre. i. q̄ſi loqtur de filio dei introducen do i mundũ. Matth. xiij. a. Exijt q̄ ſemi Ps. 8. nat ſemen ſuũ ſeminare. Sed cur non ma 2. Reg. 7. b. nifeſtius loquit paulus: exẽplũ de illo qui 1. Paral. 22. c. vult regi recõciliare incarceratos q̄ offen derunt eũ: nõ ſtatim introducit eos ad re Ps. 96. gem: ſed p̄us exiens loquitur eis: et ita de deo verbo hoc ait: ſed de deo ſm carnem Ps. 103. Joh. j. a. In mũdo erat et mũdus p ipm̄ fact[9] ẽ tc. Et nota q̄ dicit / iterũ: q̄r ſcri ptura ſepe dicit itroducẽdũ. Vel / Iterũ introducit p aſſumptionẽ carnis: ſm quã in mundũ dicit introductũ: non p naturã diuinitatis: ſm quã mundũ fecit. Joh. j. a. In mundo erat et mũdus p ipm̄ factus eſt. Vel ſic ordina lr̄am. Et iterũ: dicit ſcriptura: cũ ſcʒ introducit. i. introducendũ dicit. Primo genitũ. Eccl. xxiiij. a. Primogenita ante omnẽ creaturam. Ro. viij. f. Vt ſit ipſe p̄mogenitus in multis fratrib[9]. Col. j. b. Primogenit[9] ante omnẽ creaturã. s In orbẽ terre: q̄ſi heredẽ i poſſeſſionẽ. Joh. j. a. In ꝓpria venit: Quid dr̄ h qd̄ ſubdit / t Et adorent eũ oẽs angeli dei. Hoc ha betur in Ps. xcvj. Dñs regnauit exultet terra. In q̄ ſubdit: Adorate eũ oẽs angeli: h / Adorent eũ tc. et loquit ille Ps. de introductione chriſti ſm hoiem in mundũ tanq̄ in poſſeſſio nem / cũ dicit: Dñs regnauit: qd̄ patet ex titulo: q̄ ẽ talis. Ps. dauid: cũ terra ei[9] reſtituta ẽ ei. Et adorent: p hoc ꝓbat q̄ maior eſt filius q̄ angeli. Cõſtat em̄ q̄ minor nõ adoret a ma iori: ſed ecõuerſo. Daniel. vij. c. Milia miliũ miniſtrabãt ei. Apoc. v. b. Quattuor aĩalia et vigintiq̄ttuor ſeniores ceciderũt corã agno hñtes ſinguli citharas tc. Et dicit / Adorẽt. Glo. quia viſioni ei[9] obtẽperauit. Vñ ſubdit. v Et ad ange los quidẽ dicit: pr̄ de filio. Vel ſcriptura dicit de ipſo. Ad ãgelos. i. q̄dã qd̄ ptinet ad ãgelos. x Qui / fili[9]. y Fac ſpũs: celeſtes oẽs. z Angelos. i. legatos. a Miſtros. i. ad volũtatẽ ſuã faciẽdã. Et p hoc oñdit angelos ſuos ei[9] et ipm̄ dñm eoꝝ. Chryſ. Ecce magna differẽtia. Angeli em̄ cre abiles ſũt oẽs: fili[9] increabil. Vñ de angel dicit. x Qui fa cit: nõ aũt de filio: ſʒ angelos ſuos ſpũs tc. Sʒ ꝯ Act. ij. f. Et dñm ei[9] et chriſtũ fecit de[9]. Et ſm carnẽ dicit / fecit: Sʒ nũq̄d angeli minores ſoli ei miniſtrãt: Nõ: ſõ ſubdit: a Et mini ſtros tc. Sic ordina lr̄am. b Flãmã ignis. i. ſeraphin q̄ ſũt d ordine ſupiori. y Facit miſtros ſuos. Chryſ. Nõ angelos tm̄: ſed oẽm ſupiorẽ ꝟtutẽ miſtratiuã dicit Eſa. vj. b. Volauit ad me

Aliter Vel aliter. x Qui facit angelos ſuos ſpũs. i. qui mittit angelos ſuos vt leta et leuia nũcient a Et miniſtros ſuos flammã ignis: quãdo p eos punit malos. Per ignẽ em̄ q̄libet pena ſignificat. Vñ Hiere. xxix. e. Quos frixit rex babilonis i igne ꝓ eo q̄ fecerũt ſtulticiã in iſrl et mechati ſunt in vxores amicoꝝ ſuoꝝ: et in rei veritate lapidauit eos: ſic hr̄ Daniel. xiij. g. Glo. Flãmã ignis: dũ ad exercitũ vindicte mittit: vt in ſodoma: et i alijs plurimis locis. Hinc ſumit ar gumẽtũ q̄ boni puniũt. Gen. xix. a. Venerũt duo angeli ſodo mam tc. nõ em̄ loth demones recepit. Idẽ Apoc. xvj. a. Pri mus angel[9] effudit phialã: Apoc. xv. c. Septẽ angeli. Glo. ſi cut in eccleſia ſpũs. i. ſpũales viros. Facit angelos ſuos ſpũs. i. miſtros ꝟbi ſui. Malach. ij. b. Legẽ inq̄rẽt de ore ei[9] q̄r angelus dñi exercituũ ẽ. Et miniſtros ſuos flãmam ignis. Ardere em̄ debẽt vt ignis et lucere vt flãma. Joh. v. f.

a Ad filiū aūtē. Thꝛōnus tuuſ
b
c deus in ſeculum ſeculi: ꝛ vir
d gā equitatis virga regni tui.
e
f Dilexiſti iuſticiam ēt odiſti
g
h iniquitatem: pꝛopterea vnxit
i
k tē deus: dēus tuus ōleo † le
l
m ticie pꝛe pārticipibus tuis.

☞ Volauit ad me vnꝰ ō ſeraphin: q̄ dicūt ardētes: ꝛ ſt ſupioꝛis oꝛdis. Vñ ſupioꝛ celeſtiſ hierarchia ſiue epiphaniū icaleſcētiſ affectiōis: incēdio altioꝛis intellectus faſtigio: iudicij libꝛa: reſultatio diſtributa. i. diuiſa In hoc qđ dicit: incaleſcentis affectiōis incēdio: ſeraphin ſignificat. Per h̄ qđ dicit/ altioꝛis intellectus faſtigio/ ſignificat cherubin. In hoc ꝙ dicit libꝛa iudicij/ thꝛonos. Per h̄ ꝙ dicit reſultatio diſtributa/ ſignificat ꝙ quicq̄d boni eſt in angelis ē quedā redundatio ꝛ reſultatio īfinite bonitatis dei ab eo collata et diſtributa. In pmo em̄ oꝛdine reſultat ardoꝛ charitatis. In ſecundo ſcientie plenitudo. In tertio iudicij certitudo. Oēs aūt miſtrant chꝛiſto. Daniel. vij. c. Milia miliū ꝛc. Mat. iiij. b. Marci. j. b. Angeli miniſtrabāt ei. Infra eodē d. Oēs ſunt adminiſtratoꝛij ſpūs ꝛc. Matth. xiij. f. Mittet filius hoīs angelos ſuos et colligent de regno eius oīa ſcandala: et eos qui faciūt iniq̄tatē ꝛ mittēt eos in caminū ignis. Itē dicit Matth. xxiiij. c. Mittet angelos ſuos in tuba ꝛc. ergo filio hoīs miſtrabūt. Itē Matth. xxv. c. Cū aūt filꝰ hoīs venerit in maieſtate ſua et oēs angeli eius cū eo ꝛc.

Aliter ✱ Erat iohānes lucerna ardēs ꝛ lucens: Et qui talis ē poteſt alios calefacere ad bonuz p exhoꝛtationē: ꝛ terrere in eis mala p increpationē. Hiere. xxiij. f. Nōne verba mea quaſi ignis ad calefaciendū in bono: et quaſi malleus cōterens petras. i. duriciā maloꝝ. Sed ſicut auctoꝛitas dicit. Qui nō ardet nō accēdit. Eccl. xlviij. a. Surrexit helias pꝑheta q̄ſi ignis: Et poſt ſubdit: Et verbū eius q̄ſi facula ardebat. Sequit: a Ad filium autē. Hic p dignitatē ſimul et poteſtatē commendat chꝛiſtū. Et pbat eū eſſe deū angeloꝝ. q. d. pꝛedictū ptinet ad angelos/ ſed/ ad filiū/ dicit deꝰ pater: qđ ſequit/ b Thꝛonus tuꝰ ꝛc. ſic habet in Pſ. xliiij. Sed videtur ꝙ ille pſal

Pſ.44. mus nō ſit de filio: qꝛ titulꝰ dicit: Filijs choꝛe. Solo: ſeq̄tur ibi: Cāticū p dilecto. i. chꝛiſto. Et poſtea dr̄ in ipſo pſalmo: Accinge gladio tuo ſup femur tuū potentiſſime: qđ pꝛie filio dei cōuenit: ſicut et iſtud: Thꝛonus tuus: o deus fili. i. regia dignitas. i. iudiciaria ſedes ſiue ptās pmanet. c In ſeculū ſeculi. Ioh. v. c. Omne iudiciū dedit filio ſuo ꝛc. Luce. j. c. Et ſedebit in domo iacob in eternū: ꝛ regni eius nō erit finis. Eſa. ix. b. Sup ſoliū dauid et ſup regnū eius ſedebit. Et nota ꝙ thꝛonus pꝛie eſt regis: tribunal iudicis: cathedra magiſtri. De p dr̄. iij. Reg. x. c. Fecit ſalomon thꝛonū de eboꝛe grandē. De ſecundo Ioh. xix. c. Sedit pilatus p tribunali. De tertio Marci. xj. b. Euertit cathedras ꝛc. Glo. Cathedre ſunt magiſtri. Dicit ergo. Thꝛonus. i. regnū vel iudiciū Vel/ thꝛonꝰ. i. āgeli celeſtes. Eſa. vlt. a. Celū mihi ſedes ē: t̄ra aūt ſcabellū pedū meoꝝ. Per celū angeli i q̄bꝰ iā quieſcit. Per terrā hoīes. i. in q̄bus q̄ſi deambulat qꝛ nō ſunt firmati. Dicunt autē angeli thꝛonus dei: ſicut homies coꝛona regis. Vñ Ezech. j. g. Sup firmamētū qđ erat iminēs capiti eoꝝ: q̄ſi ſimilitudo lapidis ſapphiri: ſilitudo thꝛoni et ſup ſimilitudinem thꝛoni ſimilitudo q̄ſi aſpectus hoīs deſup: quia inquātū eſt hō/ dñat angelis. Eſa. vj. a. Vidi dn̄m ſedentē ſup ſoliū excelſum ꝛ eleuatū. i. ſup angelos q̄ ſunt excelſi natura: et eleuati confirmationis gr̄a. Apoc. iiij. a. Ecce ſedes. i. angeli/ poſita erat in celo: qđ eſt regio ſpirituū: ꝛ iris erat in circūitu ſedis. Iris vt dr̄ Gen̄. ix. b. eſt ſignū federis: quia officiū angeloꝛū ē hoīes recōciliare deo. Similis viſioni ſmaragdine: qꝛ cū intuent angelicos ſpūs cōfoꝛtāt ſicut in natura ſmaragdi. Itē

Pſ.79. Daniel. vij. c. Thꝛonus eius flāma ignis. Pſ. Qui ſedes ſup cherubin ꝛc. Per thꝛonū oēs oꝛdines angeloꝝ intelliguntur. Sed qꝛ nō tm̄ thꝛonus ē ſignū regis: ſed etiā ſceptrū ꝛ virga: ſubdit de ſceptro dicens: e Et virga regni tui: et diſciplina: q̄ illos q̄ ſunt regnū tuū: dirigis et coꝛrigis. d Et virga equitatis. i. ſine acceptione pſonaꝝ. Vel. i. regula di

Pſ.2. recta et inflexibilis. Pſ. Reges eos in virga ferrea. i. rigida

Pſ.95. ptāte/ ꝛ inflexibili equitate p māſuetis terre. Pſ. Iudicabit populos in eq̄tate. Eſa. xj. a. Percutit terrā v̄ga oꝛis. Apoc. xix. c. Et ipſe reget in virga ferrea. i. rigida ptāte: q̄ etſi q̄n̄ꝙ

flectit/ nō frangit. Et nota ꝙ virga filius coꝛrigit: edificiū regulat. Itē grex paſcit. Itē hereditas mēſurat. Quia ergo hec q̄ diximꝰ/ virga ſua facit: dr̄ recte de eo: Virga eq̄tatis ꝛc. De pmo dr̄ Heb. xij. b. Flagellat oēm filiū quē recipit. Prouerb. xxij. c. Stulticia colligata ē in coꝛde pueri: ꝛ virga diſcipline fugabit eā. De ſecūdo Apocal. xj.

a. Datꝰ eſt mihi calamꝰ ſimilis virge: et Pſ.44.

dictū eſt mihi/ ſurge ꝛ metire tēplū dei/ et

altare ꝛ adoꝛantes in eo. De tertio Pſ. † Pſ.22.

Virga tua et baculus tuꝰ. Et Mich. vij. c. Paſce dn̄e populū tuū gregē hereditatis tue habitātes ſolos in ſaltu. De quarto dicitur Ezech. xl. a. Ecce vir cuiꝰ ſpecies quaſi ſpecies eris/ et funiculis lineus Al. tēpla

in manu eiꝰ: et calamꝰ mēſure i manu eiꝰ. onis

Idem eſt funiculꝰ chꝛiſti/ et virga eius. ſ. diſciplina: que in pꝛeſenti ligat et verberat: ſed hereditatem

celeſtē nob mēſurat. Pſ. Funes ceciderūt mihi i pꝛeclar. ꝛc. Pſ.xv.

Zach. xj. b. Vnā virgā vocaui decꝰ/ et alterā vocaui funiculū et paui gregē. Et nota ꝙ dicit: Thꝛonꝰ tuꝰ i ſeculū ſeculi: ſic dicit Dan̄. vij. d. Poteſtas eius poteſtas eterna: que nō auferetur/ et regnū eius qđ nō coꝛrūpetur. Et ſubdit cauſā ſtabilitatis regni ſui. d Et. i. quia/ Virga equitatis ꝛc. Vñ Prouerb. xvj. b. Iuſticia firmat ſolium. Item Prouerb. xxv. a. Aufer ipietatē de vultu reg. ꝛ firmabit iuſticia thꝛonꝰ eiꝰ. Vñ etiā ſubdit. f Dilexiſti iuſticiā. i. oīne bonū. g Et odiſti iniq̄tatē. i. oē malū. Eccl. xij. a. Altiſſimꝰ odio habet peccatoꝛes. Apoc. ij. b. Odiſti facta nicolaitarū/ que ꝛ ego odi. Sap. xiiij. b. Similiter ſunt odio deo: impius et impietas eius. Et in his duobus eſt perfecta iuſti

cia: in amoꝛe boni et odio mali. Pſ. Iniquitatē odio habui ꝛ Pſ.cxviij.

abhominatꝰ ſū: legē autē tuā dilexi. Seneca. Odiū peccati nō finē ſupple/ iterū opoꝛtet habeas vel facias. h Propterea. i. ad hoc vt p̄dicta tibi eſſent. i. amoꝛ iuſticie et odiū iniquitatis. Vel/ Propterea. i. quia dilexiſti iuſticiam et odiſti iniquitatē: inde tibi datum eſt hoc pꝛemiū: quia ſcilicet i Vnxit te deꝰ: filiū ſm hoīem. k Deꝰ tuꝰ: pater vnxit ſcȝ vt pugilem. Vnde Hiere. xx. c. Dominus mecū eſt tanq̄ bellatoꝛ foꝛtis. Item vt pontificem. Heb. ix. c. Chꝛiſtus aſſiſtens pontifex futuroꝝ bonoꝝ. Item vt regem. Apoc. xix. c. Rex regū ꝛ dn̄s dominantiū. l Oleo leticie. i. exultationis: i. ſpirituſſancto: ſiue donis ſpirituſſancti. m Pꝛe participibus tuis. i. pꝛe angelis et hominibus qui partez gratie habent: ſed chꝛiſtus plenitudinem. Ioh. j. b. Plenum gratie et veritatis. Ioh. iij. d. Non em̄ ad menſurā dat deus ſpiritū/ chꝛiſto. ſ. Pꝛe participibus/ ergo ſuis fuit vnctꝰ: quia plenus fuit et ipſi ſemipleni. Item ipſe fructuoſus: omnes alij reſpectu eius infructuoſi. Cant. ij. a. Sicut malus inter ligna ſiluarum ꝛc. Item Cant. v. c. Electus ex milibus. Item alij moꝛtales ipſe ſtabilis: ꝛ eternus ſacerdos ſm oꝛdinem melchiſedech. j. vij. a. Plures facti ſunt ſacerdotes: idcirco qꝛ moꝛte pꝛohibentur pmanere: hic eſt aūt eo ꝙ manet in eternū ſempit̄nū habet ſacerdotiū. Dicit ergo/ Vnctus pꝛe participibꝰ: quo ad plenitudinē/ fructuoſitatē/ ſtabilitatem. Sed queritur de hoc ꝙ dicit: Propterea vnxit te ꝛc. Et dicit Glo. quia dilexiſti iuſticiā: ergo filius dei quia dilexit iuſticiā fuit vnctꝰ. Solutio: Triplex fuit vnctio in chꝛiſto. Pꝛima fuit in vtero virginis. in cōceptione: de qua dicit in epiſtola ad quirinū epiſcopū. In vtero virginis homo cōceptus eſt: ibi ab eodē ſpiritu vnctus: ibi conceptus: nec ante conceptus: et poſtmodū vnctus: ſed hocipſum de ſpirituſancto: ex carne virginis ꝯcipi fuit/ a ſpūſancto vngi. Matth. j. d. Qđ em̄ in ea natū eſt de ſpūſancto eſt. Hec vnctio cōſiſtit in tribus: in naturarū vnione: in donoꝝ plenitudine: in peccatoꝝ imunitate. Secunda vnctio eſt manifeſtatio oīm bonoꝝ in baptiſmate: tunc em̄ dictū eſt ei: Hic eſt filꝰ meꝰ dilectus. Matth. iij. d. Ieſus autē plenus ſpirituſancto reuerſus eſt a ioꝛdane. Tertia vnctio fuit ſiue gr̄a imoꝛtalitatis in reſurrectione: de qua pōt intelligi qđ hic dicit: Quia em̄ dilexit iuſticiā ꝛc. meruit reſurrectionē gloꝛioſam. Alij aliter ſoluunt dicētes ꝙ chꝛiſtus

☞

a Et tũ ĩ pncipiõ dñe terrã fun
b c dasti: et õpa manuũ tuaꝶ sũt
d e f celi. Ipsi peribũt: tũ autẽ per
g h manebis: ⁊ õẽs vt vestimentũ
i k veterascent. Et velut amictũ
l m mutabis eos ⁊ mutabunt: tũ
n o autẽ idẽ ipse es: ⁊ ãni tũi non
p deficient. Ad quẽ autẽ ange-
q lorũ dixit aliqñ: Sede a dex-
r s t tris meis: ⁊ donec ponam in-
imicos tuos scabellum pedũ
v x tuorũ: Nõne omnes sunt ad-
ministratorij spiritus in mini-
y sterium missi propter eos qui
z hereditatẽ capiunt salutis.

tes: ꝙ christus meruit habitũ / nos habẽdum meremur. Un-
de dicitur ꝙ christus meruit habitam gratiam. Vel aliter vt
oleum leticie dicatur hilaritas et serenitas conscientie quam
meruit: non merito precedẽte / sed coherente: ⁊ quam sibi etiã
quilibet iustus meretur: quia non simul cum bonis operibus
habet. Unde Ps. In custodiendis illis
Ps. 18. retributio multa. Et nota ꝙ per predicta
Unxit te ⁊c. Probauit christũ maiorẽ
angelis etiã ſm hoiem p grãrũ et charis-
matũ abundãtiam ⁊ plenitudinẽ. Nũc ite
rum redit ad eternitatem eius ostendendã
per auctoritatem ꝓphete dicẽtis in Ps.
a Et tu / domine pater. b In prin
cipio. id est in filio qui est principium.
Gen. i. a. In principio creauit deus ce-
lum et terram. Prouerb. viij. c. Dominꝰ
possedit me ab initio viaruꝫ suarũ anteꝙ̃
quicꝙ̃ faceret a pricipio. Vel / Tu dñe /
fili. In pricipio: rerũ. i. anteꝙ̃ res eẽnt
in forma distincta ⁊ ꝓpria: c Terrã
Ps. 103. fundasti. i. fecisti in materia. Ps. Qui
fundasti terrã super stabilitatẽ suaꝫ. Job.
xxxviij. a. Ubi ponebã fundamẽta terre.
d Et opera manuũ tuarum sunt
celi. Manꝰ dei ẽ potẽtia q̃ iubet et facta
Ps. 32. sũt. Ps. Verbo dñi celi firmati sũt. Esa.
xl. c. Celos palmo põderauit. Sꝫ q̃re dicit ꝙ fundauit terrã: ⁊
ꝙ opa manuũ suarũ sũt celi: potiꝰ ꝙ̃ ecõuerso. Rñdeo. Fun-
damẽtũ ꝓprie ẽ in inferiori parte edificij: ⁊ ideo cũ terra sit in-
fima in tota mũdi machina: ei competit ratio fundamẽti. Unde
Hiere. x. b. Qui fundauit terrã in fortitudine sua. Celi autem
dicunt opera manuũ eius: quasi in eis specialiter opatus sit:
et ita in eo est maior specialitas: et magis in eis apparet poten
tia et sapientia dei: sicut dicit artifex de pulchriori opere: ego
feci illud manibus meis. Esa. xlviij. c. Manus mea fundauit
terram ⁊ dextera mea mensa est celos. Sed iterum de funda-
Ps. 135. tione terre contrarietas videt. Ps. Qui firmauit terrã super
aquas. Cõtra. Job. xxvj. c. Qui appendit terrã super nihilũ.
Solo. Terra seipsa virtute diuina eã stabiliente. Unde: Fun-
dasti terrã sup stabilitatẽ suã. Unde bene dicit iob: et ꝓprie eã
fundatã super nihilũ: quia est inferius terra. Ps. autẽ loqtur
visualiter cũ dicit: Qui fũdauit terrã sup aquas. Sicut cũ dici
tur: Castrum hoc fundatum est super aquas. i. iuxta. Aliter
enĩ cum aqua sit leuior terra nõ posset sustinere terrã: Vel lo-
quitur de aliquibus partibus terre quas subintrat aqua: ⁊ ter
ra desuper. f Ipsi peribunt. Hic ꝓbat christum exce-
dere omnẽ creaturã etiã angelicã: per eius imutabilitatẽ: cum
omnia quantũ ĩ se sint mutabilia. Dicit ergo: Ipsi pibunt:
celi aerei ſm spẽm quã nunc habent nõ ſm substantiã ⁊ in me
lius mutabunt: Sicut dicit de aliquo homine / qꝛ perijt cuius
facies mutata est. Esa. lj. b. Celi sicut fumus liquescunt et ter
ra sicut vestimentũ atteret. Job. xiiij. c. Donec atterat celum
nõ euigilabit. Matth. xxiiij. c. Celũ et terra trãsibũt. Apoc.
xx. c. A cuius cõspectu terra fugit et celum. g Tu autẽ
Mal. 3. pmanebis. Ps. Verbũ tuũ pmanet in celo. h Et om
nes: siue celi siue terra. i Ut vestimentũ veterascẽt
. i. ad interitũ accedent. Infra. viij. d. Qd antiquat ⁊ senescit
ꝓpe interitum est: sicut / vestimentũ. i. sicut humana corpora
longeuitate veterascent. Corpus enĩ humanũ vestimentũ aie
est. Vel / e Celi. i. sancti: sic vestimentũ: vel vestimẽtũ ſm
corpus. Job. iiij. d. Qui habitant domos luteas qui terrenũ
habent fundamentũ cõsument velut a tinea. k Et velut
amictũ. i. tam facile sicut amictus extendet et plicatur. l
Mutabis eos: in melius. Apoc. xxj. a. Vidi celũ nouum
et terrã nouã. Comparat celũ amictui: quia operit omnia in-
feriora: ⁊ terrã cingit. m Et mutabunt. i. mutata sic per
manebunt. n Tu autẽ idem ipse es / o fili. i. immuta-
bilis es: quia idem. i. simplex omnino es: et ideo impossibile ẽ
ꝙ fiat in deo aliqua mutatio: mutatio enĩ aliqd abijcit ⁊ aliqd
relinquit. Exo. iij. d. Ego sum qui sum. o Et ãni tui nõ
deficiẽt. i. eternitas tua nõ deficiet. Cõtra hoc ꝙ dicit / peri
bũt. Malach. iij. b. Ego deꝰ ⁊ nõ mutor. Nũeri. xxiij. c. Nõ
est deꝰ vt hõ vt mentiat: vel vt filius hois vt mutetur. Idẽ.
j. Reg. xv. e. Vel / Anni tui ⁊c. i. eternitas tua nõ deficiet
in celis. i. in sctis. Eccl. xxvij. d. Vita viri in numero dierũ: di
es aũt israel numerabiles sũt. p Ad
quẽ aũt angeloꝶ dixit aliquãdo.
Hic ꝓbat maioritatẽ filij: per vniuersalẽ Ps. 109.
subiectionẽ omniũ. q Sede / vt vi-
ctor ⁊ iudex. r A dextris meis. i.
in equalitate mea ſm qd deus: vel ĩ po-
tioribus bonis meis / ſm qd homo. s
Donec. i. quousꝙ̃ t Ponam ⁊c. B
id est donec subijciaꝫ tibi omnia vel volũ
tarie / vt penitẽtes: vel inuite vt rebelles.
Ponã scabellum pedum tuoruꝫ:
id est humilitati tue ostendam subiectos
maxime in iudicio. Vel pedes dñi sunt Ps. 109.
apostoli ⁊ alij sancti qui malos iudicabũt Al. quousꝙ̃
Malach. vlt. a. Calcabitis ipios dũ fu-
erint cinis sub planta pedũ vestroꝶ. Et
istud donec nõ ẽ exclusiuũ: sed vltra etiã
subiecti erunt: Esa. vlt. g. Vel / Quo-
usꝙ̃ ponã. i. q̃diu ponam. i. eternaliter
mecũ sedebis in gloria: sicut eternaliter
inimicos tuos subijciã in pena. Act. ij. f.
Nõ enĩ dauid ascendit in celum. Dixit autem ipse: Dixit do-
minus domino meo: sede a dextris meis: donec ponam inimi Ps. 109.
cos meos ⁊c. ij. a. Sedet ad dexterã maiestatis ĩ excelsis. Mat
thei. xxij. d. Quõ ergo dauid vocat eũ dominũ / dicẽs: Dixit
dominꝰ dño meo ⁊c. j. x. c. Sedet ad dexterã dei decetero ex-
pectãs donec ponant inimici eius scabellũ pedũ eius. j. Cor.
xv. d. Oportet illũ regnare donec ponat inimicos sub pedibꝰ
eius. v Nonne omes ⁊c. Posset aliquis dicere: per hoc
nõ ꝓbat vniuersalis subiectio: quia scꝫ dicit ꝙ subijciet ei ini-
micos. Respõdeo. Immo quia p̃dictã subiectionẽ facit: ⁊ fa
ciet p ministeriũ angeloꝶ: quasi / Nonne omes sunt spiri
tus ꝓpter eos ⁊c. i. ꝓpter bonos: q. d. ita ⁊ hoc erit donec
ponant inimici sub pedibus eius qñ impletur illud: Omnia Ps. 8.
subiecisti sub pedibus eiꝰ. Vel aliter: Nonne omnes ⁊c.
q. d. nulli angelorum dixit hoc aliquando: quia: x Omes
sunt administratorij spiritus in ministeriũ missi ⁊c.
Spiritus in natura administratorij ex officio missi ⁊ actu. Et
ordina sic litteram. Omes spiritus: celestes etiã de superi-
ori ordine: Sunt administratorij: id est ministrant chri-
sto. In ministeriũ missi ꝓpter eos ⁊c. q. d. quid mirum
si ministrant christo: quia ⁊ nobis ipso mediante ministrant.
Esa. vj. b. Volauit ad me vnus de seraphin: id est de superiori
ordine. Ministrãdo tamen assistũt. Unde Daniel. vij. c. Mi-
lia miliũ assistebant ei ⁊c. Tob. xij. c. Ego sum raphael vnus
de septem qui astamus ante deum. Luc. j. b. Ego sum gabri-
el qui asto ante deum. Nec mirum est / cum etiam de helia di-
catur. iij. Reg. xvij. a. Viuit dñs ante cuius conspectũ sum.
y Missi ꝓpter eos: id est bonos. z Qui heredita-
tem capiunt salutis: vel capient in futuro: vel capiũt iam
in spe. Ro. viij. e. Spe salui facti sumus. Matth. xix. b. Qui
potest capere / capiat. Missi. Luc. j. a. et. ij. b. et. Act. xij. a.
Quando absoluit petrum. Chrys. Omnia nobis ministrant.
j. Cor. iij. d. Oia enim vrã sunt siue mors / siue vita / siue mun-
dus missus est ⁊ vnigenitus: sed nõ a loco ad locum transit: sed
carnem assumpsit nostram: Quid formidatis / angeli mini-
strant nobis. Bern. O quantũ desiderant ciues celi instaura-
ri ciuitatis sue ruinas: quomodo solliciti sunt vt veniant lapi-
des viui qui coedificentur cum eis: discurrunt medij inter nos
⁊ deum: non dedignabunt vt simus socij eorũ quorũ facti sũt
iam ministri. Festinemꝰ obsecro / festinemus: tota nos multi-
tudo curie celestis expectat: ipse quoꝙ̃ angelorum creator ex-
pectat pariter ⁊ desiderat. Quia ergo sic ministrant:

Propterea: ergo/ abundãti⁹ ⁊c̃. Hec ¶ Capi. II est cõcluſio totius p̃cedentis capituli. q. d. ꝓpterea q̈ talis ⁊ tant⁹ eſt chriſtus / vt oſtenſum ẽ: verbo eius maxie obtẽpandũ ẽ. Et ad h̄ multas ponit cauſas ⁊ rõẽs. Prima eſt ne pœnã ęt̃nã incurram⁹: ibi: Ne forte. Et ꝓbat a minori q̈ nõ obediẽtes eius euãgelio et non obtẽpantes/ pœnã ęternã incurrẽt: ibi: Nõ ei qui ꝑ angelos. Secũda cauſa quare eius euãgelio obtẽpandũ eſt: quia p̃dicatio eius multis ſignis et ꝓdigijs confirmata eſt: et pluribus q̈ verba angelorum ſiue lex: ibi: Que cũ initiũ ⁊c̃. Tertia cauſa ẽ q̈re chriſto nõ angel' ſubiectiũ⁹: ibi: Non eñ angelis. Et hãc ſubiectionẽ ꝓbat auc̃te dauid: ibi: Teſtatus ẽ autẽ. Et quia illa auc̃tas tres ptes habet: oſtendit duas pmas in chriſto iã eſſe cõpletas: et ꝑ hec tertiã eſſe implendã. Que aũt partes pme ſunt minoratio ⁊ coronatio: tertia ẽ vniuerſal' ſubiectio. Prima impleta fuit in paſſione: ſecũda in reſurrectione et aſcẽſione: tertia implebit in iudicij manifeſtatiõe: Poſtea rñdet anthypophorę q̃ ſibi poterat fieri q̈re minoratus ẽ filius dei vt pateret: cum poſſet ſolo verbo liberare genus humanũ. Et ponit multas cauſas q̈re decẽs fuit vt minoraret ꝑ paſſionẽ. Prima: q2 fuit vtile: ibi: Qui eñ ſcificat. Secũda: quia fuit naturę cõſentaneũ/ vt frater frẽs redimeret: ibi: Propter quã cauſaꝫ. Q2 autẽ ſit frat' nr̃ ꝓbat auc̃te dauid: ibi: Nũciabo nomẽ tuũ fratrib⁹ meis. Tertia cã: q2 de⁹ nr̃ erat: ibi: Ego ero ⁊c̃. Quarta cauſa: q2 eius pueri vel ſerui eramus: ibi: Ecce ego ⁊ pueri. Quinta vt redẽptio ꝑditioni rñderet: ibi: Vt ꝑ mortẽ. Sexta q2 hõ factus vt q̃ hoĩs erãt aſſumeret: ibi: Nuſq̈ angelos. Septima vt tẽptati ab eo in eo conſolarent: ⁊ ab eo ſemꝑ q̃rerent auxiliũ q̃ tribulationẽ eſſet expertus: ibi: In eo eñ in q̃ paſſus ẽ. Dicit ergo: a ¶ Propterea: quia. ſ. chriſt⁹ maior eſt ꝓphetis ⁊ angel' / vt ꝓbatũ ẽ in precedenti caplõ. b ¶ Abundantius oportet obſeruare nos ea que audiuim⁹ / a filio dicta in euãgelio/ q̈ q̃ ab angel' dicta ſũt ⁊ ꝓphĩs. Nos. ſ. chriſtianos: Abũdãti⁹ / q̈ iudeos: q̈b⁹ dr̃ Deut. xxvij. d. Maledict⁹ q̃ nõ ꝑmanet ĩ ſmonib⁹ leg' hui⁹. c ¶ Que audiuim⁹. Ro. x. c. Fides ex auditu: audit⁹ aũt ꝑ v̄bũ dei. d ¶ Ne forte ꝑeffluam⁹. i. ęternaliter puniamur / ſi nõ ꝑfecerimus audita. Luc'. xij. f. Seru⁹ q̃ cognouit voluntatẽ dñi ſui ⁊ nõ ſe p̃parauit: ⁊ nõ fecit voluntatem ei⁹ / vapulabit multis. Et nota q̈ hõ fluit ꝑ lapſum pcti ĩ cogitatione ⁊ delectatione: effluit aũt ꝑ lapſum pcti in locutione et ope: ꝑfluit aũt vſq̈ ad lacũ torrẽtis ſulphuris in ęt̃na dãnatione. Mali eñ ſunt q̈ſi torrẽs culpę: ⁊ fluunt vſq̈ ad lacũ pęne. Ad mare eñ inferni tendũt oẽs delitię hui⁹ mundi. Vñ Joſue. iij. d. Steterũt aquę deſcẽdẽtes in loco vno: ⁊ adinſtar montis tumeſcẽtes. Et poſtea dicit: Que aũt inferiores erãt ĩ mare ſolitudinis q̃d nũc vocat' mortuũ / deſcẽderũt ⁊c̃. Ita ẽ ſpũaliter q̈ aquę de ſupnis veniẽtes. i. ſpũales delitię ⁊ diuinę ꝯſolationes vſq̈ ad cęlũ exaltant': ſed aq̃ inferiores. i. delitię carnales in mare mortuũ. i. in amaritudinẽ inferni conuertunt': ſic mali ꝑfluunt oĩno cũ ſuis delectationib⁹. Job. vj. c. Frẽs mei p̃terierũt me ſicut torrẽs q̃ raptim trãſit in cõuallibus. Probat autẽ q̈ punient' tẽptatores euãgelij chriſti ꝑ locũ a minori: ſic: e ¶ Si eñ q̃ ꝑ angelos dict⁹ eſt ſermo ad moyſẽ et ad cęteros. f ¶ Dict⁹. i. miſtrat⁹ ⁊ ꝓlat⁹. Voces eñ ille q̈s audiebat moyſes q̃ñ legẽ accipiebat firmabat' ꝑ angelos. Gal'. iij. c. Lex ordinata ꝑ angelos in manu mediatoris. Act'. vij. e. Hũc moyſen deus miſit in manu angeli q̃ apparuit ei in rubo. Et poſtea dicit. Hic ẽ q̃ fuit in eccleſia in ſolitudine cũ angelo q̃ loq̈bat' ei in monte ſinai. g ¶ Factus eſt firmus. i. ver⁹ ⁊ intrãſgreſſibil' ⁊ imutabil'. Deut. xij. d.

Propterea ¶ Capi. II.
a abũdãtius oportet ob-
b ſeruare nos ea q̃ę au-
c diuimus/ nẽ forte ꝑeffluam⁹.
d Si eñ qui ꝑ angelos dictũs
e f g eſt ſermo: factũs eſt firmus: ẽt
h i oĩs p̃uaricatio ⁊ inõbedien-
k tia ãccepit iuſtã mercedis re-
l tributionẽ: quõmodo nos ef-
m fugiemus ſi tãntam neglexeri-
n mus ſalutẽ: Q̃ue cũ initiũ ac-
o cępiſſet enarrandi ꝑ dñm ãb
p q eis q̃ui audierũt in nõs cõfir-
r s mãta eſt ꝯteſtãnte deo ſignis
t v et portentis ẽt varijs virtuti-
x bus: et ſpiritũſſancti diſtribu

Non addes quicq̃ nec minues b ¶ Et oĩs p̃uaricatio/ q̃ ẽ in faciẽdo vetitũ. Joſue. vij. a. Filij iſrael p̃uaricati ſũt mãdatũ ⁊ vſurpauerũt de anathemate. i ¶ Et inobediẽtia/ q̃ ẽ omittẽdo p̃ceptũ. k ¶ Accepit iuſtã mercedis retributionẽ. i. ſm meritũ puniunt' ꝑ legẽ ⁊ puniti ſũt: ſic patet Numeri. xv. d. d̃ colligẽte ĩ ſabbato ligna. Et Numeri. xvj. e. Dirupta eſt terra ſub pedibus eorũ ⁊ aperiẽs os ſuum deuorauit eoſ cũ tabernaculis. Infra. x. e. Irritam q̈s faciẽs legẽ moyſi ſine vlla miſeratione duob⁹ aut tribus teſtib⁹ morit'. ij. Cor'. iij. b. Q2 ſi miſtratio mortis litter' deformata in lapidibus fuit in gloria: Nã ſi miniſtratio dãnatiõis in gloria eſt: multo magis abundat miniſteriũ iuſticię in gloria. Glo. Juſtã / dĩc: ne putet' perire iuſticia per miſericordiã. ij. Theſſal'. j. c. Si iuſtum eſt apud deũ retribuere his qui vos cõtribulant: Q2 v̄o ait / Retributionẽ / ad pęne quantitatẽ refertur: q̃ ęqualis peccato erit. Eſa. xxvij. b. In mẽſura cõtra menſurã cũ abiecta fuerit iudicabit eam. Q2 v̄o ait: Mercedis / h̄ ad qualitatẽ pęnę refertur: vt qui libidinis igne perierit igne puniet'. Itẽ Glo. Omnis p̃uaricatio / dicit / nõ omnis p̃uaricator: vt oñdat q̈ ꝑ ſingulis peccatis reddẽda ſit pęna l ¶ Quõ nos effugiemus/ gehẽnã ſiue manũ dei durã: m ¶ Si tãtã neglexerim⁹ ſalutem / quã nobis offert chriſtus per euangeliũ in p̃dicatione. Salutem: nõ dico ſermonẽ: In veteri eñ teſtamento erat ſermo: in euãgelio ſal⁹ eſt. Luc'. j. b. Mut⁹ fact⁹ ẽ zacharias: q̃ dubitauit de verbo angeli: Et ſara q̃ interpretat' carbo vel anguſtia. Geñ. xviij. b. q2 riſit de verbo angeli redarguta fuit. Et vxor loth: q2 ꝓhibita reſpicere retro ab angelo mutata ẽ in ſtatuã ſalis. Q2 multo mag' puniet' nõ credẽtes verbis chriſti: Eſa. lij. b. Propter hoc ſciet populus meus nomen meũ in die illa: q2 ego qui loquebar ecce aſſũ. Et nota q̈ dicit: Quõ nos effugiem⁹. Peribit eñ effugiũ a malis. Eſa. x. a. Quid facietis ĩ die viſitatiõis et calamitat' de lõge veniẽtis: Ad cui⁹ effugietis auxiliũ: Et ibidẽ. Derelinquetis gloriam veſtrã. Oſee. ix. a. Quid faciet' in die ſolẽni: Quõ cũ auditor inferat calculum. Simile de nathan. ij. Reg. xij. a. Quid faciet agricolis illis ⁊c̃. Matth. xxj. d. n ¶ Que cũ initium accepiſſet enarrandi / vel / enarrari per dominũ. i. cum prius eſſet annũciata ꝑ chriſtũ nõ per angelos: ſed per dñm angelorꝫ. Matth. iiij. a. Exinde cępit ieſus predicare ⁊ docere: penitentiã agite appropinquabit eñ regnum celorꝫ. Joh. j. b. Unigenitus qui eſt in ſinu patris ipſe enarrauit. Joh. xv. c. Oĩa q̃ audiui a patre meo nota feci vobis. o ¶ Ab eis. ſ. apoſtolis. p ¶ Qui audierũt / ab ipſo ore chriſti. q ¶ In nos / iudeos ſcꝫ/ r ¶ Confirmata eſt. i. nõ tm̃ ꝓlata verbis: ſed ſignis oſtẽſa. In ꝓlogo Lucę. Sicut tradiderunt nobis qui ab initio ipſi viderunt ⁊ miniſtri fuerunt ſermonis. Quõ autem cõfirmata ſubdit: s ¶ Conteſtante deo. i. cõfirmãte verba. t ¶ Signis. i. per ſigna. Marci vlt'. d. Illi autẽ ꝓfecti p̃dicauerunt vbiq̈ dño cooperante ⁊ ſermonẽ confirmante ſequentibus ſignis. Act'. xv. c. Per manus apoſtolorum fiebant ſigna ⁊ ꝓdigia magna in populo: ſignis minoribus: et ꝓdigijs maioribus. v ¶ Et varijs virtutib⁹: id eſt miraculis diuerſis: quaſi magna et multa miracula faciebant. Matth. xj. a. Cęci vident / claudi ambulant / leproſi mũdantur / mortui reſurgunt / paupes euangelizant'. Eſa. xxxv. c. Tunc ſaliet claudus ſicut ceruus ⁊c̃. Sed quia nõ tm̃ ipſi hoc faciebant per ſe apoſtoli: ſed alijs dona ſpũſſancti tribuebãt: ideo ſubditur: x ¶ Et ſpũſſancti diſtributionibus. i. donis diuerſis ſpũſſancti: quę eorꝫ miniſterio dabãt apoſtoli. Act'. viij. c. Tũc imponebãt man⁹ ſup illos ⁊ accipiebãt ſpiritũſanctũ. Vel melius ſm Glo. Spũſſcti diſtributionibus: quia ſpũſſanct⁹

☙ bus:q₂ ſpũſanctꝰ dabat diuerſa dona:alijs genera linguarꝫ:
alijs alia dona:⁊ ſignificant ꝑ hoc affluentiã gratiarũ ⁊ dono
rum: ⁊ hoc/ a ¶ Scdm ſuã voluntatẽ.i. ſm placitum
ſue miſericordie:nõ ſm meritũ hoim.j.Corī.xij.b.Hec oia
operatur vnus atq₃ idem ſpũs diuidens ſingulis prout vult.
b ¶ Non eñ. Tertia cauſa quare obtẽ
perandũ eſt deo magis ꝙ̃ angelis: quia
dñs eſt oim:et ideo põt condẽnare negle
ctores ſue ſalutis: ⁊ hoc eſt: Nõ enim
angelis ſubiecit deus orbẽ terre.
.i.orbem terrenũ. Orbẽ dico/ c ¶ Futu
rum/ſubiectũ ei.i.chriſto. d ¶ De quo
loquimur.i.qui ſubijciẽdus eſt chriſto
plene in iudicio ꝑ manifeſtationẽ. De q̃/
chriſto.ſ.loquimur. Uel ita. Deꝰ nõ
ſubiecit angelis: ſed filio/ orbẽ ter/
re futurũ.i.anteq̃ꝫ fieret orbis/ ⁊ eſſet
adhuc futurꝰ chriſtus eſt dñs: nõ angeli
q̃ nondũ erant. Sic dicit futurũ hic/ſicut
Ro.v.c. Qui eſt forma futuri. Reſpectu
eñ tp̃m ad futurũ ſm carnẽ chriſtũ dicit
eodẽ modo hic futurũ. Orbẽ terre dicit quantũ ad filiũ dei q̃
ſemꝑ erat: ⁊ ne de altero orbe diſputare intelligeret ꝙ̃ de pre
ſenti/ addit/ De quo/orbe:loquimur.i. de preſenti orbe.
Sed querit quõ dicit nõ eſt ſubiectus orbis angelis. Contra
Daniel.x.c. Princeps regni pſarũ reſtitit mihi viginti et vno
diebus: ⁊ ecce michael vnꝰ de principibus p̃mis venit ad ad/
iutoriũ meũ ⁊c̃. Itẽ de malis: Joh.xiiij.d. Uenit eñ p̃nceps
mundi huiꝰ ⁊c̃. Solutio: rõne officij vel adminiſtrationis ſibi
a deo collati dicunt principes/ſicut balliui.i.regis: ſed deus ẽ
ſummꝰ princeps ⁊ rex. Apocā.xix.c. Rex regũ ⁊c̃. Uel ſoluit
ꝑ hoc qđ dicit/ Futurũ: in futuro eñ ceſſabit oĩs prelatio.
j.Corī.xv.d. Cũ euacuauerit oẽm principatũ ⁊ poteſtatem.
Eſa.ij.d. Eleuabit dñs ſolus in die illa ⁊ idola penitus con/
terentur. Idola.i.p̃lati: q̃ ſũt idola q̃ in hoc mundo principa/
tum tenuerũt. Sap.xiij.a. Solẽ ⁊ lunã rectores orbis terra/
rum deos putarunt.i.regẽ et reginã vxorẽ eius: vel ſacerdotẽ
⁊ ſacerdotiſſam: lactatricẽ eius. In futuro autẽ ceſſabit p̃latio
etiã angelorꝫ. Unde Apocā.vltī.b. Et poſtq̃ꝫ audiſſem et vi/
diſſem cecidi ⁊c̃. et dixit mihi: vide ne feceris: cõſeruꝰ tuus et
fratrũ tuorꝫ ꝓphetarũ ⁊ eorꝫ qui ſeruãt v̈ba ꝓphetie huiꝰ: deũ
adora. Q₂ autẽ filio ſubiecta ſunt oĩa / auctoritate dauid oſtẽ/
dit dicẽs: e ¶ Teſtatꝰ eſt/ q̃ſi nõ ſolũ h̃ dico: ſed etiã h̃ idẽ te
ſtatꝰ ẽ: f ¶ In q̃dã loco/ſcripture.ſ. Pſ̃.viij. g ¶ Quis/
notꝰ.ſ.⁊ egregꝰ ꝓphetarꝫ excellentiſſimꝰ dauid: h ¶ Dicẽs:
Quid eſt hõ ꝙ memor es eius aut filius hoĩs ⁊c̃.
Tripliciter legit in Glo. Primo vt ꝑ hoiem intelligant mali
terreni: ꝑ filiũ hoĩs ſancti ſpũales. Secũdo vt ꝑ hoiem intelli
gantur boni: maxime qui ante chriſti aduentũ fuerunt: ꝑ filiũ
hoĩs/ chriſtꝰ. Tertio ſic: vt ꝑ hoiem et filiũ intelligat chriſtꝰ:
Et hec oĩa patẽt in Glo. Dicẽ: i ¶ Quid ẽ hõ.i.ꝙ̃ vile ꝙ̃
fragile ꝓpter materiã. Eccī.x.b. Quid ſupbis terra ⁊ cinis. Et
in eodẽ. Rex hodie eſt/cras nõ erit vel morietur. Itẽ. Quid ẽ
hõ.i.ꝙ̃ pronꝰ ad culpã. Geñ.viij.d. Senſus eñ ⁊ cogitatio
humani cordis in malum ꝓna ſunt ab adoleſcentia ſua. Item
Quid eſt hõ.i.ꝙ̃ intentus ad maliciã. Geñ.vj.a. Uidens
deus ꝙ multa malicia hoim eſſet ĩ terra/ ⁊ cũcta cogitatio cor
dis intenta eſſet ad malũ omni tp̃e penituit eum ꝙ hoiem fe/
ciſſet ĩ terra. Itẽ/ Quid eſt hõ.i.ꝙ̃ fetidus ⁊ putrefactus ꝑ
peccatũ. Johel.j.d. Cõputruerũt iumẽta in ſtercore ſuo. Itẽ
Quid eſt hõ.i.ꝙ̃ rebellis ad penitendũ. Zach.vij.c. No/
luerũt attendere ⁊ auerterũt ſcapulã recedẽtes. Itẽ/ Quid ẽ
hõ.i.ꝙ̃ oppreſſus dura ſeruitute demonum et vitiorꝫ. Hiere.
xvj.c. Seruietis dijs alienis qui nõ dabũt vobis requiẽ die
ac nocte. Dicit ergo. Quid ẽ hõ ꝙ memor ⁊c̃.q.d. mira/
bile eſt ꝙ hõ talis ẽ ⁊ tã petõr ⁊ tñ memor es eius: ei ſalutem
nature tribuendo. k ¶ Aut filius hoĩs.i.ſanctꝰ ⁊ ſpũalis:
l ¶ Qm̃ viſitas eũ.q.d. mirũ eſt etiã ꝙ quãtũcunq₃ hõ ſit
bonꝰ: tu dignaris eũ viſitare infirmũ/ ꝑ grãm tuã cõſolando.
Job.x.c. Uiſitatio tua cuſtodiuit ſpm̃ meũ. Uel mirũ eſt ꝙ

a tionibus ſm ſuã voluntatẽ.
b Nõn eñ angelis ſubiecit deꝰ
c orbẽ terre futurũ: de quo loq̃/
d
e mur. Teſtatus ẽ autẽ in quo/
f
g dam loco quis/dicẽs: Quid
h
i eſt hõ ꝙ memor es eius: aut
k
l filius hoĩs: qm̃ viſitas eum:
m
n Minuiſti eum paulominus
o
p ab angelis: gloriã et honore
q
r coronaſti eum: et conſtituiſti
s eũ ſuper opera manuũ tuarꝫ:

hoiem vel filiũ hoĩs.i.totũ genꝰ ade in ꝓpria pſona viſitaſti in
carnẽ veniẽdo. Et hoc eſt magna dignatio dei ꝙ medicꝰ venit
ad egrũ: ⁊ ſeipſũ fecit medicinã vulnerũ ſuorꝫ. Luc.j.g. Per
viſcera miſericordie dei noſtri in quibꝰ viſitauit nos oriens ex
alto. Uiſcera miſericordie fuerunt vulnerũ noſtrorꝫ vnguenta
⁊ medicine: quas ſup nos fudit fracto ala/
baſtro in cruce: vnde tota eccleſia repleta
eſt ex odore vnguẽti/ ⁊ ſanata ex efficacia
eius: in cuiꝰ odorẽ currunt adoleſcentule.
Cantī.j.a. Uñ Hiere.viij.g. Nunq̃d re
ſina nõ eſt in galaad: aut medicus non eſt
ibi:q.d. immo ibi eſt medicꝰ ⁊ medicina
immo medicus eſt ipſa medicina. Eccī.
xxxviij.a. Altiſſimus de terra creauit me
dicinã. Unde notabilit dicit: creauit/ q̃ſi
nouã ⁊ inauditã. Et nota ꝙ ſicut fit caute
rium in vno mẽbro: vel minutio vt ſanen/
tur alia: ſic chriſtus vt ſua mẽbra ſanaret
cauteriũ ſibi fecit in circũciſione vel in cla
uium pforatione. Item ſibi ꝓ nobis mi/
nuit in ſanguinis effuſione: vnde ⁊ ſol ei
cõpatiens tanq̃ꝫ minuto retraxit radios ſuos vt minuto par/
ceret. Sudauit etiã chriſtus nõ ſudorẽ aque ſed ſanguinis: vt Luc.22.c.
nos refrigeraret: q̃ñ factus ẽ ſudor eius ſicut gutte ſanguinis
decurrẽtis in terrã. Itẽ per totã vitã ſuaꝫ dietã cuſtodiuit: vt
omnẽ ſuperfluitatẽ humorꝫ.i. prauorꝫ morũ ⁊ affectionũ reſe/
caret. Tandẽ inaudito genere ſanandi mortuus eſt/ vt nos vi/
uificaret. Nõ ſic impij medici/ nõ ſic: potiꝰ occidere ꝙ̃ occidi
voluit. Mirũ eſt aũt quõ tantã ſalutẽ ⁊ curationẽ negligimꝰ:
quõ tam incurabiles ſumus. Hiere.lj.a. Curauimꝰ babilonem
⁊ nõ ẽ curata. Itẽ Hiere.xxx.b. Inſanabilis eſt fractura tua.
Sed ſine dubio qui nolunt modo viſitari a medico ad ſanita/
tẽ viſitabunt ad ꝯdẽnationẽ. Soph.j.c. Uiſitabo ſuꝑ viros
defixos in fecibus ſuis. Ezech.ix.a. Appropinquauerunt di/
es viſitationis vrbis: ⁊ vnuſquiſq₃ vas interfectionis habet
in manu ſua. Subdit autẽ quõ per filiũ viſitauit nos deus pa
ter/ dicens: m ¶ Minuiſti eũ / o deus pater.i. filiũ tuũ
minuiſti: quia feciſti eũ mortalẽ ⁊ paſſibilẽ. Phil.ij.a. Ex/
inaniuit ſemetipm̃ formã ſerui accipiens. Uel aliter legit. i
¶ Quid eſt hõ: admiratiue de chriſto.i.ꝙ̃ magnũ q̃d eſt ⁊ di/ Aliter
gnum eſt: Hõ chriſtus ieſus/ ꝑ hoc ꝙ/ memor es eius:
faciendo: eũ imunẽ a pctõ. k ¶ Aut.i.et/ filius hoĩs.i.
chriſtus: q̃d eſt ꝙ excelſus eſt: ꝑ hoc: Quia viſitas eũ: re/
ſuſcitando. Chriſtꝰ dr̃ filius hoĩs: non hoim. Matth.xvj.b.
Quẽ dicũt hoies eſſe filiũ hoĩs. Pſ̃. Sup filiũ hoĩs quẽ cõ Pſ̃.79.
firmaſti tibi adam nec filius hominũ nec filius homis: ſed hõ
dicit ab humo: Cain autẽ et alij nõ homis ſed hoim filij fue/
runt. Minuiſti: quaſi viſitaſti chriſtũ hominẽ in reſurrectio
ne. Et bene opꝰ fuit: Quia minuiſti eũ/ paſſiõe: n ¶ Pau
lominus.i. valde parum. o ¶ Ab angelis/ quia nõ ſim
plicit minor: ſeu q̃ ad paſſibilitatẽ. Sed poſtea/ p ¶ Gloria/
in reſurrectiõe. q ¶ Et honore: in cõſeſſu patris ĩ aſcenſiõe.
Uel/ Gloria/ in claritate ĩmortalitatis. Et honore/ ꝙ ſibi
flectat oẽ genu. r ¶ Et cõſtituiſti eũ/ ſtabiliter ⁊ ĩmobili/
ter. s ¶ Sup opera manuũ tuarũ.i. ſup omnia creata
celeſtia. Nota ꝙ dicit: Coronaſti eum: Humilitatem eñ
ſequit gloria corone. Eſa.lxj.b. Ut darẽt eis coronã ꝓ cinere
oleũ gaudij pro luctu: palliũ laudis ꝓ ſpũ meroris. Fuit aũt
quadruplex chriſti corona. Prima carnea: ſecũda ſpinea: ter/ Quadruplex
tia lapidea: quarta aurea. Prima coronatꝰ eſt a matre in vte/ corona xp̄i
ro. Cantī.iij.d. Egredimini filie ſion ⁊ videte regẽ ſalomonẽ
in diademate ſuo quo coronauit eũ mater ſua. Secũda coro/
natus ẽ ab impia nouerca in crucis patibulo. Joh.xix.a. Ple
ctẽtes ei coronã ſpineam ⁊c̃. Tertia a patre in celo empyreo.
Quarta quotidie coronat a ſponſa ꝑ cõuerſationẽ in filiũ in
mundo. Eccī.xlv.b. Corona aurea ſup caput eius. Pſ̃. Aſti/ Pſ̃.44.
tit regina a dextris tuis in veſtitu ⁊c̃. In prima fuit rex chri/
ſtianorꝫ. Unde Pſ̃. Benedices corone anni benignitatꝭ tue. Pſ̃.67.
In ſecundã rex iudeorꝫ. Joh.xix.d. Erat titulus cauſa eius
inſcriptꝰ: ieſus nazarenꝰ rex iudeorꝫ. De q̃bꝰ.ij. Timoth.ij.c.

B
Pſ̃.8.

a Omniā ſubiecisti ſub pedib⁹
b eius. In ēo eñ ꝙ oīa ei ſubie
cit: nihil dimiſit non ſubiectū
c ei. Nūc āutē necdū vidēmus
omnia ſubiecta ei. Eum autē
qui modico ꝗ̄ angeli minora
e tus eſt: videmus ieſum ꝓptēr
paſſionem mortis gloria ꝛ ho
f nore coronatuꝫ: vt gratiā dei
g h prō omnibus guſtaret mortē.
i k Dēcebat ēm eum ꝓptēr quē
l m omnia: ēt per quē omnia: qūi
n multos filios in gloriā āddu/
o xerat āuctorem ſalutis eoruꝫ
p per paſſionem conſummāre.

Si cōpatimur et conregnabimus. In quarta rex omniū p̄eni tentiū ad fidē conuerſoꝝ. Apoc. xix. c. Habens in veſtimen/ to ꝛ in femore ſuo ſcriptum: rex regū ꝛc̄. Prima corona eſt de floribus donoꝝ ſpūſſancti cōſerta. Eſa. xi. a. Requieſcet ſu/ per eū ſpūs dn̄i: ſpūs ſapiētie ꝛ itellect⁹ ꝛc̄. Secūda ex ſpinis ꝛ compunctiōibus delictoꝝ noſtrorum.
Ps. 8. Eſa. liij. c. Propter zelus populi mei per
1. Cor. 15. d. cuſſi euꝫ. Tertia ex gēmis et margaritis p̄emioꝝ. Phil. ij. b. Propter qd̄ ꝛ deus exaltauit illum ꝛc̄. Quarta ex roſis mar/ tyrum ꝛ violis confeſſoꝝ et lilijs virginū.
Phil. 2. a. Cant. v. c. Dilectus meus candidus et rubicundus electus ex milib⁹. a Omnia ſubiecisti ſub pedibus eius. i. humanitati ei⁹. i. ipſi homini. Omnia: id eſt angelos: Qd̄ oſtenſū fuit Ezech. j. f. vbi vidit quattuor animalia et ſup ea firmamentū: et ſup illud ſoliū: et ſuper ſo lium ſimilitudinē hoīs. Per quattuor
C animalia quattuor elementa: et omnia vi uentia in his inferioribus. Per firmamē tum et ſoliū / angeli minores et maiores: ꝛ ſup hec omnia ſimilitudo hominis. i. hō chriſt⁹. j. Cor. xv. d. Omnia ſubiecit ſub pedibus eius. Eph. j. d. Conſtituens ad dexterā ſuā in celeſtibus / ſuper oēm prin cipatū et poteſtatē et virtutē et dominationē: et omne nomen qd̄ nominat / non ſolū in hoc ſeculo: ſed etiā in futuro: ꝛ omnia ſubiecit ſub pedib⁹ eius / ꝛ ipſum dedit caput ſup omnē eccle/ ſiam. b In eo eñ ꝙ oīa ei ſubiecit. i. per hoc ꝙ ſcri/ ptura dicit: omnia ei ſubiecta. Unde alia lr̄a exponit noſtraꝫ: que talis eſt in eo ꝙ dicit: Omnia ſubiecisti: nihil dimiſit ei nō ſubditum. i. nihil excepit a ſubiectione eius: nihil ſcꝫ crea tum. j. Cor. xv. d. Cum autē dicat oīa ſubiecta ſunt ei: ſine dubio p̄eter eū qui ſubiecit ei oīa. c Nūc autē nōdū videmus oīa ſubiecta: ergo nondū impletū eſt: qd̄ ei om nia ſunt ſubiecta ꝑ manifeſtationē: licet oīm deus ſit per pote ſtatem. Uel nondū / ſubiecta ſunt ei omnia: voluntaria ſubiectione: licet vniuerſali iam ſubiecta ſint ſeruitute volunta ria. ſ. ſiue neceſſaria. ij. Theſſa. j. c. Nō oēs obediūt euāgelio. In futuro autē plene et manifeſte erunt omnia ſubiecta: quaſi nondū videmus oīa ſubiecta ei: ſed tamē pars ꝓphetie iā im/ pleta eſt: quia videmus eū qui modico ꝗ̄ angeli minoratus ē: id eſt minor factus. d Uidemus. ſ. ieſum: Quid videm⁹ de eo? Hoc ſcꝫ: e Propt paſſionē mortis gloria ꝛ honore coronatū. i. merito paſſionis exaltatū. Phil. ij. b
Ps. 109. Propter qd̄ et deus exaltauit illū ꝛc̄. Ps. De torrente in via bibet ꝓptea exaltabit caput. Chryſ. Per paſſionē: hic aſperū gloria ꝛc̄. hic benignū. Item Chryſ. Gloria ꝛ honore crux ē ſicut ipſe ait Joh. xxi. f. Ut glorificet filius hoīs. Ro. viij. f. Proprio filio ſuo non pepercit deus ꝛc̄. quāto magis tibi ꝛc̄. Infra. xij. a. Propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucē cōfuſione contēpta. Uel hec determinatio: Propter paſſionē mor/ tis / pōt referri ad hoc qd̄ dico minoratus eſt / ſcd̄m paſſio/ nē: non ſolum minor angelis: ſed etiaꝫ hominibus factus eſt. Eſa. liij. a. Uidimus eū nouiſſimū viroꝝ et deſpectum. Ps. Ego ſum vermis ꝛ nō hō. Minoratus dico: ꝛ hoc ideo: quia
Ps. 21. f Ut gratia dei. i. ipſe qui eſt gr̄a dei qui gratis oīa dat. Uel quia gratis datus eſt nobis. Eſa. ix. b. Puer natus ē no/ bis et filius datus eſt nobis. g Pro omnib⁹ guſtaret mortē. i. experiretur breuiter dolorē mortis: cito eñ trāſijt. Uel gr̄a dei / ablatiue. i. ꝑ gratiā dei patris q̄ gratis dedit fi/ liū. Joh. iij. b. Sic deus dilexit mundū vt filiū ſuū vnigenitū daret. Titū. iij. b. Non ex operibus iuſticie que fecimus nos ſed ſm̄ ſuā miſericordiā ſaluos nos fecit. Luc. j. e. Quia fecit mihi magna qui potens eſt ꝛc̄. et miſericordia eius a ꝓgenie in ꝓgenies ꝛc̄. Pro omnib⁹ quantū ad ſufficientiā. Caput ꝓ mēbris ſe expoſuit: ſicut qn̄ fit cauteriū in vno mēbro: nō pro ipſius infirmitate: ſed ꝓ alterius. Guſtare. In hoc notatur ꝙ nō potuit detineri i morte. Chryſ. Sicut medicus nō ha/ bens neceſſitatem cibaria q̄ infirmo ꝑparata ſunt guſtare / gu ſtat inde prior vt infirmo fiduciā guſtandi ꝑbeat: ita homines formidabant mortē ſuſcipere: ideo ipſe nō habens neceſſitatē moriendi ſicut dicit Joh. xiiij. d. Uenit princeps mūdi hui⁹ et in me non habet quicꝗ̄. h Decebat eñ. Poſſet ali quis dicere: ſtultiſſimū fuit cum poſſet totū genus humanū ſolo verbo / liberaſſe ꝙ mortē ſuſtinuit: Rn̄det: nō eſt verum. i Enim. i. quia. Decebat eū. ſ. deū patrē. k Propter quē omnia / facta ſunt: Ecce cauſa finalis. l Et ꝑ quē oīa. Ecce cauſa efficiēs. Eccſ. j. b. Ad locum vnde exeunt flumina reuer/ tuntur: quia deus eſt initiū et finis oīm: Apoc. j. b. et vlt. c. Ego ſum alpha ꝛ o. Ro. xi. d. Ex ipſo et ꝑ ipſum ꝛ in ipſo ſūt oīa. j. Cor. viij. b. Nobis deus vn⁹ pa/ ter ex quo omnia ꝛ nos i illo: et vn⁹ deus ieſus chriſtus per quē omnia: et nos per illū: ſed non in omnibus eſt ſcientia ꝛc̄. m Qui multos filios / per gratiam adoptionis: n Adduxerat. i. ad/ ducendas ꝓuiderat in gloriam eterne re/ munerationis. Joh. xij. d. Ubi ego ſum illic et miniſter meus erit: quanto magis frater et fili⁹ meus. j. Paral. xxviij. b. Fi lios multos dedit mihi dn̄s. Joh. j. a. Dedit eis p̄tātē filios dei fieri ꝛc̄. Eū inꝗ̄. ſ. deū patrē decebat: p Cōſūmare ꝑ paſſionē. i. ꝑficere ſue fini ꝛ conſummationi ſue paſſionis tradere. o Auctorē ſalutis eoꝝ. i. decebat vt p̄r filiū traderet in cōſūmationē mortis: vt ſic ꝑ paſſionē eſſet auctor et cōſūmator nr̄e ſalutis. Infra. xij. a. Aſpiciētes in auctorē ſalutis et cōſūmatorē ieſum: qui ꝓpoſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucē ꝯfuſione cōtēpta: decebat vt p̄r charitatē ſuā cōmenda/ ret et oñderet. Et nota ꝙ dicit / Cōſūmare. Fili⁹ eñ tūc cō ſūmat⁹ ē apud patrē: qn̄ in ocul' hoīm abbreuiat⁹ eſt ꝛ dimi/ nutus. Eſa. liij. a. Uidimus eū nouiſſimū / viroꝝ virū dolorū ſcientē infirmitatē. Itē Eſa. xliiij. a. Ego primus ꝛ ego nouiſ ſim⁹: ꝑmus in celo: nouiſſim⁹ in patibulo: ꝑ diminutionē nō eſt cōſummatus. Phil. ij. a. Chriſtus factus eſt ꝓ nobis obe/ diens ꝛc̄. ꝓpter qd̄ et de⁹ ꝛc̄. Uel ſic poteſt legi littera de filio.
b Decebat eū ꝓpt quē oīa. i. filiū dei ieſū chriſtū. o Aliter
Auctorē ſalutis eoꝝ. i. qui eſt auctor ſalutis filioꝝ ei⁹: in quē decebat per paſſionem conſumi. i. cōſummationē facere: ipſe eñ per paſſionē ſuā cōſummauit ꝓmiſſa in lege ꝛ figura/ ta et ſalutē quā ceperat in icarnatione ꝑfecit in paſſione. Joh. xix. f. Conſummatū eſt. i. quicq̄d ſcriptum eſt de eo. Eſa. x. c. Reliquie cōuertent ex eo cōſummatio abbreuiata inundabit iuſticiā: cōſummationē eñ et abbreuiationē dn̄s deus exerci/
Ps. 73 tuū faciet in medio oīs terre. Ps. Operatus eſt ſalutē in medio terre. Et dicit ꝙ / decebat: nō dicit neceſſe erat: ſed decebat. Luc. vlt. d. Nōne oportuit chriſtū pati et ſic intrare in glo/ riam ſuam? Oportuit. i. oportunū et decēs fuit: Sic intrare. Prouerb. xiiij. d. In multitudine ꝑpl'i dignitas regis. Aug⁹. Ali⁹ fuit deo q̄ oīa poteſt mod⁹ paſſibilis: ſed null⁹ cōuenien/ Quattuor
tior noſtre ſaluti. Poſſunt autē aſſignari ad hoc quattuor rō/ ones q̄
nes q̄re decebat chriſtū pati ꝓ homie. Prima: quia nō pote/ pati dec
rat adducere hominē in gloriā ſuā ſalua libertate arbitrij non per amorē: Ideo dicit Oſee. xi. b. In funiculis ſibi adꝗ̄: ſed amor nō cogitur: ſed attrahitur. Unde: Si vis amari: ama: quia nihil ita trahit ad amorē ſicut amor. Maximus autem amor eſt mori pro aliquo: ideo chriſt⁹ ſe morti tradidit. Joh. xv. b. Maiorē dilectionē nemo habet ꝛc̄. Bern. Hoc eſt qd̄ plus monet / plus vrget / plus accēdit / calix tuus dn̄e quē bi/ biſti: opus noſtre redēptionis: Hoc facile amorē noſtrū totū vendicat: Dn̄s quaſi cōbuſſit ſe in cruce vt nos accēderet igne charitatis. Sicut ille q̄ vellet ſuccendere domū vicini ſui: ꝛ ac cenderet ꝓpter hoc ſuā. Job. xxviij. a. Terra de qua oriebat panis in loco ſuo: igne ſubuerſa ē: et chriſt⁹ in ꝓprio ſolio cru/ cis cōbuſtus eſt vt nos accenderet. Ps. In ſole poſuit taber naculū ſuū ꝛc̄.
Ps. 18.

naculum ſuū ꝛc. Unde ſequit̄: Nec eſt qui ſe abſcōdat a calore
eiꝰ. Secūda ratio quare decebat eū pati: vt nullꝰ decetero de
pmiſſo eiꝰ poſſet dubitare. Ro. viij. f. Qui ꝓprio filio nō pe/
percit: ſʒ ꝓ nob oībꝰ tradidit illū: quō nō oīa nob cū illo do/
nauit. Tertia ratio eſt vt ora loquentiū iniqua ꝛ ingratoꝝ ob
ſtrueret. Dicebat em̄ quidā illud Ezech.
xviij. f. Nō ē equa via dn̄i. Et illud Job.
xiij. a. Ad oīpotentē loquar et cum deo
diſputare cupio. Multis em̄ videbat̄ ꝙ
plus feciſſent ꝓ dn̄o ꝙ̄ dn̄s ꝓ eis: ꝛ ideo
tātū voluit facere vt nullꝰ poſſet ei exeq̄
rn̄dere: ideo modo pōt dn̄s dicere nobis
illud Eſa. xliij. d. Reduc me in memoriā
vt iudicemur ſimul: narra ſi quid habes vt
iuſtificeris. Quarta rō eſt vt cōtraria con
trarijs curarent̄: vt ſicut hō voluit aſcen/
dere ad alta dei et incurrit infirmitatē: ita
deus deſcenderet ad infima hoīs vt hō
ſanaret̄. Alias autē rōnes quare decebat
ponit apſs in textu: ſubdēs/ a ❡Qui
em̄. q. d. bene dico quia decebat pati ꝓ

a ❡Qui em̄ ſanctificat ꝛ q̄ui ſan/
b c d ctificant̄ ex vno oēs. Propt̄
e quā cauſam nō cōfunditur
f fratres eos vocare/ dicēs: Nū
g h ciābo nōmen tuum fratribus
i k meis: in mēdio eccleſie laudā
l m bo te. Et iterū: Egō ero fidēs
n o in eum. Et iterum: Eccē ego
p q ꝛ pūeri mei q̄uos dedit mihi
r deus. Quia ergo pueri com/
s municauert̄ carni ꝛ ſanguini:

filijs dei: ſicut decet fratrē pati ꝓ fratre. Un̄ dicit: Qui em̄
ſanctificat: ieſus chriſtus. b ❡Et qui ſanctificātur:
per eū. i. nos. Eſa. viij. c. Dn̄m deū exercituū/ ipm̄ ſanctifica/
te et ipſe pauor veſter ꝛ erit vobis in ſanctificationē: c ❡Ex
vno oēs/ ſumus. q. d. fratres ſumus chriſti filij. ſ. dei. Ro.
viij. c. Heredes dei coheredes aūt chriſti: q2/ ex vno oēs:
id eſt ex patre. Eph. iij. c. Ex quo oīs paternitas in celo/ et in
terra noīatur. Uel/ Ex vno oēs/ adā ſcʒ: q2 ꝛ chriſtus eſt fi
lius adā ſm̄ carnē: ſed cōmuni lege naſcendi non deſcendit ab
eo: aliter non eſſet frater noſter niſi hō eſſet. Sap. vij. a. Sum
qdē ꝛ ego mortalis hō ſimilis oībus: ꝛ ex genere illiꝰ terreni
qui prior factus eſt. i. ade: ꝛ in ventre matris figuratus ſum ca/
ro. Hec eſt autē cauſa dn̄ice paſſionis eius: videlicet vtilitas
noſtre ſanctificationis: vt qui ꝑ adā deiecti eramus: ꝑ chriſtū
filiū ade releuaremur: quia ex vno ſumus oēs: ꝛ ſic ꝑ hominē
tolleret̄ opprobriū hominis dicētis: Aufer opprobriū noſtrū:
Eſa. iiij. a. Qō erat qm̄ in paradiſo deuictꝰ erat hō a diabolo:
qō nunq̄ʒ tolleret̄: q2 ſemꝑ diceret diabolꝰ: ego vici hominez
niſi hō vinceret eū. Si em̄ angelus vel deus vinceret eū: dice
ret: nō eſt mirū: quia fortior ille erat. Sʒ tm̄ q2 nō eſt poteſtas
ſuꝑ terrā que ei valeat cōparari: vt dr̄ Job. xlj. d. purus hō
nō ſufficiebat vt auferret illud opprobriū: ꝛ ideo verbū caro fa
ctum eſt: vt ſic illud impleret̄ Eſa. xxv. c. Opprobriū populi
ſui auferet de vniuerſa terra. d ❡Propter quā cau/
ſam: quia ſcʒ ex vno oēs. e ❡Non cōfundit̄: vel erube/
ſcit chriſtus/ fratres eos vocare. Chryſ. Magni amoris
eſt nō verecundari hūilitatē: etſi em̄ ex vno oēs: ſed ipſe diffe/
renter. Infra. xj. d. Nō confundit̄ deus vocari deus illorum.
Similiter hō pauperes amicos vel cognatos negare non de/
bet. Sed mirū eſt ꝙ chriſtꝰ non confundit̄ nos vocare fratres
ſuos: ꝛ ſe deū noſtrū dicere: ꝛ nos erubeſcimus eſſe ſerui dei ꝛ
fratres chriſti: ꝛ fugimꝰ fraternitatē eius ꝛ ſocietatē. Unde cō
Pſ.30. querit in Pſ. Qui videbāt me foras. i. i paupertate: fugerūt a
me in hoc ſeculo. Pauꝑ eſt chriſtus in mēbris: ꝛ fuit etiā in ſe
pauꝑ. Pauperē aūt chriſtū fugerūt multi ꝛ adhuc fugiūt. Pro
uerb. xix. b. Frēs hoīs pauperis oderūt eū inſuꝑ ꝛ amici pro
Pſ.37. cul receſſerunt ab eo. Pſ. Longe feciſti notos meos a me ꝛc.
f ❡Dicēs/ in Pſ. xxj. g ❡Nūciabo/ poſt reſurrectionē.
h ❡Nomen tuū. i. famā ꝛ gloriaʒ diuinitatis. Et loquit̄ ad
patrē. i ❡Fratribus meis. i. apoſtolis et alijs hoībus
q̄ ſūt fratres mei ſm̄ carnē quā aſſūpſi. Chryſ. Chriſtꝰ crucē
induēs induit fraternitatē. Similit̄ Mat. vlt. b. dic̄ mulieribꝰ:
Ite nunciate fratribꝰ meis. Joh. xx. d. Uade ad frēs meos et
dic eis: aſcēdo ad patrē meū ꝛ patrē veſtrum ꝛc. Joh. xvij. b.
Pater manifeſtaui nomē tuū hoībꝰ q̄s dediſti mihi. k ❡In
[illegible] et in medio eccleſie: exiſtēs. l ❡Laudabo te/ pater. Mat/
thei. xj. d. Confiteor tibi pr̄ dn̄e celi ꝛ terre. Nota ꝙ chriſtus
eſt i medio eccleſie ſic coluna in medio domus ad ſuſtētādū.
Hiere. j. d. Dedi te hodie in ciuitatē munitā ꝛ in columnā fer/
ream ꝛ in murū eneū. Item ſicut arbor vite in medio paradi/
ſi ad reficiendum. Prouerb. iij. c. Lignū vite eſt his q̄ appre
henderint eam et qui tenuerint eā beati. Itē ſicut lampas in
medio eccleſie ad illuminandū. Job. xij. a. Deridet̄ iuſti ſim/
plicitas lampas cōtempta ꝛc. Eſa. lxij. a. Propter ſion non
tacebo ꝛ ꝓpter hierl'm non quieſcam/ donec egredietur ſicut
ſplendor iuſtꝰ: ꝛ ſaluator eius vt lampas
accendat̄. Item ſicut cor in medio corpo
ris: chriſtꝰ em̄ ē cor totius eccleſie: fons. ſ.
caloris a quo diffundit̄ calor vitalꝭ in mē/
bris: ꝛ ideo cuſtodire ſollicite debemꝰ eū Pſ.22.
ſicut cor nr̄m. Prouerb. iiij. d. Omni cu/
ſtodia ſerua cor tuū q2 ex ipſo vita ꝓce/
dit. Eſa. lxiij. c. Ubi eſt q̄ poſuit in medio
eiꝰ ſpm̄ ſcti ſui: Itē in medio eſt ſicut ſa/
cerdos in medio tēpli ad erudiendū. Ecci
xv. a. In medio eccleſie aperuit os eius Eſa.8.d.
ꝛ impleuit eum dn̄s ſpū ſapie. Itē in me B
dio dr̄ chriſtus quia modū tenuit i oībꝰ:
et modū ponit in illis in q̄bꝰ quieſcit. In
medio latronū fuit in cruce docēs modū
hr̄e penitētibꝰ. Itē i medio aīaliū fuit in
pſepio docēs modū hr̄e i victualibꝰ. Itē i medio diſcipuloꝝ
fuit/ docēs modū hr̄e i meditatiōibꝰ ꝛ i orōnibꝰ. Itē i medio
fuit doctoꝝ/ docēs modū hr̄e in diſputatiōibꝰ et locutiōibꝰ et
ſmonibꝰ ꝛ p̄dicatiōibꝰ. Primū i cruce. ſ. in caplo: ſecūdū i re
fectorio: tertiū in oratorio: q̄rtū in ſcholis. Itē chriſtꝰ ē in me
dio: q2 mediū hoīs. i. cor reqrit: medulla em̄ cordis. i. deuotio
nē reqrit. Prouer. xxiij. c. Prebe fili mi cor tuū mihi: ſic auis
nobilis nō vult niſi cor capte prede. Itē in medio planetarū ē
ſ. i. chriſtꝰ in medio ſctōꝝ. Qui aūt ſanctꝰ proximior ē illi vicinꝰ
ſibi videt̄ lucere: ſicut ſtelle ſoli vicine diſparēt. Itē in hoc ꝙ
dr̄: In medio eccleſie laudabo te: innuit̄ ꝙ vita cōis eſt
laus dei nō ſingularꝭ. In ꝯgregatiōe em̄ cōcordi laudat̄ deꝰ.
Un̄ Pſ. Laudate eū i tympano ꝛ choro. Tympanū ē mor/ Pſ.150.
tificatio carnis. Chorus ē cōcordia regularis. In tympano q̄
ꝛ choro laudat̄ deus: q2 illa mortificatio placet deo q̄ fit i cho
ro: id ē in cōmunitate. Item nota ꝙ dicit/ Nunciabo: Hoc
eſt officiū p̄dicatoris nunciare p̄dicando. laudare grās in ora/
tione ad deū referēdo. Joh. xv. c. Ut eatis ꝛ fructū afferatis ꝛc.
Job. xxxviij. d. Nūqd mittis fulgura ꝛ ibūt ꝛ reuertētia dicēt
tibi/ aſſumꝰ. m ❡Et iterū: ad h̄ dicit ſcptura i pſona chriſti.
Eſa. viij. d. n ❡Ego ero fidens in eū. i. in deū patrē: qō
nō diceret: niſi ex deo patre eſſet: Et ita ꝑ hoc ꝓbat apoſtolꝰ
qō ſupra dixerat: ꝙ ex vno oēs: et ꝙ chriſtus eſt frater omniū
noſtrū: q̄ ideo rōne humanitatis dicit ſe cōfidere in deū. Et ſu
mitur h̄ ex Eſa. viij. d. vbi habet̄ in nr̄a lr̄a: Expectabo deū q̄
abſcondit faciē ſuā a domo iacob ꝛ pſtolabor eū. Job. xiij. c.
Etiā ſi occiderit me in ipſo ſperabo. Et iterū dicit ibidē Eſa.
viij. d. in pſona chriſti: o ❡Ecce ego p̄ſto ſum ſeruire ti/
bi o pr̄: p ❡Et pueri mei. ſ. apli ꝛ alij fideles. Chryſ. Suꝑ
fratrē ſe oſtendit: hic patrē cū dicit: Et pueri mei: ꝛ in h̄ etiā
oſn̄dit ſe: quia ſm̄ formā ſerui obedientiā moriendi obtinuerit
patri dicēs: Ecce ego ꝛc. Quia aūt pueri eiꝰ ſumꝰ/ docuit
eū pati ꝓ oībus. Joh. x. b. Bonꝰ paſtor. q ❡Quos de/
dit mihi deꝰ. Joh. xvij. b. Quos dediſti mihi cuſtodiui et
nemo ex eis perijt niſi filius pditionis. r ❡Quia ergo ꝛc.
Oſn̄dit ꝙ docuit chriſtū pati ſi opꝰ eſſet: Qr aūt opꝰ fuerit hic
demōſtrat: quia corruptibiles ſumꝰ ꝛ fragiles ꝛ redimi dignū
erat a pctō: qō nō erat i angelo. Hoc ē qō dicit: Quia ergo
pueri. Uel pōt eē ꝯcluſio p̄cedentiū ſic: Quia ergo ꝛc. q2
ſumꝰ ex vno ꝛ frēs ꝛ pueri eiꝰ vocati i ſcptura ꝑ ꝓphas. Decuit
q̄ eū ꝑ oīa fratribꝰ ſimulari vt miſericors fieret: vt dr̄. j. eodē.
Hoc ē qō dic̄: Quia pueri cōicauert̄ carni ꝛ ſāguini
i. icorruptibilitati. Sic ſumit̄ caro ꝛ ſāguis. j. Cor. xv. f. Caro
ꝛ ſāguis regnū dī nō poſſidebūt: qō/ cōicabūt carni ꝛ ſan
guini. i. cōmuniōe carnis ꝛ ſāguis. i. corpis ꝛ aīe: ꝛ nūc cōem
participauerūt
Uel alit̄ vult ꝓbare chriſtū eē eiuſdē nature/ cū pueris: q2 eodē Aliter
cibo nutritꝰ ē: ſic̄ Eſa. vij. d. Butyrū ꝛ mel comedet puer: vt
ꝛc. ſ. ad lr̄aʒ: veſcet̄ ꝛ paſcet̄ ifantilibꝰ cibis. Dic̄ q̄: s ❡Pue
ri cōicauert̄ carni ꝛ ſāguini. i. corruptibilibꝰ cib aliti ſūt:

et ipſe ſimilit̄

ꝑ participauerūt.i.hoīes erāt corruptibiles cōſtantes ex corpore ꝛ anima. Per ſanguinē eñ anima accipit̄. Vñ Deut'.xij.d Sanguis eoꝝ ꝓ aīa ē. Ergo.i.ideo: a Et ipſe/ chriſtus ſimiliter participauit eiſdē.i.pueris:qꝛ fact⁹ ē puer conſtans ex corpore ꝛ anima. Vel/ Eiſdem.i.ſanguine ꝛ carne.i.aīa. Et hoc/ ſimiliter.i.veraciter nō ficte. Vere enim fuit
Oſee.3.d. hō paſſibil' ꝛ mortalis.
1.Cor'.15.g. Chryſ. Cōmunicauerūt ꝛc. Vides ſimilitudinē ſm carnē. Verecūdētur oēs heretici qui eſtimāt eū ꝛ dicūt veniſſe nō in rei ṽitate. b Participāt eiſdē: nō fantaſia et imaginatione: ſed veritate oñdens fraternitatē.

a ꝛ ipſe ſimilit̄ ꝑticipauit eiſdē:
b
c vt per mortē deſtrueret eum
qui habebat mortis imperiū:
d id eſt diabolum: et liberaret
e
f eos q̄ timore mortis per totā
g
h vitam obnoxij erant ſeruituti

Aliter ✱ a Et ipſe ſimiliter participauit eiſdē/ad litterā: vt oſtēderet veritatē nature ſue. Pōt etiā exponi de cibo corporis et ſanguis ſui cōicauerūt pueri ī cena: ꝛ ipſe ſimilit̄ chriſt⁹ participauit eiſdē qꝛ corp⁹ et ſanguinē ſuū ſūpſit: ſic dicit Chryſ. ſup Joh. Homel'.lxxxij. Ipſe inq̄t chriſtus bibit ſanguinē. Luc'.xxij.b. Deſiderio deſideraui hoc paſcha mādu care vobiſcū anteq̄ꝫ patiar. Itē ſacerdos cōmunicat: et chriſtus tunc fuit ſacerdos/ ꝛ formā tradidit. c Vt per mortē/ ſuam/ deſtrueret eū qui habebat mortis imperiū.i.qui imperabat ſup hoīes/nō ad ꝑfectū: ſed ad mortē.i.ad peccatū. Vel ad litterā: demones multos vexabāt plus q̄ꝫ modo. Tūc impletū eſt illud Oſee.xiij.d.ſm.lxx. Vbi ē cauſa tua mors: vbi acule⁹ tu⁹ inferne. Et.j.Cor'.xv.g. Abſorpta ē mors ī victoria. Hoc etiā ſignificatū ē in ſanſone q̄ in morte ſua ꝓſtrauit hoſtes ſuos: Judic'.xvj.g. Heſter.vij.d. Suſpēſ⁹ ē itaq̄ꝫ aman in patibulo qͦd parauerat mardocheo.j.Reg'.xvij.f. Stetit dauid ſup philiſteū ꝛ tulit gladiū ei⁹ ꝛ eduxit d̄ vagia ꝛ interfecit eū. Et nota ꝙ diabol⁹ ꝑ mortē ſuā mūdū mortificauit. Sap.ij.d. Inuidia diaboli mors itrouit in orbē t̄rarū: Chriſt⁹ aūt morte ſua mortē nr̄aꝫ deſtruxit. Vñ Greg⁹. Qui mortē nr̄aꝫ moriēdo deſtruxit ꝛc.i.diabolū: q̄ diabol⁹ hēbat mortis īperiū. Cōtra: mors etiā īpauit diabolo ꝙ mortu⁹ ē ipſe: ꝛ ita ſeru⁹ mort': ſiue de morte culpe: ſiue de morte pene intelligat̄. Vñ Ro.v.c. Regnauit mors ab adam vſq̄ꝫ ad moyſen ꝛc. Rñdeo: dicit̄ habuiſſe mort' īperiū: quia ꝑ ſuggeſtionem peccati fuit cauſa.i. occaſio mortis ꝛ quia quedaꝫ mors ei ſeruiebat in hoc ꝙ ſtatim vt mortui erant trahebat eos ad inferos: oēs eñ cogebat mori ꝓ originali. Prouerb.xiiij.d. In malicia ſua expellitur impius: ſperat autē iuſt⁹ in morte ſua: Et nō ſolū liberauit a ſeruitute mortis ꝛ diaboli ſꝫ a ſeruitute legis ꝛ timoris. Vñ ſubdit: d Et liberaret eos: ꝑ mortem ſuam. e Qui timore mortis/ corporalis. f Per totā vitam/hanc: g Obnoxij erant.i.ſubditi. h Seruituti.i. oneri ꝛ ſubiectioni legalium: vel ſeruituti diaboli ꝛ pcti. Quia eñ timebāt pelli ſue legē ſuabāt: et ſic a peccato nō ſanabant̄: ſed ſerui erāt peccati. Joh.viij.d. Qui facit peccatum ꝛc. Ro.viij.c. Non accepiſtis ſpm̄ ſeruitutis iterū in timore: ſed accepiſtis ſpm̄ adoptionis filioꝝ. Chryſ. Qui mortē formidat ſeruus ē/et oīa ſuſtinet ꝓ nō moriendo. Vel pōt exponi de ſeruitute timoris ſeruilis.ſ.ſi timor ſeruilis ſeruitus ē: quātomagis human⁹ vel mūdan⁹. Et nota ꝙ mali timent mortē: quia eis ē vita p̄cioſa ꝛ dilecta: mors autē amara. Eccl.xlj.a. O mors q̄ꝫ amara eſt memoria tua hoī iniuſto
Pſ.33. ꝛ pacē habēti in ſubſtātijs ſuis. Pſ. Mors peccatoꝝ peſſima. Boni antē gaudent in morte maxime poſt aduentū chriſti: quia mors eoꝝ eſt carceris eductio: hoſtis delectio: exilij terminatio: ideo cupiūt ſcti diſſolui ꝛ eē cū chriſto: Phil'.j.d. Prouer.xiiij.d. Spat iuſt⁹ in morte ſua. Deut'.xxxiij.c. Letare çabulon ī exitu tuo. Pſ. Precioſa in cōſpectu dñi mors
Pſ.115. ſanctoꝝ eius. Sap.iiij.b. Iuſt⁹ ſi morte p̄occupat⁹ fuerit in refrigerio erit. Eccl.j.b. Timenti deū bene erit in extremis: in die defunctionis ſue benedicet̄. Nō ſic erat q̄ñ oēs dicebant illud Job.xvij.d. In tenebris ſtraui lectulū meū. Et poſtea

dic̄: In ꝓfūdiſſimū inferni deſcēdēt oīa mea. Chryſ. Quid formidatis mortē q̄ iam euacuata eſt ꝑ mortē. In veteri teſtamento formidātes nullius delectationis ſenſum accipere poterāt. Et infra. Velut ſi q̄s incarceratū debētē ad mortē duci ipinguet voluptuoſe: Et.j. Quia mortē nō formidat extra tyrannideꝫ diaboli eſt: Si eñ pellē ꝓ pelle et oīa que habet q̄s dedit ꝓ aīa ſua: qui ꝛ hanc didicit contēnere vn⁹ erit: ſecūdū nō reliq̄t. Et.j. Qui de reſurrectione philoſophari nouit qualit̄ formidabit mortē:

i Nuſq̄ꝫ eñ angelos app̄hen
k dit: ſed ſemen abrae app̄hen
l dit. Vnde debuit ꝑ oīa fratri
m
n bus aſſimilari: vt miſericors fi
o
p eret ꝛ fidel' pōtifex ad deū: vt
q
r
s repropitiaret delicta populi.

i Nuſq̄ꝫ eñ: q̄ſi participauit eis vt hoīes ſctificaret ꝛ liberaret: aliter eñ nō participaret eis niſi eos eēt liberatur⁹: quod patet in angelis qui incurabiles ſunt ꝛ inaſſumptibiles. Nuſq̄ꝫ eñ angelos app̄hendit.i. angelicam naturam nō aſſumpſit: nec eſt aliq̄ ſcriptura ꝙ angelos app̄henderet. k Sed ſemen abrae app̄hendit.i.ſcṗtura bene teſtat̄ ꝙ ſemē abrae app̄hendit: ſed nō ꝙ angelos: Et ita eſt. Vnde Eſa.xlj.b. Semen abraam amici mei in quo apprehendi te ab extremis terre. Semen abrae.i.carnē de abraam: vel de ſemine abraam. Ro.j.a. Qui factus eſt ei de ſemine dauid ſm carnē: Nō dicit hoīes aſſumpſit: ſed honorablie gen⁹.i.ſemē abrae. Et infra. Oſtēdit iudeos pl⁹ habere q̄ꝫ gentes: quia ex ipſis chriſtus: et honorat patriarchā et adimplet iurationes factas abrae: Gen.xxij.c. Et merito dixerat: Supra eodē.c. Ex vno omnes ꝛc. Sed praua erat hec ꝓpinquitas: venit ergo ad abraam et dicit: Semen abrae apprehēdit.i.humanā naturā de ſemine abrae: Et dicit: Apprehendit qͦd eſt ex impetu aſſumere ꝛ firmiter tenere: ita chriſtus ex tanto impetu feruoris ꝛ amoris humanā naturā aſſūpſit: qͦd videri poterat alienatus. Pſ. Ibi beniamin adoleſcentul⁹. Chryſ. Pſ.
Magnū eſt et mirabile ꝛ ſtupore plenū/carnē q̄ nō ex nobis eſt ſurſum ſedere ꝛ adorari ab angelis ꝛ cherubin ꝛ ſeraphin: et hoc multotiēs in mentē accipiens extaſim patior et magna de humano genere imaginor: ꝛ multum do ſtudium pro hoc. l Vnde/quia ſemen abrae apprehendit. m Debuit ꝑ omnia fratribus aſſimilari.i.decuit.i.honeſtū fuit vt cōſimiles īfirmitates acciperet: ſicut qui accipit aliquā poſſeſſionem: accipit ꝛ cenſum. Cenſus autē terre nature humane eſt infinitas et mors. Chryſ. Quomodo qui ſecula fecit/ qui ſplendor eſt glorie: qui character hypoſtaſeos fratrib⁹ potuit aſſimilari: Reſpōdeo/natus eſt/nutritus eſt/abiectus eſt/paſſus eſt ꝛc. Et infra.iiij.d. Temptatū per oīa ꝓ ſimilitudine abſq̄ꝫ peccato. n Vt miſericors fieret.i. in actu oſtēderet/quod erat in natura. Infra.v.a. Qui condolere poſſet his qui ignorāt et errant: quoniā et ipſe circūdatus eſt infirmitate. o Et fidelis: ſcilicet/ nullum fallens. p Pontifex.i.mediator ꝛ pons. q Ad deum/ducēs nos. Pontificis officiū fecit chriſtus: ſummus pontifex predicando/orando/thuriſicando/conficiendo ſiue immolando/ p̄bēdas vite eterne cōferendo. In cruce eñ oſtendit ſe pontificem futuroꝝ bonoꝝ: quando p̄bendā paradiſi dedit latroni dicens: Hodie mecum eris in paradiſo. Luc'.xxiij.f. Et nota ꝙ pontifex iſte dicit̄ miſericors ꝛ fidelis. Miſericors/ homini miſero. Et fidelis/patri ſuo. Mediator ergo eſſe potuit ꝛ cōpoſitioneꝫ pacis pro nobis cū patre facere/qui partes ambarū ſciuit ſeruare. Job.ix.d. Non eſt qui manum ponat in ambobus. r Vt repropitiaret/ quaſi pontifex factus ſeipſum in ſacrificium offerret. s Vt repropitiaret delicta populi.i.frequenter peccata populi dimitteret: populi iudaici ſpāliter.ſ. Cur non dicit totius mundi: Reſpōdeo quia ad illos ſpecialiter miſſus. Matth.xv.c. Item Matth.j.d. Saluum faciet populū ſuum a peccatis eorum. Act'.xiij.d. Vobis verbum ſalutis miſſum eſt. Vel/ Populi: id eſt totius mundi generaliter.j.Joh.ij.a. Ipſe eſt propitiatio pro peccatis noſtris: non pro noſtris autem tm̄: ſed pro totius

ꝑ mūdi.j.Joh.iiij.

a In ēo enim in quo paſſus eſt
b c ipſe ⁊ tēptātus pōtens eſt et
d ēis qui temptantur auxiliari.
e Ndē frēs ¶ Capi.III.
f v ſancti vōcationis cele/
g ſtis pārticipes: cōſiderā
h i k te āpoſtolū ⁊ pōtificē cōfeſſiō
l m nis noſtre ieſum: qūi fidelis
n o eſt ēi qui fecit illum: ſicūt et
p moyſes in ōmni domo eius.

mūdi.j.Joh.iiij.b. Miſit filiū ſuū ꝓpiciationē ꝓ pctīs nr̄is. Ro.iij.d. Quē ꝓpoſuit deus ꝓpiciatorē ꝑ fidē ⁊ ſanguinē ipſi. Joh.j.d. Ecce agn⁹ dei ecce q̄ tollit pctā mūdi. Hic autē ſolet queri q̄re pot⁹ ſemen abrahe apꝑhendit ꝙ angelos.i. q̄re factus ē hō ⁊ nō angelus: Prima rō eſt vt tolleret homīs opprobriū: qđ nō potuit auferri niſi hō deuinceret diabolū vel demonē q̄ hoīem vicerat. Secūda rō ē: vt tale qđ faceret qđ in natura eſſet cuiuſlibet hoīs: ſicut in iure ciuili: qn̄ p̄r eſt infirmus hn̄s cām erga aliquem de ꝑditione hereditatis in bello/ pōt ꝑ ſe filiū ſuū ponere. Adam infirm⁹ erat ⁊ oēs alij: ⁊ ideo filius dei factus ē filius ade vt poſſet pugnare ꝓ eo ⁊ ꝓ genere ſuo. Tertia rō eſt Eph.j.b. vt ſcꝫ inſtaurarent oīa i chriſto q̄ in celis ⁊ q̄ i trā ſunt: ꝓpter h̄ debuit hr̄e participiū cū oī creatura q̄ oēm creaturā reſtauraret. Vn̄ oportuit ꝙ eſſet hō: q̄ ſolus cōicat omni creature.i. hoī: q̄ hꝫ eſſe cū lapidib⁹: viuere autē cum plantis: ſentire cū aīalibus: rōcinari cuꝫ angelis. Quarta rō eſt: q: totū genus hūanū ꝑierat: ſed nō tota angelica natura. Quinta rō eſt: q: debebat eſſe mediator inter creatorē ⁊ creaturā: ⁊ ideo fuit cōgruū vt mediā naturā aſſumeret/ hec ſola ē hō: q: oīs creatura /aut ē corꝑal': aut ſpūal' /aut media ex his: hec ē hō. Sexta: vt diabol⁹ ad tēptādū ꝓuocaret. Sciebat em̄ ꝙ nulla creatura p̄ter hoīem peccare potat: vn̄ ſi aliā ſumpſiſſet: nunꝗ eū tēptaſſet: ⁊ ita ab eo nō vinceretur.

a ¶In eo ⁊c. q̄ſi pontifex fact⁹ ē: vt repropitiaret delicta populi: qui bene pōt hoc facere. In eo em̄ in q̄ paſſus eſt ipſe.i. in inferiori ſubſtātia.ſ. in carne in qua paſſus eſt a pilato. b ¶Et tēptatus /a diabolo: vel expt⁹ alia lrā. Matth. iiij.a. hī quō ſuꝑauit tres tēptationes. c ¶Potēs eſt.i. potēs eſſe oñdit. d ¶Et eis q̄ tēptant' auxiliari.i. habil' ⁊ parus eſſe ad auxiliandū. q.d. nō ignorat tribulatiōes nr̄as. ſcit em̄ eas vt deus: nouit etiam expientiā vt hō. Et paſſus Infra.v.c. Didicit ex his q̄ paſſus ē obediētiā. Itē hic dic: In eo in q̄ paſſus ⁊c. q.d. licet ſm̄ hoīem ⁊ i hoīe paſſus ſit: tn̄ nō eſt ipotēs etiā ſm̄ eā naturā in q̄ paſſus ē temptatis auxiliari: q: qđ īfirmū ē dei/ forti⁹ ē hoīb⁹. j.Cor.j.d. Et.x.c. Fidelis de⁹ q̄ nō ꝑmittit vos tēptari ſuꝑ id qđ poteſtis. Itē magnū auxiliū ē tēptatis ⁊ tribulat' ip̄a chriſti paſſio. Aug⁹. Magna ꝯſolatio ē mēbris ex capite ⁊ magnū auxiliū. j. Pet. iiij.a. Chriſto igit' paſſo i carne ⁊ nos eadē cogitatiōe armamini. j.xij.a. Recogitate eū q̄ talē apud ſemetipm̄ a peccatoribus ſuſtinuit contradictionē vt non fatigemini animis veſtris deficientes. ¶ Capi.III.

v Nde fratres. Hic incipit alia ps p̄me partis toti⁹ eple in q̄ intendit oſtēdere chriſtū eſſe maiorem omni creatura: nā in p̄ma parte oſtēſum ē ꝙ maior eſt omi rōnali creatura q̄ eſt angelus. In hac ſecūda parte oſtendit ꝙ maior eſt omni rōnali creatura q̄ eſt hō: q̄ ꝓtendit vſqꝫ ad p̄ncipiū octaui capituli. Et diuidit in duas partes. In p̄ma oñdit ꝙ maior eſt ꝑ moyſen: qui maior erat oibus. Et hec pars prima in q̄ ꝓbat hoc ꝑ moyſen /durat vſqꝫ ad p̄ncipiū quinti capituli. In ſecunda parte interpoſita interp̄tatione ꝓbat ꝑ melchiſedech: ⁊ ꝓtendit vſqꝫ ad principium octaui capituli. Hec prima diuidit in duas ptes. In p̄ma oſtendit ꝙ chriſt⁹ eſt maior moyſe multis modis. In ſecunda cōcludit ꝙ magis obtēꝑandū ē chriſto. Et incipit illa ps ſecūda: ibi: Quapropter ſicut dicit ſpūſſctūs: ⁊ ꝓtendit vſqꝫ ad p̄ncipiū q̄nti capi. Probat q̄ chriſtū eē maiorē moyſe. Primo ꝑ amplitudinē ptātis: ibi: Qui fidel' ē. Moyſes em̄ habuit ptātē tm̄ i domo iudeoꝝ: chriſt⁹ in oī domo. Secūdo q: chriſt⁹ ē fabricator dom⁹ ſpūalis: moyſes aūt tm̄ diſpēſator: ibi: Amplioris em̄ glorie. Tertio: q: chriſt⁹ ē heres dom⁹: moyſes famul⁹: ⁊ maior ē heres famulo: ibi: Et moyſes q̄dē fidel'. Poſtea incipit ſecūda ps in q̄ cōcludit ꝙ chriſtus eſt maior: ⁊ ꝙ magis obtꝑandū ē chriſto. Et p̄mo hortat' nos ad h̄ auctē dauid: ibi: Quapropter ſicut dicit ſpūſſctūs. Secūdo hortat' ad idē: q: nūc eſt tp̄s acceptabile: in q̄ nobis offert' grā per quem ei poſſumus obtꝑare: ibi: Videte frēs. Tertio vt promiſſa adipiſcamur: ibi: Participes em̄. Quarto ne in via ꝓſternamur: ibi: Quidā em̄ audiētes. Quinto ne ab introitu eterne glorie arceamur: ibi: Quibus autē iurauit. Dicit ergo.

e ¶Unde fratres: quaſi quia chriſtus potēs eſt: ⁊ quia pro nobis paſſus/ ⁊ p̄t auxiliari. Vel/ Vn̄: q: chriſt⁹ maior eſt angelis. Frēs ſancti: id eſt in baptiſmo ſctificati. Ps̄. Cuſtodi †Ps̄.85.
animam meā qm̄ ſanct⁹ ſum. Vel/ Sancti.i. ſine terra: quia vendiderūt: Act. iiij.g. f ¶Vocationis celeſtis participes.i. vocati ad celeſtia ⁊ a celeſti ꝑcone chriſti.ſ. Matth.xj.d. Venite ad me oēs qui laborat' ⁊c. Greg⁹. In celo ſedet qui nos vocat ne contēnamus vocantē. g ¶Participes.i. partē capiētes ꝑ gratiam. Col.j.a. Grās agētes deo ⁊ patri q̄ dignos nos fecit ſortis ſctōꝝ in lumine. j.eodē.c. Participes em̄ chriſti effecti ſum⁹. Ps̄. Particeps Ps̄.118.
ego ſum omniū timentiū ⁊c. h ¶Conſiderate apoſtolū ⁊ pontificē. q.d. qui vocati eſtis ad chriſtū vitā/ cōſiderate chriſtū viā: vt ꝑ eū veniatis ad ipſum aplm̄ miſſum i incarnatione. k ¶Et pontificē: qui ſeipſum obtulit ꝓ nobis in paſſione. i ¶Aplm̄. Idē eſt apl's qđ miſſus: Miſſus ē aūt chriſt⁹ a patre. Eſa.xlviij.c. Anteꝗ fieret ibi erā: ⁊ nūc dn̄s deus miſit me et ſpūs eius. Joh.iij.b. Non em̄ miſit deus filiū ſuū vt mundū iudicet: ſed vt ſaluet' mūdus ꝑ ipm̄. Exo. iiij.d. Obſecro dn̄e mitte quē miſſurus es. Malach.iij.a. Ecce ego mitto angelum meū qui p̄parabit viam meā ⁊c. Apoſtolus ergo fuit.i. miſſus fuit vt voluntatem patris ſui nobis nunciaret. Joh.j.b. Ipſe enarrauit vt nos de ſalute letificaret. Unde Prouer.xxv.d. Aqua frigida anime ſitienti et nūcius bonus de terra longinqua. Et pontificem: quia adhuc exorat pro nobis deum patrē ⁊ ſeipſum nobis pontem ⁊ viam fecit per mare huius mūdi. Unde dicit' pontifex/ quaſi pons factus per paſſionē ſuam.i. pontem faciens per orationem: quia etiā in cruce orauit pro nobis: ⁊ adhuc rep̄ſentatio paſſionis ſue apud patrē eſt oratio ꝓ nobis. Unde Ps̄. Ele/ Ps̄.140.
uatio manuū mearū ſacrificiū veſpertinū. Ideo eleuat ſacerdos manus in miſſa: et chriſtus adhuc oſtendit cicatrices patri. Eſa.liij.d. Ipſe peccata multoꝝ tulit: et pro tranſgreſſoribus rogauit vt non perirent. Pontificem dico/ l ¶Confeſſionis noſtre ieſum.i. quē nos confitemur. Vel/ Confeſſionis.i. fidei noſtre.i. qui dat fidē ⁊ in quē credimus. Vel Cōfeſſionis noſtre/ auctorē vel materiā vel finē vel exemplar: vt notentur quattuor cauſe. Vel/ Cōfeſſionis noſtre auditorem: ipſe em̄ eſt ſacerdos qui audit confeſſiones et abſoluit. Ps̄. Dixi confitebor aduerſum me iniuſticiā meam do Ps̄.31.
mino. m ¶Qui fidelis eſt/ nō a fide ſed a fidelitate. Luce.xij.e. et Matth.xxiiij.d. Quiſputas eſt fidelis diſpenſator ⁊ prudēs quē cōſtituit dn̄s ſuꝑ familiā ſuā. n ¶Ei qui fecit illū.ſ. deo patri. Ro.j.a. Qui fact⁹ ē ei ex ſemie dauid ſm̄ carnē. Fidelis dico: p ¶In oī domo ei⁹.i. dei pr̄is. Chryſ. Nihil h̄ de deitate ait: ſꝫ de dignitatib⁹ hūanis: ſiue ſm̄ hoīem: o ¶Sic ⁊ moyſes.ſ. fidelis: chriſt⁹ tm̄/ In oī domo: moyſes aūt tm̄ in iudea: q: tūc i iudea not⁹ erat de⁹. Ps̄.75.
Et nota ꝙ dicit: Sic moyſes: nō adequādo moyſē chriſto: ſed q: in figura chriſti de moyſe dictū erat Numeri.xij.b. At nō talis ſeru⁹ me⁹ moyſes/ q̄ in oī domo mea fideliſſimus eſt: ore em̄ ad os loquar ei ⁊ palā ⁊ non ꝑ enigmata deū videt ⁊c. Hoc de chriſto verū eſt/ de moyſe figuraliter dictū: neqꝫ em̄ moyſes facie ad faciem vidit ſicut chriſtus: ſicut patet Exod. xxxiij.d. vbi dicit: Oñde mihi faciē tuā. Vel lege ſic litterā. Qui/ chriſto/ fidel' ⁊c. ſimplicit' fidel' dr̄: ſic ⁊ moyſes. In oī domo ei⁹.i. in tota domo iudeoꝝ fuit fidelis. Chriſtus q̄ pluſꝗ moyſes q̄ ſimpliciter fidelis dr̄ ⁊ moyſes in parte.ſ. in ſpirituali domo ſibi commiſſa. Omni domo.i. populo iudeorum ipſe prefuit: ſicut economus: id eſt diſpenſator: ita

erat moyſes

a Amplioꝛis enim glie iſte pꝛe
b moyſe dign⁹ habit⁹ eſt: quãto
c amplioꝛẽ honoꝛem habet dõ
d mus qui fabꝛicauit illã. Om
e nis nãq; domus fabꝛicatur
f g ab aliquo. Qui autẽ oĩa creã
h uit deus ẽ. Et moyſes quidẽ
fidelis erat in tota domo eius
i k tãq; famulus in teſtimoniũ
l eoꝝ q̃ dicẽda erant. Chꝛiſtus
m vo tanq; filius in domo ſua:
n Que domus ſumus nos ſi fi
o p q ducĩam et gloꝛiam ſpei vſq;
r ad finẽ firmã retineam⁹ Quã
pꝛopt ſicut dicit ſpũſſanct⁹:
s t Hodie ſi vocẽ ei⁹ audieritis:
v x nolite obdurare coꝛda veſtra

B erat moyſes. Oꝛ autẽ ꝓpꝛius dicaꝛ dom⁹ habeꝛ .j. eodẽ: Que domus ſumus nos. Eſa. v. b. Uinea dñi ſabaoth: domus iſrl' eſt: et .i. pplꝯ iſrael. a Amplioꝛis em̃. q. d. ex effectu patet ꝙ chꝛiſtus fuit fidelis: quia Amplioꝛis gloꝛie eſt pꝛe moyſe. i. ꝙ̃ moyſes: vel ipſe eſt ens pꝛe moyſe. Amplioꝛis gloꝛie dignus habitus eſt. Amplioꝛ gloꝛia: quia chꝛiſtus hõ ſedet a dextris dei. Eph. j. d. Suſcitãs illum a moꝛtuis ⁊ cõſtituens ad dexterã ſuã in celeſtibus ſuper oẽm pꝛincipatũ ⁊ poteſtatem: moyſen ꝟo nõ ſuſcitauit. Itẽ ſi gloꝛia eſt
B frequẽs fama cũ laude: chꝛiſt⁹ vbiq; p̃dicatur moyſes vero tm̃ in iudea. Act. xv. d. Moyſes a tpib⁹ antiq̃s i ſingulis ciuitatib⁹ hꝫ q̃ eũ p̃dicẽt. Itẽ maioꝛa de chꝛi
Numeri. 12. b. ſto p̃dicaꝛ bñficia: moyſes em̃ nõ crucifixus ẽ ꝑ ꝓplo/ ſꝫ afflict⁹: nec de celo deſcendit/ ſꝫ de mõte. Amplioꝛis q̃ glie dign⁹ a pře habit⁹/ ⁊ habẽd⁹ ab hoĩe. b Quãto amplioꝛẽ honoꝛẽ habet. i. habere debet. Honoꝛẽ dico/ c Domus. i. in domo vel de domo facta: Ille/ d Qui fabꝛicauit illã. Domus eſt mũdus vel omne mundanũ genus: quã domũ chꝛiſtus fabꝛicauit. S. j. a. Per quem
Ps. 94. fecit et ſecula. Ps. Qui fabꝛicatus eſt au
Ps. 73. roꝛam ⁊c. Matth. xiij. g. Nõne hic eſt fabꝛi filius: nõne mater ei⁹ dicitur maria: Marci. vj. a. Nõne hic ẽ faber/ fili⁹ marie frater iacobi ⁊ ioſeph: e Ois nãq; ⁊c. Dico bene fabꝛicauit: ꝑ ſe em̃ nõ potuit fieri. Ois nanq; domus fabꝛicatur ab aliquo. Artifex de quo ſubdit: f Qui autẽ oĩa creauit deus ẽ: qđ maius ẽ ꝙ̃ fabꝛicare. Faber em̃ de materia facit domũ: ſed de⁹ a nihilo: ideo dicit: g Creauit. Et ex hoc vult ꝓbare ꝙ chꝛiſtus ẽ fabꝛicatoꝛ domus. Si em̃ deus creauit oĩa vel fabꝛicauit ⁊ chꝛiſtus ẽ deus: ergo fabꝛicauit oĩa q̃ ſunt fabꝛicata: ſed dom⁹ fabꝛicata ẽ: ergo chꝛiſt⁹ eam fabꝛicauit: ⁊ ita conſtat maioꝛẽ eum eſſe moyſe qui non dñs domus fuit: ſed de ipſa domo vnus. i. de populo. Sed videtur ꝙ hec ꝓbatio nõ valeat ad ꝓpoſitũ: quia intentio eius ẽ ꝓbare ꝙ chꝛiſtus ẽ maioꝛ moyſe/ inquãtũ chꝛiſtus eſt homo: ipſe autẽ eſt fabꝛicatoꝛ inquãtũ deus/ nõ inquãtũ hõ. Solutio: ex eo ꝙ natura eius humana quã aſſumpſit ẽ deo fabꝛicatoꝛi/ eſt ei maxima excellentia inquantũ eſt hõ: ⁊ ideo bona eſt ꝓbatio. h Et moyſes quidẽ ⁊c. q. d. patet ꝙ amplioꝛiſ glie dign⁹ ẽ chꝛiſt⁹ ꝙ̃ moyſes: qꝛ chꝛiſt⁹ fabꝛicatoꝛ eſt: ille aũt fabꝛicatus ẽ. Itẽ alia rõne idem oſtẽdit: qꝛ. ſ. moyſes famul⁹ fuit domus/ chꝛiſtus ꝟo dñs. Itẽ ille carnalib⁹ carnalia miniſtrauit: chꝛiſtus ſpiritualibus ſpiritualia miniſtrauit vel dedit: et hoc eſt quod dicit. Et moyſes quidem fidelis erat in tota domo eius: id ẽ dei non ſua i Tanq; famulus: in domo ei⁹ q̃ erat ſynagoga: nõ dñs. Ioſue. xiij. b. Poſſederũt terrã quã dedit eis moyſes famulus dñi trãs fluenta ioꝛdanis. i. moyſes paucis extra terminos terre ꝓmiſſionis dedit hereditatẽ: ieſus ꝟo nr̃ multꝭ tradidit verã ⁊ ꝓmiſſã hereditatẽ. In cui⁹ etiã figura ioſue intrauit terrã ꝓmiſſionis nõ moyſes: ⁊ eã ipſe ioſue ꝓplo diſtribuit: Numeri. xij. b. At nõ talis ſeru⁹ me⁹ moyſes q̃ in oĩ domo mea fideliſſim⁹ ẽ. k In teſtimoniũ eoꝝ q̃ dicẽda erãt. i. vbi teſtareꝛ eis q̃ conueniebãt dici carnalib⁹. Deut. v. a. Ego ſeq̃ſter ⁊ medi⁹ fui inter deũ ⁊ vos in tpe illo vt annũciarẽ vobis verba ei⁹. l Chꝛiſtus ꝟo tãq; fili⁹. i. heres legitim⁹. m In domo ſua. i.
Ps. 2. ꝓpꝛia. Ps. Dabo tibi gentes hereditatẽ tuã. Matth. xxj. d. Hic ẽ heres. Ioh. viij. e. Filius manet in domo in eternum. n Que domus ſumus nos. Totus mũdus eſt dom⁹ chꝛiſti generaliter: ſed ſancti ſunt domus eius ſpãliter ꝑ grãm eius renati. Eſa. vlt. a. Celũ mihi ſedes eſt. j. Coꝛ. iij. d. Templum dei ſanctũ eſt qđ eſtis vos. Et. j. Coꝛ. vj. d. idem. Sed multi expellunt dñm ⁊ ꝓſcribunt a ſua hereditate. i. ab eccleſia ⁊ ab anima. Ab eccleſia ꝓſcribunt eũ p̃lati: qui ſunt pedagogi eius: ⁊ habent eũ pro paruulo: nõ pro dño: quia volunt comedere fruct⁹ hereditatis ei⁹. Ioh. j. a. In ꝓpꝛia venit ⁊ ſui eũ nõ receperũt. Gal. iiij. a. Quãto tpe heres paruul⁹ ẽ nihil differt a ſuo cũ ſit dñs oĩm. Pꝛelati em̃ q̃ ſꝛ pedagogi ei⁹ volũt ſuã volũtatẽ facere nõ illi⁹/ de hereditate ⁊ ꝑ ꝓcuratoꝛib⁹ ſe gerũt/ cũ ſint diſpẽſatoꝛes. Sꝫ qñ vocabunꝛ ad rõnẽ reddẽdam qđ dicere poterũt. Luc. xvj. a. Redde rõnẽ villicationis tue. Itẽ a domo ſua. i. ab aĩa excludiꝛ ꝑ pctm̃ ab illo q̃ cuſtodire debet domũ ei⁹. i. coꝛ ſuũ. Tria ſunt q̃ expellũt hoĩem a domo: fum⁹ ſupbie: ſtillicidiũ cupiditatis ⁊ auaricie: ⁊ mala vxoꝛ. i. feruoꝛ carnalꝭ ꝯcupie. Et di Prouer. xxvij. c. Eſa. lvj. c. Dom⁹ mea dom⁹ oratiõis vocabiꝛ. i. coꝛ hoĩs. Sꝫ Hiere. vij. b. dic: Nũqđ ſpelũca latronũ facta ẽ dom⁹ iſta: in q̃ inuocatũ ẽ nomen meũ in oculis vr̃is: ego ſũ ego vidi dic dñs. De vtroq; ſcꝫ de Eſa. ⁊ de Hiere. ſumiꝛ illud Mat. xxj. b. Dom⁹ mea dom⁹ oꝛonis vocabiꝛ: vos autẽ feciſtis eã ſpeluncã latronũ. Si coꝛda nr̃a ſunt dom⁹ dei: nõ debet i ea fieri niſi q̃ dei ſũt. i. ſpũalia: Extra. i. i carne debet eſſe cõburens holocauſtũ ꝑ carnis moꝛtificationẽ: in q̃ debẽt mactari aĩalia. i. moꝛ⁹ aĩales ⁊ carnalia vitia: intus debet eſſe candelabꝛũ. i. cognitio dei ⁊ eoꝝ q̃ ſunt faciẽda: ⁊ mẽſa refectionis ſpũalis ⁊ altare thymiamatꝭ. i. deuotio oratiõis. o Si fiduciã ⁊ gloꝛiam ſpei vſq; ad finẽ firmã retineam⁹. i. ſi habeam⁹ ſpẽ firmã ⁊ durãtẽ q̃ cõfidim⁹ nos habituros eternã gloꝛiã. Et nota ꝙ dicit: Fiduciã ⁊ gloꝛiã ſpei. i. fiduciã eterne glie: q̃ q̃ſi naſciꝛ ex ſpe: ⁊ ſic fiducia dic motũ ſpei. Uel põt dicere intẽtionẽ ſpei: et eſt ſenſus: Fiduciã ſpei. i. ſpem cũ fiducia nõ dubiã/ ſꝫ ſecuraꝫ. p Et gloꝛiã ſpei. i. ſpeꝫ gloꝛioſã q̃ ẽ. ſ. de gloꝛia eterna. Uel Gloꝛiã ſpei. i. q̃ comitaꝛ ſpem: nõ põt em̃ eẽ ſpes ſine gaudio ⁊ glia ꝯſcie. Ps. Letat⁹ ſum in his q̃ dicta ſunt mihi i domũ dñi ibim⁹. q Firmã retineam⁹. Infra. vj. d. Ad tenẽdã ꝓpoſitã ſpem quã ſic ancorã hẽm⁹ aĩe tutã ⁊ firmã vſq; i finẽ: qꝛ q̃ ꝑſeuerauerit vſq; i finẽ h ſalu⁹ erit: Mat. x. c. ⁊ xxiiij. b. r Quapꝛopt. Secũda ps pꝛĩe partꝭ/ in q̃ hoꝛtaꝛ nos obtẽpare chꝛiſto aucte dauid Quapꝛopt: qꝛ. ſ. ſumus chꝛiſti: t Nolite obdurare coꝛda vr̃a ⁊c. Et h dico ſicut dicit ſpũſſanct⁹ ꝑ dauid in. Ps. xciiij. s Hodie. i. in h tpe gře qđ pñs erat dauid i ſpũ. ij. Coꝛ. vj. a. Ecce nũc tps acceptabile: ecce nũc dies ſalutꝭ. Eſa. xlix. c. In tpe placito exaudiui te. Itẽ/ hodie/ dic ꝯ ꝓcraſtinãtes fidei opa vel pniam/ ſera enĩm vita craſtinant hodie. Soph. ij. d. Uox clamantis in feneſtra: coꝛu⁹ i ſupliminari. Coꝛuus ſp clamat cras cras ⁊ nũq; hodie. Sꝫ multi ſunt q̃ ꝓmittũt ſe acturos cito pniam ⁊ nũq; ꝑficiũt: ſemp p̃gnãtes ⁊ nũq; pariẽtes/ niſi foꝛte ſtipulã. Eſa. xxxiij. b. Cõcipietis ardoꝛẽ ⁊ parietis ſtipulã. Eſa. xxxvij. a. Filij venerũt ⁊c. Matth. xxiiij. b. Ue p̃gnantib⁹ ⁊c. Iſta vox ſcꝫ coꝛuina multos decipit: qꝛ ꝓmittũt pniaꝫ ⁊ ſubito moꝛiũtur anteq̃ aſſumãt. Eccl. xxix. c. Repꝛomiſſio neq̃ſſima multos ꝑdidit. t Si vocẽ eius. i. chꝛiſti ꝑ ſe loquẽtꝭ. v Audieritis. Eſa. lij. b. Ego q̃ loquebar ecce aſſũ. x Nolite obdurare coꝛda vr̃a. Ad vocẽ dñi q̃ vos vocat ꝑ beneficia: ꝑ flagella/ ꝑ exẽpla/ ꝑ ſacrã ſcripturã/ ꝑ angelos/ ꝑ doctoꝛes/ ꝑ creaturas/ ꝑ iſpirationẽ. His modis clamat de⁹ ⁊ clamitat q̃tidie. Prouerb. viij. a. O viri ad vos clamito ⁊ vox mea ad filios hoĩꝫ. Ps. Laboꝛaui clamãs rauce facte ſũt fauces mee.
Ps. 68. In q̃ notaꝛ frequẽtia clamãdi: ⁊ magnitudo clamoꝛꝭ. Eſa. xl. a. Uox clamãtꝭ i deſerto. Mirũ ẽ q̃ ꝙ coꝛ nr̃m iduram⁹: ad vocẽ ei⁹ cũ molliri debeat: qꝛ ꝟbũ ei⁹ ignis ẽ. Coꝛ q̃ etiã ferreũ deberet molliri. Hiere. xxiij. f. Nonne ꝟba mea ſũt q̃ſi ignis: Cañ. v. b. Anima mea liq̃facta vt dilect⁹ locutus eſt. Sꝫ multi ſũt ẽra/ q̃ ex ꝟberatione iduraꝛ ⁊ ſolidaꝛ: ⁊ iõ durioꝛ ẽ omnibus elemẽtis: qꝛ circũq̃q; cõtũdiꝛ: ſic coꝛda ẽrena ad cõtinuã ꝟberationẽ ꝑ accidẽs iduraꝛ. Eccl. xliij. b. Uox tonitrui ei⁹ ꝟberabit terrã. Et nota ꝙ dic: Nolite obdurare. Hõ em̃ ex ꝓpꝛia

b voluntate ſe obdurat: ſed deus ex gratia mollit. Job. xxiij. d. Deus mollivit coꝛ meū. Econtra de malis Hiere. vij. c. Nō audierūt neq; inclinauerūt aurē ſuā: ſed indurauerūt ceruicē ⁊ peiꝰ opati ſūt ꝙ̄ patres eoꝝ. Itē Hiere. v. a. Indurauerūt fa/ cies ſuas ſupꝛa petrā ⁊ noluerūt reuerti. Zach. vij. c. Coꝛ ſuū poſuerūt vt adamantē ne audirēt legem. Deut. x. d. Ceruicē veſtraꝫ ne induretis amplꝰ: qꝛ ſicut dicit Eccꝰ. iij. d. Coꝛ du rum male habebit in nouiſſimo. Job. xlj. c. Indurabit coꝛ eius quaſi lapis ⁊ quaſi malleatoꝛis incus. Sꝫ nota ꝙ licet terra verberibus indureſ: tamen ſi interueniat aqua molleſcit. i. grā: ⁊ intus etiā ꝑ aquā ⁊ ignē quātūcunq; hō durꝰ ſit/ ſi dn̄s im

Pſ.47. mittat verbū ſuū liquefacit ea: flabit ſpi ritus eiꝰ ⁊ fluent aque. Maxime aūt man ſueti animi illi molleſcunt ad verbum dn̄i ⁊ formanſ ad placitū p̄dicatoꝛis: ⁊ recipi unt formā noui hoīs. Jaco. j. d. Cū mā ſuetudine ſuſcipite verbū inſitū qđ poteſt ſaluare animas veſtras. Eccl. v. c. Eſto māſuetus ad audiēdū verbū dei. a Si cut in exacerbatiōe. i. vel irritatiōe. Ezech. xx. b. Irritauerūt me noluerūtq; me audire. Exacerbatione dico facta/ b Scdm diem: in die/ c Tēptatio/ nis/ facte/ in deſerto. d Vbi. i. in quo deſerto. e Temptauerunt me patres veſtri: me. i. ſpiritūſanctū: q in dauid loquebaſ. q. d. nolite facere ſi/ cut patres veſtri fecerunt. Hiere. xvj. c. Dereliquerūt me patres veſtri. Et poſt ſubdiſ. Sed vos peiꝰ opati eſtis. Itē Hiere. vij. f. Indurauerūt ceruicem ⁊ peius opati ſunt ꝙ̄ patres eoꝝ. j. Coꝛ. x. b. Neq; temptemus deū ſicut quidā eoꝝ tēptauerūt ⁊c̄. De hoc habetur Exo. xvij. b. Vocatū eſt nomen loci illiꝰ tēptatio ꝓpter iurgiū filioꝝ iſrael ⁊ quia ibi temptauerūt deū dicentes: eſt ne deus in nobis aut nō. Similiter Numeri. xiij. d. in miſſione exploratoꝛum. Et xiiij. a. cū redire voluerūt ad ollas carniū. Itē Numeri. xx. b. Hec eſt aqua cōtradictionis vbi iurgati ſunt filij iſrael con/ tra dn̄m ⁊ ſanctificatus eſt in eis. Deut. vj. c. Non tēptabis dn̄m deū deū. Matth. iiij. b. idem. f Probauerūt me i. pbabilē inuenerūt. g Et. i. qꝛ/ h Viderūt opa mea Joh. xx. g. Quia vidiſti me thoma credidiſti: beati qui nō vi/ derūt ⁊ crediderūt. Vel/ Probauerūt. i. curioſitatis cauſa exquiſierūt an poſſē. Volebāt eñ ſcire vtrū poſſet dn̄s ſatiſ/ facere volūtati eoꝝ. Exo. xvij. c. Eſt ne deꝰ in nobis aut nō. g Et viderūt opa mea. i. magnalia. h Quadragin ta ānis. Exo. xvj. g. Filij autē iſrael comederūt māna qua/ draginta annis. Numeri. xxxij. c. Circūduxit eos ꝑ deſertum q̄draginta ānis. Deut. viij. a. Adduxit te ꝑ deſertum q̄dragi ta ānis. i Propſ qđ: q̄ſi ſcꝫ tēptauerūt. k Offenſus fui: vel/ infenſus. i. valde iplacabiliſ offenſus vel ꝓximus adhibēdo correctiōis flagella. l Generatiōi huic. Pſ.

Pſ.59. Iratꝰ es ⁊ miſertꝰ es nob. Pſ. Viſitabo i virga iniq̄tates eo

Pſ.88. rū. Nūeri. xiiij. b. Vſq; q̄ detrahet mihi populꝰ iſte: quſq; nō credēt mihi in oībꝰ ſignis: q̄ feci coꝛā eis. Feriā eos igiſ peſti/ lētia atq; ꝯſumā. Exo. xxxij. c. Dimitte me vt iraſcatur furoꝛ meꝰ ꝯ eos: ⁊ deleā eos. m Et dixi/ de illis. n Sēp hier/ rāt coꝛde. i. nō ex ſurreptiōe: ſꝫ ex ſtudio ⁊ deliberatiōe pec cāt: ⁊ nō deſiſtūt. Unde notaſ diuturnitas peccati/ ꝑ h ꝙ dic/ ſemꝑ: ⁊ ſtudiū/ ꝑ h ꝙ dicit/ coꝛde. Deut. xxxj. g. Sēp cōten tioſe egiſtis cōtra dn̄m. Amos. v. Nunq̄d hoſtias ⁊ ſacrificiū obtuliſtis mihi in deſerto quadraginta annis: domus iſrael et poꝛtaſtis tabernacula moloth. o Ipſi autē: quaſi ego ſic monebā ꝑ ꝓphetā: ſed licet monerē: tamen/ p Non cognouert. i. noluerūt cognoſcere. q Vias meas. i. opera mea vel mādata. Hiere. iiij. e. Stultus populus meus me nō cognouit: filij inſipientes ſunt ⁊ vecoꝛdes. Amos. iij. c.

Pſ.106. Neſcierunt facere rectū dicit dn̄s. Pſ. Viam ciuitatis habi/

a ſicut in exacerbatione ſm diē
b temptationis in deſerto: ubi
c tēptauerunt me patres veſtri
d ꝓbauerūt ⁊ viderūt opa mea
e quadraginta ānis. Propter
f quod infenſus fui generatiōi
g huic: ⁊ dixi ſemꝑ hi errāt coꝛ/
h de: Ipſi autē nō cognouerūt
i vias meas: quibꝰ iuraui in irā
k mea ſi introibunt in requiem
l meā. Videte fratres ne forte
m ſit in aliquo veſtrū coꝛ malū
n incredulitatis diſcedēdi a deo
o viuo. Sed adhoꝛtamini voſ/
p metipſos ꝑ ſingulos dies do
q nec hodie cognominatur: vt
r nōn obduretur quis ex vobis
s fallacia peccati. Participes
t enim chꝛiſti effecti ſumus.

taculi nō inuenerūt. Et ideo/ t Si introibūt. i. nō intro ibūt. v In requiē meā. i. terrā ꝓmiſſionis. r Qui/ bus iuraui. i. firmiter ſtatui. s In ira mea. i. q̄n iratus fui eis: Numeri. xiiij. d. Non videbunt terrā pꝛo qua iuraui patribus eoꝝ. Itē Numeri. xxxij. b. Iratus dn̄s iurauit di/ cens: ſi videbunt homines iſti qui aſcen/ derunt ex egypto a viginti annis ⁊ ſupꝛa terrā quā ſub iuramēto pollicitꝰ ſū abꝛaā iſaac ⁊ iacob. x Videte. q. d. ꝓpter incredulitatē patribꝰ veſtris reqes nega/ ta eſt: ⁊ ideo. Videte frēs ne forte ⁊c̄.

Infra. xij. d. Ne qua radix amaritudinis ſurſum germinās impediat. Deut. xxix. Al. + offenſus c. Ne benedicat ſibi in coꝛde ſuo dicens: pax erit mihi ⁊ ābulabo in pꝛauitate coꝛ dis mei: ⁊ aſſumat ebꝛia ſitientem: ⁊ dn̄s nō ignoſcat ei. y Coꝛ malū incre/ dulitatis. i. coꝛ incredulū: ⁊ ideo malū. Maximū eñ malū eſt infidelitas. Et di/ +Mat.15.b. cit/ coꝛ malū: qꝛ de coꝛde exeūt cogita/ tiōes male: homicidia: adulteria: furta ⁊c̄. Coꝛ dico/ z Diſcedēdi a deo vi/ uo: a quo qui deſcedit vitā amittit: quia ipſe ē vita: qꝛ viuit intus ꝑ fidē. Sap. j. a. Peruerſe cogitationes ſeparant a deo. Oſee. vij. d. Ve illis qui receſſerūt a me. Hiere. xvij. b. Dn̄e oēs qui te derelique runt confundenſ: recedentes a te in terra ſcribenſ. q. d. cito delebiſ memoꝛia eo/ rum. Hiere. ij. a. Quid in me inuenerunt patres veſtri qui elongauerūt a me ⁊ am bulauerūt poſt vanitatē ⁊ vani facti ſunt. Itē in eodē. c. Duo mala fecit populus meus: me dereliquerunt fontē aque viue ⁊ foderunt ſibi ciſternas diſſipatas. Econtra duo bona ſunt: ſe auertere a malo: ⁊ cōuertere ad deum viuū. j. Theſſal. j. d. Conuerſi eſtis ad deū a ſimulachꝛis ſeruire deo viuo ⁊ vero: a Sed adhoꝛtami voſmetipſos: ad melioꝛa. j. Theſ ſal. v. b. Edificate alterutrū ſicut ⁊ facitis. j. Coꝛ. xiiij. f. Po/ teſtis ꝑ ſingulos ꝓphetare vt oēs diſcāt ⁊ oēs exhoꝛtenſ. Et hoc nō ad hoꝛā: ſ/ b Per ſingulos dies: noctibꝰ oꝛan/ Pſ.6. dū: diebꝰ exhoꝛtandū ē. Vñ Pſ. Lauabo ꝑ ſingulas noctes lectū meū lachꝛymis meis ſtratū meū rigabo in oꝛone: ⁊ hoc ꝑ ſe. Proximo aūt eſt p̄dicandū. Apoc. vlt. d. Qui audit di cat veni. c Donec hodie cognominaſ. i. ꝙ̄diu eſt tēpus gratie/ vel ſpaciū vite ⁊ tēpus merendi. Joh. ix. a. Me opoꝛtet operari opera eius qui miſit me donec dies eſt: venit eñ nox q̄n nemo pōt opari. Eccl. ix. c. Quecūq; pōt manus tua ⁊c̄. Luc. xiij. e. Contendite intrare ꝑ anguſtam poꝛtam: qꝛ diciſ Matth. xxv. a. Clauſa eſt ianua: Et dī fatuis virgi/ nibꝰ: Neſcio vos. Prouer. j. d. Tunc inuocabūt me ⁊ nō ex audiam. Adhoꝛtamini dico. d Ut non obdureſ quis ex vobis fallacia peccati. i. ꝑ peccati delectationē q̄ fal/ lax eſt obdurat coꝛ. Prouerb. xiiij. b. Stultus illudet pecca/ tum. i. ludit ⁊ delectaſ i pctō: ſꝫ pctm̄ illudit ⁊ decidit. Col. ij. b. Videte ne q̄s vos decipiat ꝑ philoſophiā ⁊ inanē fallaciā: Et eodē. d. Nemo vos ſeducat volēs in hūilitate ⁊ religione angeloꝝ q̄ nō vidit. e Participes eñ: q̄ſi ideo debetiſ exhoꝛtari vos inuicē: qꝛ ſocij eſtis ⁊ cōfratres. Participes eñ chꝛiſti effecti ſumꝰ. i. grāꝝ chꝛiſti. Joh. j. b. De pleni tudine eiꝰ oēs accepimꝰ. Itē chꝛiſti in coꝛpoꝛis eiꝰ ſuſceptiōe. j. Coꝛ. x. d. Panis quē frāgimus nōne participatio coꝛpoꝛiſ chꝛiſti ē: q̄n vnus panis ⁊ vnū coꝛpus multi ſumꝰ: nā oēs de vno pane ꝑticipamꝰ. Itē chꝛiſti i cęleſti illa ꝓmiſſione: Joh. xiij. a. Si nō lauero te n̄ habebis partē mecū. Itē participes chꝛiſti: ſocij paſſionū chꝛiſti. Apoc. j. b. Ego iohannes fater veſter ꝑticeps in tribulatione ⁊ regno. j. Pet. iiij. c. Cōicātes chꝛiſti paſſionibꝰ gaudete. Vel/ Participes chꝛiſti. i. facti coꝛpus chꝛiſti. Chꝛyſ. Qui eſt ꝑticeps vnū facti ſumꝰ nos et ipſe: ipſe caput/ nos coꝛpꝰ: cohęredes coꝛpales. Eph. v. g. Ex carne eiꝰ ⁊ ex oſſibꝰ eiꝰ. Vel/ Participes chꝛiſti effecti. i.

ꝭ hereditatis eterne coheredes. a ¶Si tñ initiũ ſubſtan tie eius.ſ.fidei q̃ eſt ṗma virtutũ:q̃ ſunt diuitie ꝛ bona ſub/ ſtantia.Eſa.xxxiij.a. Diuitie ſalutis ſapia ꝛ ſcia:timoꝛ dñi ip ſe ẽ theſaurus ei⁹. Uel Uirtutũ ſubſtãtie.i.fidẽ ꝑ quã ſubſiſti/ mus:q̃ fides dꝛ initiũ.Eccl.xxv.b. Timoꝛ dñi ſuꝑ oia ſe ſuꝑ/ poſuit:fidei autẽ ini/ tium agglutinandũ: id eſt fides eſt initi/ um. a ¶Si tamẽ

B

Pſ.94. initiũ ſubſtantie ei⁹ vſq ad finẽ fir mũ retineam⁹.i.ſi illḋ qḋ i nob ipe chꝛi ſtus initiauit ꝑficere voluerim⁹ et in h ꝑſe uerare. Jacobi.j.c. Uoluntarie genuit nos ꝟbo ꝟitat' vt ſi/

De peni. diſ.5. §. auctoritates mus initiũ aliqḋ cre ature ei⁹. Uel/ Jni/ tium/conſecrationẽ

a Si tãmẽ initiũ ſubſtãtie eius
b c d vſq ad finẽ firmũ retineam⁹
e f dũm dicit: Hodie ſi vocẽ ei⁹
audieritꝭ nolite obdurare coꝛ
g da veſtra:queẽadmodũ in illa
h exacerbatione. Quidam eñ
i k l audiẽtes exacerbauerũt: ſed
nõ vniuerſi qui ꝓfecti ſunt ab
m egypto ꝑ moyſen. Quib⁹ aũt
n o infenſus eſt quadraginta an/
p nis. Nonne illis qui peccaue

q̃ cõſecramur deo i baptiſmo vel i religiõe. Uñ initiare ẽ ꝯſe/

Pſ.105. crare Pſ. Et initiati ſunt beelphegoꝛ. Retineam⁹/dico/ c ¶Firmũ /vel/ firmit. Glo. vt nũq̃ deſeram⁹. b ¶Uſq ad finẽ/vite. d ¶Dũ dicit.i.q̃diu dꝛ nobis. e ¶Ho die ꝛc. Hoc dicit qꝛ nõ ſemper dicet nec ſemꝑ erit doctrina marie p⁹ moꝛtẽ. Amos.viij.d. Circũibũt q̃rẽtes ꝟbũ dñi ꝛ ñ iuenient/ ſ ſupple iuenient ꝟba hereticoꝝ ꝛ aduocatoꝝ. f ¶Si vocẽ ei⁹ audieritis ꝛc. Hiere.xxvj.b. Si nõ audieritis me vt ambuletis in lege mea quã dedi vobis vt audiatis ſermo/ nes ſeruoꝝ ꝓpheraꝝ quos miſi ad vos de nocte cõſurgẽs:et nõ audiſtis / dabo domũ iſtã ſicut ſilo:ꝛ vꝛbẽ hãc dabo i ma/ ledictionẽ. g ¶Queadmodũ i illa exacerbatione:ob/ durauerũt coꝛda ſua patres vr̃i qḋ oñdit ſubdẽs. h ¶Qui dam eñ/ etiã plures eoꝝ. i ¶Audiẽtes: ꝑmiſſã requiẽ tre paſſiue. k ¶Exacerbauerũt: ꝑ ĩfidelitatẽ.j.Coꝛ.x.b. Sed nõ in plurib⁹ eoꝝ bñplacitũ fuit deo:nam ꝓſtrati ſunt in deſerto ꝛc. Numeri.xiiij.a. Cõſtituam⁹ nobis ducẽ ꝛ reuerta mur i egyptũ. Et nota q dicit: Audiẽtes exacerbauerũt/ aurẽ tñ dederũt deo:ſed coꝛ diabolo. Tales q̃ audiũt ꝛ nõ fa ciunt exacerbãt deũ.i.ſibi deũ acerbũ vel acidũ faciũt:cui tñ ꝓꝛiũ eſt mãſuetudo ꝛ miſericoꝛdia. Ezech.iij.g. Si foꝛte au/ diant ꝛ quieſcant qꝛ dom⁹ exaſperãs ẽ. l ¶Sed nõ vni/ uerſi ꝛc. vt caleph ꝛ ioſue : Nũeri.xiiij.e. et ſacerdotes etiã intrauerunt terram : qui pꝛofecti ſunt ex egypto per moyſen. Similiter vos ꝑ chꝛiſtũ educti eſtis de egypto/ vi/ tioꝝ ꝛ ignoꝛantie. Sed multi ſunt acerbatoꝛes: nõ tñ oẽs: vt dꝛ Ro.xj.a. Nunq̃d deus repulit ꝑplm ſuũ:abſit:nam et ego iſraelita ſum ex ſemine abꝛae de tribu beniamin: nõ repulit de us plebẽ ſuã quã p̃ſciuit. An neſcitis i helia q̃d dicit ſcriptura ꝛc. adhuc reliq̃ mihi ſeptẽ milia viroꝝ q̃ nõ curuauerũt genua añ baal.iij.Reg.xix.d. Nũeri.xxxij.c. Irat⁹ dñs aduerſũ iſra el circũduxit eũ ꝑ deſrtũ q̃draginta ãnis donec ꝯſumeret vni/ uerſa generatio q̃ fecerat malũ. m ¶Quib⁹ aũt:hoꝝ ꝑdi ctoꝝ incredul⁹ vel bonis. n ¶Infenſus ẽ.i.valde offenſus. o ¶Quadraginta annis : qꝛ cõſiſtit ex decẽ ꝛ q̃ttuoꝛ/ ſub denario ſunt oia genera rerũ: ꝛ ꝑ q̃ttuoꝛ tꝑa intelligunt. Glo. Hic dicit hũc numerũ annoꝝ cõmemoꝛat : quia hoc nume/ ro notat tota vita noſtra. Quadragenari⁹ eñ idicat integrita tẽ ſeculoꝝ. Infenſus ergo dicit illis q̃draginta ãnis:qꝛ iraſcit vſq in finẽ vite ſue peccantibus. Deinde ſubdit rñdẽs ſue in/ terrogatiõi. p ¶Nõne illis/ ĩfenſus ẽ/ q̃ peccauerũt.q.d. ita. Numeri.xxvj.g. Hic eſt numerus filioꝝ iſrael ꝛc. inter q̃s nullus fuit eoꝝ:qui numerati ſunt a moyſe ꝛ aaron in deſerto ſinai. Pꝛedixerat eñ dñs q oẽs moꝛerent in ſolitudine:nul luſq remanſit p̃ter caleph filium iephone et ioſue filium nun. Poſita autẽ culpa ſubdit pena duplici ꝓſtratione: coꝛpoꝝ/ꝛ amiſſiõe hereditatis dicẽs/ q ¶Quoꝝ cadauera.ſ.oim qui exierunt de egypto a viginti annis ꝛ ſupꝛa. r ¶Pꝛo ſtrata ſunt/ſine ſepultura. s ¶In deſerto/beſtijs ꝛ aui/

bus.j.Coꝛ.x.b. Pꝛoſtrati ſunt in deſerto: hec autẽ in figura cõtingebãt illis: vt nõ ſimus cõcupiſcentes maloꝝ ſicut et illi cõcupierũt. t ¶Quib⁹ autẽ:quaſi nõ ſolũ ꝓſtrauit/ſed: v ¶Iurauit vt non introirent / vel/ non introire in requiẽ ipſius. Sed quib⁹ hoc iurauit niſi his qui increduli fuerũt? Et loquit tã

q r s t runt: quoꝝ cadauera ꝓſtratã ſunt in deſerto. Quibus autẽ
v iurauit vt nõ itroirẽt i requiẽ
x ipſi⁹ niſi illis q̃ increduli fue/
y z runt. Et vidẽmus: quia non
a potuerũt introire in requiẽ ip ſius pꝛopter incredulitatem.
b Timeam⁹ ḡ ¶Capi. IIII
c d ne foꝛte relicta pollici/ tatõe itroeũdi i requiẽ ei⁹/exiſtimet aliq̃s ex nob de/

ḋ rege eťna ſignifica ta: q̃ de tꝑali ſignifi cãte. Nũeri.xxxij.b. Quib⁹ irat⁹ iurauit dicẽs: ſi videbũt ho/ mines iſti qui aſcẽde runt de egypto a vi/ ginti annis et ſupꝛa terrã quã iuramẽto pollicitus ſum abꝛaã iſaac ꝛ iacob / et no/ luerunt ſequi me pꝛe ter caleph filium ie/ phone ceneceũ.et io/ ſue: iſti impleuerunt

Nu.14.

A

voluntatẽ meã. x ¶Niſi illis qui increduli fuerunt. q.d. ſimiliter erit illis q̃ increduli erũt chꝛiſto. Abacuk.ij.a. Ecce q̃ icredul⁹ ẽ/nõ erit aĩa ei⁹ recta i ſemetipſo. Eſa.xxj.a. Qui icredul⁹ ẽ ĩfidelit agit:ꝛ q̃ depopulatoꝛ ẽ vaſtat. y ¶Et ita/ videm⁹/ĩpletũ: ſic iurauit dñs: z ¶Quia nõ potuerũt itroire:ꝛ ita exẽplo illoꝝ debem⁹ eẽ cautioꝛes. Pꝛouer.xxj. b. Flagellato peſtilẽte ſapiẽtioꝛ erit paruulus. Hiere.vij.c. Ite in locũ meũ in ſilo/ vbi habitauit nomen meum pꝛius: et videte q̃ fecerim ei ꝓpter maliciã populi mei iſrael: et nũc qꝛ feciſtis oia opa hec ꝛc. faciã domui huic ſic feci in ſilo. Eodẽ mõ in eccleſia: ſicut olim in ſynagoga : immo peius fit modo in eccleſia. Et ideo dicit Pſ. Diſperſerunt in endoꝛ facti ſunt vt ſterc⁹ terre: Endoꝛ fons generationis.i. eccleſia. a ¶In

Pſ.82. requiẽ ipſi⁹.i. requiẽ eternã: ſicut nec in terrã illã ꝓmiſſio/ nis/nõ introierũt ad litterã. Et intelligit hoc de quibuſdã tñ qui nõ penituerũt in fine ab incredulitate/qui etiã tꝑalit puni/ ti: et eternalit dãnati ſũt ꝓpter incredulitatẽ.

Timeam⁹ ergo ꝛc. Hoc ¶Expo. Ca. IIII capitulũ diuidit in duas ꝑtes pꝛincipales. Pꝛima de pendet a pꝛecedẽti capitulo. In vltima eñ ꝑte p̃cedẽ tis capituli hoꝛtat⁹ ẽ eos chꝛiſto obtẽꝑare. In hac ṗma idem hoꝛtat. In ſecũda redit ad ꝓpoſitũ ṗncipale.i. ad oſtẽdendũ q chꝛiſt⁹ ẽ maioꝛ omi creatura rõnali/q̃ eſt hõ:ibi: Uiu⁹ eſt ſermo dei ꝛc. Pꝛimo ergo oñdit chꝛiſto eſſe obtẽꝑandũ ne nobis imputet/ſi nõ implet in nobis ꝓmiſſio. Secũdo/ ne no bis ꝑ infidelitatẽ fiat ꝓmiſſio inutilis:ibi: Etenĩ nobis nũ ciatũ eſt ꝛc. Tertia/ vt nob facta ꝓmiſſio ꝓſit:ibi: Ingre/ diemur eñ in requiẽ q̃ credidim⁹. Quarto oñdit pꝛo/ miſſionem eſſe a pꝛincipio pꝛenunciatã: ſicut patet Geñ: ibi: Et quidẽ opib⁹ ab inſtitutione mundi ꝑfectis ꝛc. Quinto oñdit nõdũ eã eẽ ĩpletã. Et hoc ꝓbat duab⁹ rõnib⁹. Pꝛima eſt: qꝛ illi q̃b⁹ facta eſt illa ꝓmiſſio nõ intrauerũt in re/ quiẽ illã/et de⁹ nõ eſt fallax nec mẽdax :ergo adhuc implebit: ibi: Qm̃ ergo ſupeſt ꝛc. Secũda rõ eſt: qꝛ ꝓpheta dicit/ hodie: etſi ĩpleta eſſet ꝓmiſſio illa tꝑe ioſue/ nõ diceret: ho/ die ſi audieritis: ſed ſi audiſſetis:ibi: Iterũ terminat. Ex his duab⁹ rõnib⁹ cõcludit requiẽ eẽ futurã:ibi: Itaq̃ re linq̃t ſabbatiſm⁹ ꝛc. Dicit ḡ: b ¶Timeam⁹ ḡ:q̃ſi et q̃ illi ꝓpter icredulitatẽ ſuã nõ potuerũt: Ergo timeam⁹ ꝛc. Timoꝛ eñ vtilis admonitoꝛ aĩe ad bonũ agẽdũ: et eſt comes et frat triũ ſpũaliũ.ſ. ſpei/ fidei ꝛ charitat'. Uñ Eccl.xxiiij.c. Ego mater pulchꝛe dilectiõis ꝛ timoꝛis ꝛ agnitionis/ ꝛ ſancte ſpei. Eccl.ij.b. idẽ notat/ cũ dicit: Qui timetis dñm credite il li ꝛ nõ euacuabit merces veſtra: qui timetis dñm ſperate in il lum/et i oblectationẽ vobis veniet miſicoꝛdia: q̃ timetis deũ diligite illũ/ ꝛ illuminabunt coꝛda vr̃a. Quid aũt timẽdũ ſit ſubdit: c ¶Ne foꝛte exiſtimet aliq̃s ex nobis. Ne foꝛte/notat libertas arbitrij. d ¶Relicta pollicitatione introeundi in requiẽ ei⁹.i. cõtẽpta ꝓmiſſione ſpi⁹ facta

ꝭ intrandi in requiẽ

g intrandi in requiem eternam: que nam requies ſignificata eſt per terram promiſſionis. Timeamus/ inquam: ne forte exiſtimetur aliquis ex nobis deeſſe: ab illa requie: Nec dicit ne deſit aliquis: ſed ne exiſtimetur ſiue videatur et reputetur deeſſe debere: id eſt ne talia opera faciat aliquis noſtrum p que reputari poſſit deeſſe. Matth.v.b. Luceat lux v̄ra corā hoib⁹. Et dicit: Deeſſe aliquis ex nobis. q.d. requies eterna nūq̄ deeſt hoi: imo ſp offert ei: ſʒ hō deeſt ipſi requiei. j.xij.d. Cōtēplātes ne q̄d deſit grē dei. Et ī eodē ſup vz: Tanq̄ ſi deſit grē dei. Apocal.iij.d. Ego ſto ad oſtiū ⁊ pulſo. Sed multi claudunt oſtiū dño: multi deſunt requiei propriis: ſic cec⁹ deeſt ſoli lumiſe: ne reqes ſit eis: ſic cec⁹ deeſt ſoli lucenti: contēnunt em̄ pollicitationē dñi. frequērē ꝑmiſſionē requiei quā ꝑmiſerat ſub figura abraā/ yſaac ⁊ iacob. Eſa.xxxij.d. Sedebit ꝑpl's me⁹ in pulchritudine pacis ⁊c. Apocal.xiiij.c. Amodo iā dicit ſpiritus vt reqeſcāt a laborib⁹ ſuis. Matth.xj.d. Venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati eſtis: ⁊ ego reficiā vos dicit dñs. Sʒ iſtā ꝑmiſſionē multi relinquūt ⁊ ꝯtēnūt.
Ps.105. Ps. Pro nihilo habuerunt terrā deſiderabilem. Joh.vj.f. Multi abierūt retro. Eūtes nec reſpicere liceat. Vñ Luc.ix.g. Nemo mittens manū ad aratrū ⁊ reſpiciens retro apt⁹ ē regno dei. Itē Luc.xvj.g. Memētote vxoris loth. a Etem̄ ⁊ nobis nunciatū ē. q.d. timeam⁹ ne q̄s ex nobis deſit ab illa reqe q̄ nobis ꝑmiſſa eſt: ⁊ ad nos ꝑtinet: qd̄ patet: quia nobis nūciatū ē/ de eterna ⁊ vera requie ꝑmiſſā: b Quēadmodū ⁊ illis/ nūciatū ē p famulū. Qd̄ em̄ tēpore leg' figuratū ē/ tpe grē expſſum ē. j.Cor.x.c. Oia in figura ꝯtingebāt illis: ſcripta ſunt ad correptionē noſtram. Ro.xv.a. Queq̄ʒ ſcrpta ſūt: ad doctrinā noſtrā ſcrpta ſunt.
Luc.12.f. c Sed nō ꝓfuit illis. ſ obfuit: q2 ſeruus ſciēs voluntatē dñi ſui ⁊ nō faciēs vapulabit. d Sermo/ ꝑmiſſus de requie. e Auditus/ in aure carnis: nō receptus in aſſertione cordis. f Nō admixt⁹ fidei: q2 nō fuit credit⁹: ſʒ diſcrediderūt. g Ex his. i. ꝓpt hec: q̄ audierūt/ ab exploratoribus q̄ mala retulerūt: Numeri.xiij.d. q.d. non diſcrediderūt nō includit a negatione. Vel aliter vt includat: ⁊ ſic ē [illegible]ſus. c Nō ꝓfuit illis ſermo audit⁹ nō admixt⁹ fidei: Fidei/ dico ſumpte/ g Ex his que audierunt. i. quā debuerūt ſumere ex his q̄ audierūt a moyſe: q2 fides ex auditu. q.d. nō habuerūt fidem nec crediderūt: licet multa audirent a
Ps.105. moyſe. Ps. Nō crediderūt verbis eius: ⁊ murmurabāt in tabernacul' ſuis ⁊c. Et nota q̄ ſmo audit⁹ debet miſceri. Primo cū fide: Vñ dic̄ Eſa.liij.a. Dñe q̄s credidit auditui nr̄o: De ſecūdo dic̄ Ezech.xxxiij.g. Audiūt ſermōes tuos ⁊ nō faciūt eos. Sʒ quō debet fieri iſta cōmixtio: docet Matth.xiij.e. Simile ē regnū celoꝝ fermēto qd̄ accepū mulier abſcōdit in farine trib⁹ ſatis. Sīr verbū dñi debet abſcondi ⁊ miſceri tribus ſatis farine. i. in trib⁹ virib⁹ aīe: vt illuminēt rōnē p fidē: ⁊ accendāt ꝯcupiſcibilē: ⁊ roborēt iraſcibilē ad mali deteſtationē. Sʒ nota q̄ modicū fermētū ſufficit ad magnā materiam: ſīr modica verba et modice exhortationes debent ſufficere ad magna agēda. h Ingredienur em̄: q̄ſi nobis nūciatū eſt de reqe: ⁊ ad nos ꝑtinet illa ꝑmiſſio reqei: qd̄ ptʒ p effectū: h Ingredienur em̄ in requiē/ verā nos/ q̄ credim⁹. Fides em̄ inducit. Marci.vlt.d. Qui crediderit ⁊ baptiçat⁹ fuerit hic ſalu⁹ erit. Cū ḡ nobis ſit ꝑmiſſa ⁊ nūciata requies: ⁊ fides opans p dilectionē ſit introductiua: bonū ē feſtinare igredi. i. int⁹ gradi. Luc.xiij.e. Cōtendite intrare p anguſtā portā. Anguſta q̄dē eſt ſ apta: q2 anguſta: timēdū ē: q2 apta ſperādū. Sʒ veniet tps q̄ñ claudet: Mat.xxv.a. Clauſa ē ianua. Probat aūt ingreſſū ī requiē a ꝯtrio ſenſu/ cū ſbdit i Quēadmodū dixit: q̄ſi bñ dico q̄ ingrediam⁹ ī requiē

a eſſe. Etem̄ et nobis nunciatū
b eſt quēadmodū ⁊ illis: ſed nō
c ꝓfuit illis ſermo auditus nō
d
e
f
g admixtus fidei ex his que au
h dierūt. Ingredimur enim in
i requiē qui credidim⁹ quēad
k moduʒ dixit: Sicut iuraui in
l ira mea ſi introibūt in requiē
m
n meā. Et quidē operib⁹ ab in
o ſtitutione mūdi pfectis: dixit
p enim quodā loco de die ſepti
q ma ſic: Et requieuit deus die
ſeptima ab omnib⁹ operibus
r ſuis. Et in iſto rurſum: Si in
s
t troibūt in requiē meā. Quo
v niam ergo ſupeſt q̄ſdā itroire
x in illā: ⁊ hi q̄bus priorib⁹ an
nunciatū eſt: non introierunt
y ꝓpter incredulitatē: iterū ter
z
a minat diē quēdā hodie i da
b
c uid dicendo poſt tantū tpis:

nos qui credimus: Quemadmodum/ ex oppoſito: dixit ſpūſſctūs in Ps. de incredulis: hoc.ſ. l Si introibūt in requiē meā. Apoſiopiſis ē. i. nō itroibūt. k Sic iuraui in ira mea. q.d. ſic illi ad lrām ꝓpter icredulitatē ī paleſtinā nec in verā requiē intrauerūt: ſic p ꝯtrū fideles p fidelitatē in verā requiē: qd̄ em̄ īfidelitas claudit: fidelitas apit. Vel ſic: h Ingredienur ⁊c. q.d. ptʒ q̄ nos fideles intrabim⁹ in requiē dñi: q2 ex quo ꝑmiſſa ē et apta: cōſtat q̄ aliq̄ intrabunt: ſed iudei increduli nō intrauerūt: nec in figuralē requiē: nec in figuratā: ḡ nos intrabim⁹. Probat aūt eos nō itraſſe: cū dicit: Quēadmodū dixit ⁊c. Ro.xj.d. Vos em̄ aliq̄ñ nō credidiſtis deo: nūc aūt miſericordiā ꝯſecuti eſtis ꝓpter icredulitatē eoꝝ. Que eis abſtulit requiē: occaſio ē Ps.94.
nob ſalut' ⁊ reqei. m Et q̄dē. Poſſet aliq̄s dicere: nulla ē reqes de q̄ tu loq̄ris. Rñdet imo: q2 deus facit mētionē de illa ab inſtitutione mūdi. Vñ ne ignoret iſta reqes: notificationes quaſdā de ea ponit apl's: et añ legē ⁊ ſub lege ⁊ in grā. Et primo ante legem. Vñ/ Et quidem. Be- Gen.2.a.
ne dico q̄ nūciatū ē nobis de illa requie: q2/ n Opib⁹ ab inſtitutiōe mūdi Ps.94.
pfectis. i. cōpletis opib⁹ ſex dieꝝ q̄ facta ē in pncipio mūdi: q̄ñ ſcʒ cōpletū op⁹ creatiōis/ diſtinctiōis ⁊ ornat⁹: et facto hoīe ꝓpt quē facta ſūt oīa alia. o Dixit/ ſpūſſctūs p moyſen. p Quodā loco/ egregio et noto. ſ. in pncipio Gen̄. de die ſeptima ſic/ q Et reqeuit de⁹ die ſeptima ab oib⁹ opib⁹ ſuis. Hoc hr̄ Gen̄. ij.a. Reqeuit de⁹ ī die ſeptiō ab oī ope qd̄ patrarat. Et bene dixit die ſeptimo ⁊ ſctificauit illū: q2 in ipſo ceſſauerat ab omi ope ſuo: qd̄ creauit vt faceret. Vult ḡ apl's innuere h̄ p ſabbatū ſiue requiē tpis/ ſabbatū ⁊ requiē eternitatis. Sicut em̄ ſex dieb⁹ opatus ē de⁹/ ⁊ die ſeptima qeuit: ſīr p ea q̄ deus opat in nobis in ſex etatib⁹ mūdi: vel in etatibus ipſi⁹ hoīs. ſ. infantia/ pueritia/ adoleſcētia/ iuuētute/ ſenectute/ decrepita/ tandē venitur ad ſeptimā eterne quietis. In cui⁹ etiā rei figura chriſt⁹ ſeptima etate nat⁹ ē in mūdo ad laborē: vt dicit Glo. ⁊ ſexta hora diei paſſus ē. Joh.xix.f. Septima ꝑo in ſepulchro qeuit. Vel legit aliter ſm qd̄ ē ibi: ſic. Et q̄dē ⁊c. q̄ſi nūciatū ē nobis de illa requie. Et q̄dē opibus ab inſtitutione mūdi perfectis. i. opibus ſex dierū cōpletis: q̄ opa inchoata ſunt a cōſtitutione mūdi nūciatū ē ſuple ſiue pfiguratuʒ de illa reqe. Et ſubdit quō/ dicens: Dixit em̄ ī q̄dā loco ⁊c. r Et in iſto rurſū loco: ⁊ ī ipo dic̄ ſpūſſctūs. s Si introibūt ī requiē meā. i. in terrā promiſſiōis: q̄ ſignificat verā requiē. Significat ḡ p requiē tpis ⁊ requiē terre reqes eternitatis in celis. Sicut em̄ dicit Chryſ. Apl's h̄ ponit tres reqes. Vnā ſabbati: aliā ꝑpaleſtine q̄ñ iudei a miſeria qeuerūt: tertiā q̄ ſignificat p duas pdictas. Primo ḡ apl's oñdit plures eē reqes ſic. Ante legē legit de requie: et ſub lege de alia: ḡ plures ſunt reqes. Et poſtea ponit tertiā requiē ſignificatā. Vñ dicit: t Qm̄ ergo ſupeſt. q.d. hoc ⁊ illo mō ꝑmiſſa ē ⁊ ſignificata reqes celeſt': ḡ ſupeſt. i. certū ē: v Quoſdā introire ī illā: qd̄ em̄ ꝑmiſſū ē a deo/ nō excidit. Vñ Ro.ix.b. Nō aūt q̄ exciderit verbū dei: qm̄ h̄ eſt certū: q̄ſdā. ſ. itroire in requiē. Et q2 h̄ nō ſufficeret ad īferēdū qd̄ illatur⁹ ē/ addit aliud: ſcʒ/ x Et hi ⁊c. vt ex his duob⁹ tertiū neceſſario īferat: h̄ mō: q̄ſi ⁊ q2 h̄ ē. ſ. Qm̄ ſupeſt q̄ſdā itroire ī illā: ⁊ q2 hi q̄b⁹ priorib⁹ añūciatū ē. i. iudei nō itroierūt ꝓpt icredulitatē ſuā: nec ī trā ꝑmiſſiōis ad lrām: nec ī verā requiē celi: q2 ḡ ita ē: y Iterū/ vl' rurſū tminat/ ſpūſſctūs determinat ⁊ diſtiguit. z Diē quēdā: q̄ pnūciata ī pleāt. i. tps egregiū tps grē. a Hodie ī dauid. i. p os dauid/ b Dicēdo. Dauid eni dixit: a Hodie/ ad ſignificādū tps grē. c Poſt tātū tpis: ex q̄ illa dicta ſūt prib⁹ in deſerto. Vñ ptʒ q̄ hec ē alia reqes: d q̄ dauid dic̄. a Hodie:

g q̄ illa ad quā

a ſicu͛t ſupra dictū ē: Hŏdie ſi
b vocem eius audieriti / nolite
c obdurare corda veſtra. Nām
d ſi eis ieſus rēquiē preſtitiſſet
e nūnq̄ dē alia lŏqueref poſt
f
g
h hac die: Itaq̄ rēlinquif ſab/
i
k batiſm⁹ pŏpulo dei. Qui eni
l ingreſſus eſt in requiem eius
m ētiā ipſe reqeuit ab operibus
n ſuis ſicu͛t ⁊ a ſuis deus. Fēſti
o
p nemus ḡ ingredi i illā rēquiē:

ꝗ̄ illa ad quā duxit ioſue. Nota breuif q̄d intēdit apl's dicere:
dicit em̄ ꝙ cōſtat quoſdā intraturos in requiē ꝓmiſſionis: ſed
iudei nō introierūt ꝓpter incredulitatē: ergo alij introibūt per
fidē / vel illuminati: tūc etiā nouus ꝓpl's intrauit ad lr̄am in t̄rā
ꝓmiſſionis: et Numeri.xxvj.a. Ad hoc ḡ ſignificādū ꝙ fi/
deles intraturi ſunt i requiē tp̄e grē: determinat dauid quēdā
notabilē diē dicēdo / Hodie: ⁊ hoc poſt
Pſ.94. illud tp̄s exq̄ ꝓmiſſa fuit terra promiſſio/
ſ.3.b. nis iudeis: ⁊ ita patet ꝙ dauid loquif de
alia requie. Ubi autē dicat dauid hodie
ſubdit: a ❡ Sicut ſupra dictū eſt:
iā in tertio capl'o ſup̄. b ❡ Hodie ſi
vocē ei⁹ audieritis nolite obdura/
re corda vr̄a: Dn̄s em̄ locut⁹ ē ꝑ filiū
hodie.i.tp̄e grē. vt emolliret corda audiē/
C tium: ⁊ inuitauit nos ad requiē dicēs: Ve
nite ad me oēs q̄ laborat' ⁊c̄. Matth.xj.
d. Et nota ꝙ in illa die notabili de qua lo
quif dicit Zach.xiiij.a. Ueniet dn̄s de⁹
meus oēſq̄ ſancti cū eo: In die illa non
erit lux ſed frigus ⁊ gelu. Et eſt bonū the
ma in natali dn̄i: qn̄ ad lr̄am frigus ē ⁊ di
es nebuloſi: ⁊ tn̄ dn̄s venit i frigore hyemis ⁊ caligine noctis
⁊ tp̄is.ij. Paral'.vj.a. Dn̄o pollicitus ē vt habitaret in caligi/
ne ⁊c̄. Sʒ quō oēs ſcti venerūt cū eo cū pauci fuerūt cū eo in
natiuitate.ſ. ioſeph ⁊ maria. Un̄ dicit btūs Bern̄. Si rex eſt
vbi eſt aula regia / vbi thronus / vbi curie regalis frequentia:
nūq̄d aula regia ſtabulū / thron⁹ ꝑſepiū / curie regal' frequētia
ioſeph ⁊ maria. Rn̄deo. Luc'.ij.b. Facta ē cū āgelo multitu
do militie celeſtis exercit⁹ ⁊c̄. Sed quō dicit oēs ſcti cum eo:
Rn̄deo: voto fuerūt cū eo tā angelice ptātes q̄ antiqui pr̄es:
oēs em̄ deſiderio affuerūt ⁊ voto. Itē de iſta die dr̄.ij. Pet.
iij.b. Un⁹ dies apud dn̄m ſicut mille āni: ⁊ mille anni ſic dies
vn⁹. Nō tardat dn̄s ꝓmiſſiōes ⁊c̄. c ❡ Nā ſi eis ⁊c̄. Hic oñ
dit apl's ꝙ ꝓpheta locutus ē in p̄dicta aucte de requie eterna:
non de requie paleſtine: nā q̄ſi vere hec eſt alia requies q̄ illa
ad quā duxit ioſue: nā ſi illa eſſet nunq̄ loqueref dauid de alia
ſed locutus ē: ḡ certū eſt eſſe aliā ad quā chriſtus duxit: que ꝑ
illā in paleſtina ſignificabaf: ⁊ hoc eſt qđ ait. Nā ſi eis. Uel
ita continua: Uere ſupeſt q̄ſdā introire ſicut dauid determiat.
Nā ſi eis ⁊c̄.ſ. filijs iſrael. d ❡ Ieſus.i. ioſue q̄ duxit in
terram ꝓmiſſionis. e ❡ Requiē p̄ſtitiſſet.i. p̄ſtando vt
dux dediſſet requiē verā. f ❡ Nunq̄ de alia loqueref
poſt hac die. Conſtrue ſic. Nunq̄ poſt hac.i. poſt illud
tp̄s. h ❡ Loqueref / ſpūſſctūs in dauid. g ❡ De alia
die / quo ſcʒ debet dari reqes: ſic ē vna ps poſt hac. Uel ē ibi
lr̄a poſt hanc. Uel ſic. Nunq̄ de alia / requie.ſ. loqueref
poſt illud tp̄s.ſ. dicēdo: Hac die.i. hodie. Et ē ſūma hui⁹ qđ
dicit hic: habentib⁹ paleſtinā: ⁊ qui iā diu in ea cōmorati fue/
Pſ.94. rāt / loqtur ꝓpheta dicēs. Nolite obdurare corda vr̄a: ne nō in/
tretis in requiē ad quā monet eos intrare. Sʒ ideo intrauerūt
in terrā paleſtine. Alia ergo eſt illa requies: de q̄ dicit ꝓpheta.
Nolite obdurare corda vr̄a ⁊c̄. Itaq̄ cū ꝓpheta locut⁹
ſit de alia requie.ſ. de eterna: i ❡ Relinquif ſabbatiſſi
mus.i. reſeruaf ſabbatū ⁊ quies iocūditatis eterne. k ❡ Po
Pſ.30. pulo dei.i. fidelibus. Pſ. Q̄m magna multitudo dulcedinis
tue dn̄e: quā abſcondiſti timentib⁹ te.i. reſeruaſti. Eſa. vlt'.g.
Erit mēſis ex mēſe ⁊ ſabbatū ex ſabbato.i. defect⁹ inferni erit
ex defectu pcti: ⁊ qes eternitatis erit bonis ex quiete pctōris.
Chryſ. dicit. Relinquif requies ꝓpl'o dei q̄ ſignificata eſt per
requiē ſabbati. l ❡ Qui em̄ ingreſſus ē in requiē ei⁹:
id eſt dei quā deus ꝓmittit vel dat. Uel / in requiē ei⁹.i. que
ipſe eſt. m ❡ Etiā ipſe reqeuit ab opib⁹ ſuis: q̄bus labo/
rauit in hac vita. Apocal'.xiiij.c. Amodo iā dicit ſpūs vt req/
Pſ.114. eſcant a laborib⁹ ſuis. Pſ. Cōuertere aīa mea i requiē tuam.
Sʒ in q̄ hʒ hec reqes: nō i mūdo / ſʒ i deo. Ioh.xvj.g. In me
pacē i mūdo aūt p̄ſſurā hēbitis. Eccl'.xxiiij.a. In oib⁹ requiē
Pſ.131. q̄ſiui / ⁊ nō inueni ſupple: in hereditate dn̄i morabor. Pſ. Re/
quies mea in ſeculū ſeculi ⁊c̄. n ❡ Sicut ⁊ a ſuis deus:
requieuit. Deus enim quieuit.i. ceſſauit die ſeptimo a nouis
opib⁹ datis formā nobis laborādi in ſex dieb⁹.i. in hac vita q̄
ꝑ ſex etates voluif. Uel in ſex ſtatibus ipſius hoīs: vel in futu
ro qeſcat ⁊ ceſſat a laborib⁹. Nūc ampli⁹ nō turbabif martha
nec miniſtrabit: Ioh.ix.a. Ueniet nox.i. tp̄s qetis qn̄ nemo
pōt opari. In hoc etiā ꝙ dn̄s qeuit ab opib⁹ ſeptima die / de/
dit nobis exēplū qeſcendi ⁊ vacādi deo: q: Qđ caret alterna
requie durabile nō eſt. Hinc ē etiā ꝙ ec/
cleſia ſtatuit vt dies dn̄ica ſit dies quiet'
qđ inde ſtatutū multi male cuſtodiūt pro
cupiditate acq̄rendi: ⁊ tn̄ ex hoc frequent
dāna incurrunt. Un̄ Leuit'.xxvj.e. Tūc
placebūt ſabbata ſua t̄re cūctis dieb⁹ ſoli
tudinis ſue: eo ꝙ reqeuit in ſabbatis vr̄is.
q.d. nō cuſtodit' requiē.i. feſta ⁊ dn̄icas:
ſed terra quieſcit a partu fructuū.ij. Pa/
ral'.vlt'.d. vt cōpleretur ſermo dn̄i ex ore
hieremie / ⁊ celebraret terra ſabbata ſua.
Cunctis em̄ dieb⁹ deſolationis erga ſab/
batū. o ❡ Feſtinem⁹ ergo. Poſitis
diuerſis rōnib⁹ ꝙ chriſto ⁊ eius euāgelio
obtēperandū ſit vt ingredi mereamur in
illā requiē nobis ꝓmiſſam: oſtenſa etiam
illa requie ⁊ ꝓbata ꝑ requiē tp̄is ante legē ⁊ ꝑ requiē terre ꝓ/
miſſiōis ſub lege cōcludit apl's ſic: Feſtinem⁹ ergo ⁊c̄. q̄ſi
exq̄ ꝓpl'o dei relinq̄tur ſabbatiſſim⁹ vt dictū ē: Ergo feſtine
mus ingredi / inchoantes hic ingreſſum ꝑ fidē ⁊ opationem
vt poſſim⁹ ꝑuenire ad glorie adoptionē. p ❡ In illam re
quiē / verā ⁊ eternā. Sūt aūt multe rōnes q̄re feſtinādū ſit in Feſti
gredi i requiē. Prio ꝓpf deſideriū qetis ⁊ finē laboris: Phil'. i requ
j.d. Cupio diſſolui ⁊ eē cū chriſto: multo meli⁹.ij. Cor'.v.a. rōnib⁹
Scim⁹ qm̄ ſi terreſtris dom⁹ hui⁹ nr̄e habitatiōis diſſoluaf: ꝙ
edificationē ex dō habem⁹ nō manufactā in cel' et'nā. Itē ꝓpf
piculum hui⁹ ſtationis vbi latrones ſunt ⁊ fures ⁊ ſcorpiones.
Ezech.ij.c. Increduli ⁊ ſubuerſores ſūt tecū ⁊ cū ſcorpionib⁹
habitas. Mat.vj.c. Ubi fures nō effodiūt nec furanf. Tertia
rō ꝓpf ſecuritatē illi⁹ patrie. Eſa.xxxiij.c. Monumēta ſaxorū
ſublimitas ei⁹. Quarta rō eſt ꝓpter obediētiā vocantis ⁊ dile/
ctionē inuitātis. Infra.xij.c. Tāq̄ filijs nobis offert ſe de⁹.
Quinta rō eſt ꝓpter vtilitatē veniētis.j. Cor'.ij.b. Qđ ocu/
lus nō vidit ⁊ auris nō audiuit ⁊c̄. Sexta rō eſt ꝓpter damna
tionē ſubitā cōtēnentis. Eccl'.v.b. Ne tardes ꝯuerti ad dn̄m
⁊ ne differas de die in diē: ſubito em̄ veniet ira illi⁹: ⁊ in tp̄e vin
dicte diſꝑdet te. Soph.j.d. Qui cōſummationē cū confeſtina
tione faciet cūctis habitātib⁹ terrā. Eſa.viij.a. Velociter ſpo/
lia detrahe cito p̄dare. Septima rō q̄re feſtinandū eſt ꝓpter
horrorē hoſtis fugiē inſequētis. Zach.ij.b. O / o / o / fugite de
terra aq̄lonis. Glo. Tertia vocatio crebra ē ad fugā admoni/
tio. Gen̄.iij.c. Tu inſidiaberis calcaneo ei⁹.i. tu ꝑſequeris fu
gientē. Octaua rō eſt ꝓpter inoportunitatē hoſpitis.i. mūdi.
Eccl'.xxix.d. Hoſpitabif ⁊ paſcet ⁊ potabit īgratos: ⁊ adhuc
amara audiet. Nona rō ē ꝓpter litigiū vxoris.i. carnis. Pro
uerb.xxv.d. Melius eſt ſedere in angulo domatis q̄ cū mu/
liere litigioſa ⁊ in domo cōi. Decima rō eſt ꝙ fugiēdū eſt cito
de h̄ mūdo vel de pctō ꝓpter penuriā luminis. Iob.xxxvij.d.
Nos quippe inuoluimur tenebris. Undecima rō eſt propter
īmundiciā itineris.j. Reg'.xxj.b. Porro hec via polluta eſt.
Duodecima rō ē ne nobis claudaf ingreſſus illi⁹ requiei: mō
em̄ tp̄s ē ingrediēdi ꝑ bona opera. Eccſ.ix.c. Qđcūq̄ poteſt
man⁹ tua inſtanf ogare: q: nec opus nec rō nec ſcia eſt apud
inferos q̄ tu ꝓperas. Matth.xxv.a. Clauſa ē ianua. Ianua
em̄ miſericordie clauſa eſt fatuis virginibus que non feſtinant
oleum p̄parare. Propter has ⁊ alias rōnes feſtinādū eſt: non
dormiendū. Prouer.xxiiij.d. Uſq̄ q̄ piger dormis. Luc'.j.
a. Exurgēs aūt maria abijt i mōtana cū feſtinatiōe. Sʒ ɔtra.
Prouer.xix.a. Qui feſtinus eſt pedibus offendet. Solutio:
Eſt feſtinatio leuitatis q̄ eſt reprobāda: quia offenſionē gene
rat. Et eſt feſtinatio ſtrenuitatis: de qua Prouer.iiij.b. Cur/
rens non habebis offendiculum. Propter hoc dicitur Lu/
ce.xiij.c. Contendite intrare per anguſtam portam. Dicit
ergo. Feſtinemus ergo ingredi in illam requiem.

ꝗ vt ne.i.ron

a ¶ Vt ne. .i. non/ b ¶ In idipſum quis incidat in/
credulitatis exemplū .i. in eandē incredulitatē in qua pa/
tres fuerūt: que eſt nobis exemplū vt caueamus. Unde Pſ.
Pſ.94. Hodie ſi vocē eius audieritis nolite obdurare corda veſtra ſi
cut in exacerbatione ⁊c. Vel/ In idipſum incredulitatis
exemplū .i. in tales
pęnā qualem pro in
credulitate meruerūt:
que nobis exemplū
eſt: quia peſtilēte fla
gellato ſapiētior erit
paruulus: Prouer.
xix.d. et .xxi.b. Uñ
.j. Cor. .x.b. Nec

a b vt nē in idipſum quis incidat
c incredulitatis exēplū Uiuus
d e ēni eſt ſermo dei ⁊ ēfficax ⁊ pe
f g nētrabilior ōmni gladio anci
h i piti: ⁊ pertingens vſq ad di/
uiſionē animę ac ſpiritus/ cō/
k pāgum quoq ac medullarū:
l m n et diſcretor cogitationū et in/
o tentionū cordis. Et nō ē vllā
p creatura inuiſibil in cōſpectu

idolatrę efficiamini ſicͭ quidā illoꝝ ⁊c. Vel/ Incredulitatis
exemplū. Hoc dicit: quia q̄ nō feſtinat incidit in exemplū
ꝑ incredulitate ita vt exemplet alios in pęna: quia punitur/ vt
ſit in exēplū alijs ęternę dānationis. Unde iudei etiā abeun/
tes poſt carnem alteram facti ſūt exemplū ęterni ignis. Vel/
Incredulitatis exemplū .i. ſignū infidelitatis. Qr enim
hō tardat ingredi requiē dñi: ſignū eſt ꝙ non veraciter credit
illā eſſe verā et ęternā requiem: Fides enim ſine opibus mor/
tua eſt. Iaco. ij.d. c ¶ Uiu⁹ ē eñi ſermo dei. Hęc eſt ſe/
cūda pars/ in qua redit ad principale ꝓpoſitū/ ad oſtendēdū
ſcꝫ chriſtū maiorē oñi rōnali creatura que eſt hō. Et primo
oſtendit ꝙ maior eſt vita ⁊ efficacia ⁊ ſubtilitate ingenij. Secū
do oſtendit eum excellere diſcretione et ſcientia: ibi: Diſcre/
tor ⁊c. oīa aūt nuda ⁊c. Tertio pōtificio: ibi: Haben/
tes g̃ pōtificē. Quarto cōpaſſione: ibi: Nō eñi hēm⁹ ⁊c.
Quīto miſcdia: ibi: Adeam⁹ ⁊c. Dicit g̃: c ¶ Uiu⁹ ē. q.d. de
bem⁹ feſtinare ī illā requiē ⁊ cauere nob a pęna patrū īcredu/
loꝝ: qr/ Uiu⁹ ē ⁊c. Vel ſic cōtinua: Ita dico: Ingredia/
mur: ꝑ fidē chriſti: qr ei credēdū ē. d ¶ Eñi .i. qr: Uiu⁹ eſt
ſermo dei .i. filius dei: qui dicit verbū patris: quia īmedia/
te exijt ab eo/ ſicut ſermo a mente: et poſtea induit carnē: q̄ſi
vocē ad narrandū nobis patrē. Ecci. xxiiij.a. Ego ex ore al/
tiſſimi ꝓdij: ſicͭ ꝟbū a mēte. Ioh. xvij.c. Sermo tu⁹ ꝟitas ē.
Sap. xviij.c. Oīpotēs ſermo tu⁹ dñe exiliēs de cęlo a regali
bus ſedib⁹ venit. Eſa. lv.c. Uerbū qđ egredit de ore meo nō
reuertet ad me vacuū: Iſte ſermo/ viu⁹ ē: qr eſt vita in q̄ oīa
alia viuentia viuunt: ⁊ ita vita ſua: nō ſolum hoīem: ſed omnē
aliam creaturā excellit. Ioh. j.a. Qđ factū eſt ī ipſo, vita erat.
Ioh. v.d. Sicut pater habet vitam in ſemetipſo. e ¶ Et
Pſ.32. efficax: in opando intātū ꝙ verbo dei cęli firmati ſunt. Alibi
Pſ.103. Omnia in ſapientia feciſti: Nec mirū: quia quęcunq voluit fe
Pſ.113. cit. Vel/ Uiuus .i. vita ⁊ remunerās ⁊ viuificans fideles in re
quiem ſuā feſtinātes: ⁊ ideo feſtinem⁹ ingredi in illam. Et effi
cax .i. potēs in puniēdo incredulos ⁊ pigritantes: Et nō ſolū
potens eſt/ ſed etiā ſapiens: Unde ſubdit. f ¶ Et penetra/
bilior .i. ꝑſpicatior. g ¶ Omni gladio ancipiti .i. om/
Pſ.93. ni ingenio carnali vel ſpirituali. Pſ. Qui plantauit aurē non
audiet: aut qui finxit oculū .i. ingeniū humanū/ nō cōſiderat.
q.d. imo. Ecci. xxiij.c. Oculi dñi multo lucidiores ſunt ſuper
ſolem circumſpicientes in abſconditas partes. Unde ſubdit.
h ¶ Et ptingēs .i. perfecta cognitione attingēs. i ¶ Uſq
ad diuiſionē animę ac ſpiritus: quia cognoſcit diuiſio
nem ſiue differentiā inter animā ⁊ ſpiritū .i. ſuperiorē ⁊ inferio
rem partē rōnis: vel inter ſenſum brutalem ⁊ animā rōnalem.
Vel ſicut dicit Hugo de ſctō victore. Uiuus/ in pręceptis:
Efficax/ in ꝓmiſſis. Penetrabilis/ in iudicijs. Et pertin
gēs vſq ad diuiſionē animę ac ſpūs .i. ꝑfectę cogno/
ſcit quid anima diſcernat: ⁊ quid ſpūs cogitet. Unde Hugo
de ſctō victore: Tria ſūt: caro/ ſpūs ⁊ mens: Ad carnē ptinet
delectatio: ad ſpm̄ cogitatio: ad mentē diſcretio. In delecta/
tione eſt ſupfluitas ⁊ cōcupiſcentia: in cogitatione ē neceſſitas
⁊ prudentia: in diſcretione virtus ⁊ ſcientia. Hoc etiā ex ſup/
abundanti ſolet exponi de verbo materiali: cuius diuerſi effe/
ctus hic oſtendunt. Uiuus/ ſicut carbo dicit viuus. Unde
Pſ.118. Pſ. Ignitū eloquiū tuū vehemēter. Inflāmat eñi ad amorē
⁊ illumiat ad cognitionē. Vel/ Uiu⁹ eſt ergo ſermo dei:

ꝑ firmitatē ⁊ ꝑpetuitatē/ nō extinctus ſicut vita extinguitur
per arrogationē: vel ſicut opiniones antiquoꝝ logicoꝝ. Item
viuus/ eſt ab effectu: quia viuificat: Ioh. vj.g. Uerba q̄ ego
locut⁹ ſum vobis ſpūs ⁊ vita ſunt. Et infra. Uerba vitę ęter/
nę habes. Pſ. Eloquiū tuū viuificauit me. Itē/ viu⁹/ dicit Pſ.118.
ſermo diuin⁹: ſicͭ aq̄
dicit viua q̄ iugiter
emanat et iugiter ſca
turit et ſurgit. Pro/ B
uerb. xiij.c. Lex ſa/
pientis fons vitę vt
declinet a ruina mor
tis. Item Prouerb.
x.b. Uena vitę os iu
ſti. Itē ſermo dicit viuus qui habet ſenſum ⁊ motū: Senſus
eñi ⁊ motus ꝓbant vitā ſermonis. Sermo autem qui viuit in
prędicante/ efficax eſt in auditore. Unde ſubdit: e ¶ Et ef/
ficax .i. potens ad multos effectus in audiente. Eccs. viij.a.
Sermo eius poteſtate plen⁹ eſt. Matth. vij.d. Erat eñi do/
cens ſicut poteſtatē habēs: ⁊ non ſicut ſcribę eoꝝ ⁊ phariſęi.
Luc. vlt.c. Potens in opere ⁊ ſermone. Nota ꝙ verbū dei
eſt efficax ſup oēm medicinā. Sanat eñi oēm infirmitatē ſpiri
tualem. Pſ. Dabit voci ſuę vocem virtutis ⁊c. Sap. xvj.b. Pſ.67.
Non herba neq malagma ſanauit eos: ſed tu⁹ ſermo dñe q̄
ſanat omnia. Et nō ſolū ab infirmitate ſanat: ſed etiā a morte
ſuſcitat: qđ tamen nulla facit medicina aliqua alia. Ioh. v.d.
Uenit hora ⁊ nūc eſt q̄n mortui audient vocem filij dei et qui
audierint viuent. f ¶ Et penetrabilior .i. ſubtilior. g
¶ Omni gladio ancipiti .i. omni alia ſcientia qua pugnant
diſputantes inuicē. Sed ſicut dicit Eſa. ij.a. Cōflabunt gla/
dios ſuos in vomeres .ſ. ſubtilitatē ſciētię ſęcularis ⁊ diſcepta
tionis in vtilitatem rudis ꝑdicatiōis. Vel/ Penetrabilior
omni gladio ancipiti: quia nihil ita vulnerat cor amore
ſicut ſermo dei. Pſ. Sagittę potentis acutę. Eph. vj.c. Et Pſ.119.
gladiū ſpūs qđ eſt verbū dei. Eſa. xlix.a. Poſuit os meū q̄ſi
gladiū acutū. Dicit etiā anceps: quia ex vtraq parte/ vitia .ſ.
carnalia ⁊ ſpūalia arguēdo. Apocal. j.d. Et de ore ei⁹ gladi⁹
ex vtraq parte acutus exibat: quia vtrūq ſecat vitia .ſ. carnis
et mētis a dextris ⁊ a ſiniſtris. Quidā tñ gladiū ſemicipitem
habēt: vitia eñi arguunt carnalia nō ſpūalia. h ¶ Et ptin/
gens vſq ad diuiſionē aię ⁊ ſpūs. Diuidit eñi verbum
dei animalitatē ⁊ ſpm̄. Hoc ē eñi firmamentū qđ diuidit aq̄s
ſupiores ab inferioribus. Ita eñi ligat animā ꝙ rō in ęternis
delectata non deſcēdit ad carnales delectationes: ⁊ iterū ptin
gens ē vſq ad diuiſionē. k ¶ Compagū q̄ꝫ ac medul
larū. Magiſter Hugo de ſctō victore exponit hoc ꝑ duo q̄
ſequunt. m ¶ Et diſcretor cogitationū ⁊ intentionū
cordis. Cōpages eñi ſunt cogitationes: medullę aūt ſūt in/
tentiōes. Vel ꝑ hęc q̄ttuor notant q̄ttuor q̄ ſūt in peccatore.
Conſenſus in pctm̄: delectatio et ſtudiū peccati ⁊ intētio. Uñ
dicit: k ¶ Cōpagū q̄ꝫ .i. cōſenſum. Per cōſenſum enim
colligat ſe aīa ad pctm̄ ⁊ ꝑ diuerſos ſenſus ligat ſe ad diuerſa
pctā: hęc ē cōpago ſiue cōpactio pctī: Iob. xlj.a. Corp⁹ illi⁹
q̄ſi ſcuta fuſilia cōpactū ſquamis ⁊c. Eſa. lviij.b. Diſſolue col
ligatiōes ipietat. l ¶ Et medullarū .i. delectationū. Uñ
ipſo dr̄ Iob. xxj.c. Uiſcera ei⁹ plena ſūt adipe: ⁊ medull oſſa
illi⁹ irrigant. Vel ſm̄ Glo. Cōpages dr̄ iūctura ipſi⁹ ſenſuali
tat ⁊ rōnis quā plene fili⁹ dī cognoſcit. Medulla ꝟo q̄ iterior
ē dr̄ qcq̄d iteri⁹ vel ſubtili⁹ ē ī aīa vel ſpū: qđ etiā videt fili⁹ dī:
et eſt diſcretor cogitationū. Cogitationes eñi ſunt q̄ſi capilli
hirci ⁊ fuſi q̄ pectine diuinę diſcretionis diſtinguunt: ⁊ diſcri/
minant: ipſe eñi ſcit diſtinguere inter bonas cogitatiōes ⁊ ma
las. Sap. j.g. In cogitationib⁹ impij iterrogatio erit: Et q̄s
interrogabit verbū dei. Uñ Ioh. xij.g. Sermo quē locutus
ſū vob ille iudicabit vos. n ¶ Et intētionū cordis: an ſit
recte an nō recte. Luc. xj.c. Si oculus tuus ſimplex fuerit ⁊c.
Prouer. xvj.a. Spirituū pōderator ē de⁹ .i. intētionū vt ge/
nerali⁹ ⁊ āpli⁹ dicat. o ¶ Et nō ē vlla creatura/ terrena vel
celeſtis. p ¶ Inuiſibil in ꝯſpectu ei⁹. Ecci. xxxix.c. Nec
eſt qcq̄ abſcōditū ab oculis eius .ſ. ex h̄ videt ꝙ ſermo videt.

Solutio: chriſtus idē eſt ꝫ ſermo ⁊ oculus. Zach. ix. a. Dñs eſt oculus hoīs. Et nota ꝙ dñs oculo cognitionis ſimplicis videt omnia bona ⁊ mala: ſed oculo miſericordie ⁊ approba/
Ps. 33. tionis tm̄ videt bonos vel bona. Ps. Oculi dñi ſuper iuſtos Abacuk. j. d. Mundi ſunt oculi tui ne videas malū ⁊ reſpice re ad iniquitatē non poteris. Item oculo
2. q. 1. c. deus omps iuſticie videt malos. Eſa. lix. c. Vidit dñs ⁊ malum apparuit in oculis eius quia non eſt iudiciū. a Oīa autē ⁊c̄. q̄ſi dico ꝙ nulla creatura ē inuiſi

a b eiꝰ: Omnia autē nuda ⁊ aper
c d ta ſunt oculis eius: ad quem
e nobis ſermo. Habētes ergo
f g pontificē magnū qui penetra
h i k uit celos/ ieſū filiū dei: tenea

billis ei: ſʒ potiꝰ. Oia. i. celeſtia ⁊ terreſtria: b Nuda. i. diſcoopta: c Et apta. i. manifeſta: qꝛ ex oī parte plene viſa. d Oculis eiꝰ. i. viſioni ⁊ cognitioni filij dei. e Ad quē nobis ſermo eſt. i. cui oportet nos reddere rōnem de operibus ⁊ cogitationibꝰ ⁊ intētionibꝰ noſtris: Eccs. vlt. d. Cūcta adducet deꝰ in iudiciū ꝓ omni errato ſiue bonū ſiue malū ſit. Matth. xij. c. De omni verbo ocioſo ⁊c̄. Magna ergo nob indicta eſt neceſſitas bene agēdi/ vt cuncta agamꝰ ante oculos
Boetiꝰ de ɔſol. li. 5. pſa. 6. iudicis cuncta cernētis: vt dicit Boetius. Job. xxvj. a. Nudꝰ eſt infernus corā eo ⁊ nullū eſt operimentū ꝑditioni. Prouer. xv. b. Infernꝰ et ꝑditio corā dño: q̄ntomagis corda filioꝝ hominū. Et oēs greſſus eoꝝ cōſiderat: nō ſunt tenebre ⁊ nō eſt vmbra mortꝭ ne abſcōdant̄ q̄ opant̄ iniq̄tatē. Itē Job. xxviij.
Ps. 7. b. Profunda q̄ꝫ fluuioꝝ ſcrutatꝰ ē. Ps. Scrutās corda ⁊ renes deꝰ. i. cogitatiōes ⁊ delectatiōes. j. Regꝭ. xvj. c. Deus intuetur cor. Eccl. xvj. c. Omne cor intelligit̄ ab illo. Lucꝭ. xvj. d. Deus autē nouit corda veſtra. Ad quē/ ad deū vel ſermonē: nob ſermo: Hugo de ſctō victore: eſt ſupple vel erit vel eē debet. Primū q̄deꝫ fit ſermo dei ad nos: poſtea noſter ad ipſum. Duobꝰ modis fit ſermo dei ad nos: interius ꝑ inſpirationē: exterius ꝑ p̄dicationē. Duobꝰ modis fit noſter ad ipſum: vel cōſulendo rōnē vel reddendo. Si em̄ modo cōſulere rationē ad faciendū volumꝰ tūc ex neceſſitate de factis rōnem reddemus. Vel aliter. Ad quem debet eſſe ſermo noſter vt ſcꝫ loquamur chriſto de nobis: vt ipſe loquatur ad patrē ꝓ nob: quia pōtifex eſt vt offerat deo patri p̄ces noſtras. Unde ſeq̄t: f Habētes ergo pōtificē ⁊c̄. Supra inuitauit nos ad feſtinādū in requiē ꝑ fidē ⁊ operationē: ⁊ hinc etiā ꝑ incuſſionē timoris: quia viuus eſt ſermo dei ⁊c̄. Vn̄ ꝑ illa incuſſit timorem iudicis ad quē nobis ſermo eſt reddēde rōnis in iudicio. Hic autē inuitat nos/ vt teneamꝰ ſpei noſtre confeſſionē rōne auxiliaris nobis p̄ſto exiſtētis ⁊ exēplū exhibētis chriſti. ſ. pontificis chriſti. Prius ergo ad timēdū nos inuitauit: nūc ad amandum ⁊ cōfitendū. Vn̄ dicit: f Habētes ergo pontificē magnū ⁊c̄. q. d. ille idē eſt pontifex nobis pontem faciens in p̄ſenti qui erit iudex in futuro. k Teneamꝰ ⁊c̄. q. d. nō ſimꝰ ingrati bn̄ficio tāti pōtificis. Dicit̄ aūt pontifex: qꝛ pons nobis factꝰ ē exhibēs exēplū viuendi ꝑ ſuā cōuerſationē: vel quia pontē nobis fecit ad celū ꝑ ſuā orationē. Itē quia nō ſanguinem hircoꝝ aut vituloꝝ: ſed ſeipm̄ ꝓ nobis obtulit ꝑ ſuam paſſionē. Sup. iij. a. Conſiderate apl'm ⁊ pontificem cōfeſſionis noſtre ieſum q̄ fidelis ē ei qui fecit illū ⁊c̄. Habentes ergo pontificē magnū. Non ſolū eſt pontifex: ſed magnus pontifex. Eccl. l. a. Ecce ſacerdos magnus q̄ in diebꝰ ſuis placuit ⁊c̄. Zach. iij. a. Oſtendit mihi dñs ſacerdotē magnū ieſū ſtantē corā angelo dñi. Et nota ꝙ magnus ſacerdos ordinat ſacerdotes: cōſecrat eccleſias: dat p̄bēdas ⁊ bn̄dicit populo. Similit̄ chriſtus bene dicit̄ magnus ſacerdos ⁊ pōtifex. Ipſe em̄ ordinat ꝓbos ſacerdotes. Apocꝭ. v. c. Feciſti nos deo noſtro regnū ⁊ ſacerdotes. Itē cōſecrat eccleſias. i. iuſtoꝝ aīas j. Corꝭ. iij. d. Templū dei ſctm̄ eſt qd̄ eſtis vos. Itē dat magnas p̄bendas. j. ix. c. Chriſtꝰ aſſiſtens pontifex futuroꝝ ⁊c̄. i. dator p̄bēdaꝝ celeſtiū. Itē bn̄dicit p'lo. Mat. xxv. c. Venite bn̄dicti p̄ris mei poſſidete paratū vob regnū ⁊c̄. g Qui penetrauit. i. penitus intrauit: vt ſequi poſſimꝰ. h Celos: qui prius erāt ipenetrabiles ⁊ duri ſicut lapis adamantinus: ſed chriſtus cū ſanguine proprio aſcēdēs ad celos/ eos aperuit ſic̄ adamas cedit ſanguini hircino calido. j. ix. f. Nō enim in manufactis ſanctis ieſus introiuit exēplaria futuroꝝ ſed in ipm̄ celū vt appareat nūc vultu dei ꝓ nobis. Sʒ q̄s eſt ille pōtifex/ determiat ex noīe hoīs/ ⁊ notat̄ deitatis/ ſubdēs: i Ieſum filium dei. Cū ergo tantū habeamꝰ ⁊ talē pontificē. k Teneamus: firmiter ⁊ pſeuerāter in ꝓſperis ⁊ aduerſis. l Spei noſtre ɔfeſſionē: ⁊ fidē cordis cū con/

l mus confeſſionē ſpei noſtre.
m Nōn em̄ habemus pontificē
n o qui nō poſſit cōmpati infirmi
p q tātibus noſtris: tēptatū aūt ꝑ
r s ōia ꝓ ſilitudīe abſq; peccato.

feſſione oris. Ro. x. b. Corde credit̄ ⁊c̄. q̄ cōfeſſio ē cauſa ſpei nr̄e. i. future beatitudinis quā ſperamꝰ: quo ore fit cōfeſſio ad ſalutē. Vel/ Confeſſionē ſpei. i. ɔfeſſionē q̄ roborat̄ ex ſpe p̄mij ꝓmiſſi ɔfitentibus. Matth. x. d. Qui me cōfeſſus fuerit corā hoībꝰ ɔfitebor ⁊ ego eū corā p̄re meo ⁊c̄. Vel/ Cōfeſſio ſpei/ ē ɔfeſſio culpe ꝓprie. Eſt tn̄ ſpes venie. j. vj. d. Fortiſſimū ſolatiū habeamꝰ qui cōfugimꝰ ad tenēdā ſpem ꝓpoſitam. m Nō em̄ habemꝰ ⁊c̄. q. d. teneamꝰ ⁊ tenere debemꝰ: qꝛ nō ſolū magnus eſt pontifex nr̄ ⁊ potens: ſed etiā miſericors. Vn̄ dicit: Nō em̄ habemꝰ pontificē q̄ nō poſſit. i. qui nō nouit: vel q̄ nō habeat naturā ſm̄ quā poſſit. n Cōpati. i. ɔdeſcēdere: Per ſimile hoc dicit ſic̄ medicꝰ infirmo. o Infirmitatibꝰ nr̄is. i. fragilitatibꝰ. Hec ē magna ɔſolatio q̄ſi aliq̄s de altitudīe alicuꝰ i ꝑoribꝰ dixerat/ ſbdit d' eiꝰ miſeria ⁊ cōpaſſione. Chryſ. Nō ignorans: vt multi pontificum qui ea q̄ in tribulationibus ſūt ignorāt: neq; ſcimꝰ quid eſt tribulatio: impoſſibile ē em̄ ſciri ſine expientia. Eccl. xxxiiij. b. Qui nō eſt expertus pauca recognoſcit. Itē Chryſ. Si angelꝰ nob datꝰ eēt pōtifex/ ſcire poſſet infirma nr̄a/ ſed nō cōpati: qꝛ nec pati. Itē Bern̄. Deꝰ dei filiꝰ ſic ꝑuſq; ſe exinaniret miſericordiam vel ſubiectionē expertus nō erat: ſic miſericordiā vel obedientiā expimēto nō nouerat: at vbi minoratꝰ eſt/ paulominꝰ ab angelis/ i paſſione expertus ē miſericordiā/ in ſubiectiōe obediētiā: ꝑ quā expientiā nō ei ſcientia: ſed nobis fiducia creuit: dū ex hoc miſero genere cognationis factus eſt nobis ꝓpior. p Tēptatū aūt. q. d. nō habemꝰ pontificē q̄ non poſſit cōpati: ſed potiꝰ tēptatū a diabolo de pctīs: ⁊ ab hoībꝰ de ignominijs: ⁊ penis: ⁊ ideo tanq; bene pōt cōpati ſicut medicus q̄ pluries fuit infirmꝰ. q Per oīa/ genera. i. tēptationū exterioꝝ nō interioꝝ. Exteriores em̄ tēptationes pctā ſunt tēptādo. Eccl. xxxiiij. b. Qui nō tēptatꝰ eſt q̄d ſcit: Et. j. b. Qui tēptatꝰ ē q̄lia ſcit. S. ij. d. In eo em̄ in q̄ paſſus ē ipe ⁊ tēptatꝰ potens ē ⁊ eis q̄ tēptant̄ auxiliari. Matth. iiij. a. Ductꝰ ē ieſus a ſpū in deſertū vt tēptaret̄ a diabolo. Et nota ꝙ diabolꝰ tēptauit eū de oībus de q̄bus tēptauerat adā: de gula: ⁊ auaricia ⁊ ſupbia: ⁊ ita tēptatus ē ꝑ oīa: vt in oībꝰ vinceret̄ diabolus ab hoīe in q̄bꝰ vicerat hoīem. Tēptatū dico/ r Pro ſilitudine/ carnis pctī. i. qꝛ ſimilꝭ adhuc hoībꝰ erat ſm̄ penā. Ideo em̄ tēptare auſus ē diabolus chriſtū: qꝛ vidit eū ſimilē hoībꝰ mortalē. Ro. viij. a. Filiū ſuū mittēs in ſilitudinē carnis pctī ⁊ de pctō dānauit pctm̄. Vel/ ꝓ ſilitudine/ carniſ pctī. i. ſm̄ illā naturā ſm̄ quā habuit ſilitudinē carnis pctī. Vn̄ Chryſ. ponit hāc lr̄am: ſm̄ ſilitudinē vel ꝓ ſilitudine. i. ꝓ ɔformitate ⁊ cōitate tenēda: vt ſcꝫ in oībꝰ eſſet in nob cōformis: nō tm̄ natura: ſed in miſeria ⁊ pugna. j. ij. d. Debuit per omnia fratribꝰ ſimilari vt miſericors fieret. Vel/ Pro ſilitudīe. i. vt exēplū daret aliq̄s ſilia patiēdi ⁊ ſuſtinēdi. Vn̄. j. Pet. iiij. a. Chriſto igit̄ in carne paſſo ⁊ vos eadē cogitatiōe armamini. Augꝰ. Magna ɔſolatio mēbris ex capite. Ideo etiā dñs voluit pati in meridie ⁊ in mōte in loco cōmuni: vt oībus exēplū relinqueret ſilia ꝓ eo ſuſtinendi. s Abſq; pctō: qꝛ vt dictū eſt nō fuit tēptatꝰ tēptatōe interiori. Et d' bn̄ decuit fieri: qꝛ ex eo ꝙ tēptatus eſt ſcit cōpati: ex eo ꝟo ꝙ ſine pctō eſt/ potens ē liberare. Impoſſibile em̄ eſt afflictoꝝ afflictiones ſcire hoīm qui afflictionis experimentū non habent: ⁊ ſenſibiliter oīa nō ſuſtinuit: chriſtus vero ſcit non ſolum per hoc ꝙ deus

ſm̄ qd̄ oia

ꝗ ſm quod omnia nouit/ ſed ꝑ hoc ꝙ homo et ſimilia ſuſtinuit.
a Adeamus ergo ⁊c̄. quaſi ⁊ quia habemꝰ tam miſeri/ cordem pontificē: ergo adeamus/ fide/ intentione/ ⁊ opere. b Cum fiducia.i.fiducialiter. c Ad thronū glorię eius.i.in quo modo regnat gratia ⁊ miſericordia: vt ſic effu/ giamus thronū iuſti/ cię ⁊ vindictę. Mo/ do eñ ſedet dñs in throno miſericordię daturus omnibus ꝗ̄ petūt: in futuro ſede/ bit in throno iuſticię redditurus vnicuiqʒ qō meruit. ij. Cor.

a Adeamus ergo cū̄ fiducia
b
c ad thronū gratię eius vt miſe
d
e ricordiā conſequamur/ ⁊ grā
f tiam inueniamus in auxilio
oportuno. Capi. V.

v. b. Oēs ſtabimus ante tribunal chriſti. Itē thronus chriſti dicit crux eius. Apocal. v. b. Vidi in medio throni agnū ſtan tem tanqʒ occiſum.i.in cruce: quę dicit thronꝰ: quia ī ipſa iu/ dicauit iuſte: dans veniā latroni pęnitēti ⁊ pęnā blaſphemā/ ti: ⁊ nō ſolum eſt thronus: ſed etiā ſceptrum regni: quia in ipſa aeris ptātes baculauit ⁊ deſtruxit. Unde btūs Bern. ſup illū locū Math. xxvij. c. Si rex iſrael eſt deſcēdat nūc de cruce. Nō ē bona cōſequētia iſta: imo ſi rex iſrael eſt/ ſceptrū regni nō deſiderat. Itē thronus chriſti ē beata virgo: Eccl. xxiiij. a. Thronꝰ meꝰ in columna nubis. Ezech. j. g. Aſpectus lapi/ dis ſaphiri ſimilitudo throni. iij. Reg. x. c. Fecit rex ſalomō thronū de ebore grandē. Hec oīa cōpetūt beatę virgini ꝗ̄ co/ lumna nubis fuit ꝑ gratiarū cōdēſitatē ⁊ plenitudinem. Nu/ bes eñ rore cōcreſcunt: Prouer. iij. c. Uñ Luc. j. c. Aue gra tia plena dñs tecū. Vel nubes eſt ꝑ cōpaſſionē ꝑ quā pluit ſu per pctōres ſteriles. Itē ſaphirina fuit ꝑ cęleſtē ꝯuerſationē: ⁊ eburnea ꝑ innocentiā virginalē. Iſte thronus bene dr̄ thro/ nus gr̄ę: quia plena fuit gr̄a: ⁊ ꝑ illā miſericordiā obtinemꝰ de pctis/ ⁊ gratiā in bonis agēdis. Chriſtus aūt ſpāliter dicit in hoc loco thronus gr̄ę: quia in eo regnat gr̄a: ꝑ quē chriſtū ha bemus acceſſum ad patrē: ⁊ a quo grām ⁊ gloriā reportamꝰ. Dicit ergo: Adeamꝰ ergo cū fiducia ad thronū gr̄ę eius.i.ad chriſtū: in quo regnat gr̄a: et dicit: Adeamꝰ cū fiducia. Quid eñ timēdū ē vbi gr̄a regnat/ vbi miſericordia dñatur: vbi ipſe iudex caro ⁊ frater noſter eſt: non iā iudex: ſed iudicatus. Bern. Qm̄ ei appropinq̄re audemus cū fiducia: q2 iam nobiſcū deſcendit. d Ut miſericordiā cōſeq̄mur. id eſt remiſſionē pctōꝝ. e Et grām inueniamus/ bene agendi decętero. Ro. v. a. Pacem habeamus ad deū ꝑ dñm noſtrū ieſum chriſtū ꝑ quē acceſſum habemꝰ ꝑ fidē in gratiam iſtā in q̄ ſtamus ⁊ gloriamur in tribulationibꝰ. Gratiam dico f In auxilio oportuno.i.ꝑ quā auxiliemur in p̄ſenti ne tendamus in pctm̄: nūc eñ tēpus auxilij eſt: nō qñ claudetur
Pſ. 9. ianua. Math. xxv. a. Pſ. Adiutor in oportunitatibus in tri bulatione. ij. Cor. vj. a. Tēpore accepto exaudiui ⁊c̄. Augꝰ. Non ſemꝑ danda ē eſca ſed in tēpore oportuno. Eccs. viij. a. Omni negotio tp̄s eſt ⁊ oportunitas. Eccl. xxxv. d. Specio ſa miſericordia dei in tēpore tribulationis: ſicut nubes pluuię in tempore ſiccitatis.

Expo. Ca. V

O Mnis nanqʒ ⁊c̄. Hoc capl'm diuidit in duas par tes principales. In prima quia chriſtū inceperat cō/ mēdare a pontificio: oſtendit chriſtū habere ea ꝗ̄ con ueniunt pontifici. In ſecunda autē parte cōuertit ad obiurga tionē hebreoꝝ quibꝰ ſcribebat: ibi: De q̊ grandis nobis ē ſermo ⁊c̄. Et ꝯtendit hęc ꝑs vſqʒ ad illud. j. vj. c. Abrahę namqʒ ꝓmittēs deus ⁊c̄. qō facit: q2 cū chriſtꝰ talis ac tantus eſſet: nolebāt tñ ei adhęrere ꝑ fidem. Primū ergo qō conuenit pontifici eſt ꝙ ſit ſequeſter et medius inter deum ⁊ ꝑplm: qō ibi tangit: Oīs pontifex ex hoibꝰ aſſumptꝰ pro hoibꝰ cōſtituit ⁊c̄. Secundū ē vt offerat ſacrificia ꝓ ſubditis: ⁊ cōpatiat eis: ibi: Qui cōdolere ⁊c̄. Tertiū ē le/ gitima inſtitutio in pontificatu: ibi: Nec q̄ſq̄ aſſumat ⁊c̄. Poſtea oſtendit inſtitutionem: ibi: Ita et chriſtus non clarificauit ſeipſum ⁊c̄. Secundo oñdit ꝙ fuit ſequeſter ⁊ mediꝰ: ibi: Qui in diebꝰ carnis ⁊c̄. Tertio in eruditio/ ne et ꝙ obtulit ſacrificiū ſemetipm̄ pro nobis: ibi: Et q̄d cū eſſet filiꝰ dei ⁊c̄. Deinde ſeq̄t ꝑs ſecūda: in q̄ p̄mo increpat iudęos a debilitate intellectꝰ: ibi: De q̊ nobis ⁊c̄. Scd̄o ab ineruditione: ibi: Etenī cū deberetis ⁊c̄. Tertio ab intel lectus puerilitate: ibi: Omnis eñ q̄ lactis ē ꝑticeps ⁊c̄. Quarto ab exercitatione: ibi: Perfectoꝝ aūt eſt ſolidꝰ ci bus ⁊c̄. Dicit ergo: g Oīs nāqʒ ⁊c̄. Vel ſic continuat.

g
h O Mnis nāqʒ pontifex ēx
i hominibꝰ aſſumptus ꝓ
k hōminibus conſtituitur
l
m in his quę ſunt ad deū vt offe
n rat dona et ſacrificia ꝓ pctis.

Adeamꝰ cū fiducia: q2 nr̄ pōtifex hō eſt: ⁊ tñ ſup oēs hoies ē etiā ſup legales pōti fices q̄ eo tp̄e dñabāt in ꝑplo. Et hoc ꝓbo. Oīs nāqʒ ponti fex: ſm legem. h Ex hoibꝰ.i.ex nu/ mero hoim/ i Aſſumptꝰ/ ad aliq̄d dignius. Nota ꝙ in h qd̄ dr̄ ex hoibus/ notat ꝙ debet excedere vita ſacerdotis vitā plebis. Uñ dr̄. j. Reg. ix. a. ꝙ ab humero ⁊ ſurſum eminebat ſaul ſup oēm ꝑplm. Exo. xxviij. a. Applica ad te aaron fratrem tuū cū filijs ſuis de medio filioꝝ iſrael vt ſacerdotio fungatur mihi. Itē/ ex hoibꝰ/ dicit ꝯ q̄ſdā hypocritas ⁊ ambitioſos q̄ nolunt accipere ep̄os ex hoibꝰ: ſed q̄ſi angelis: ⁊ tales q̄rūt q̄ nō ꝑnt īuenire. Hoc aūt faciūt vt videant boni: vel vt ipſi in ep̄os eligant. Exo. xx. d. Altare de terra facietis mihi.i.ep̄m: nō de aere neqʒ de firmamēto. Poſſet aūt ſi vellet mittere an gelos vt eſſent p̄lati ecclię: ſʒ vult dñs vt ſit hō.i.fragil' dū ſit rōnabilis: vt ſic ſciat compati q2 fragilis et quia diſcretus et rōnabil'. In h etiā arguunt tumidi malitioſi q̄ nolunt ꝯſentire in ep̄m q̄ ſit ex hoibꝰ ꝑ māſuetudinē ⁊ diſcretionē: ſʒ ex feris ꝑ crudelitatē: vel ex auibꝰ ꝑ inſtabilitatē ⁊ elationē. Ezech. xix. a. Tulit vnū de leuncul' ſuis: aliquē.ſ. archidiaconū opprimentē ſacerdotes: ⁊ leonē ꝯſtituit eū.i.fec̄ eū ep̄m crudelē ⁊ raptorē: tñ nō legit ꝙ dñs vnqʒ ſub dñio ferarū ꝯſtituerit hoiem q̄ntū/ cunqʒ peccauerit: ſʒ ip̄m hoiem ſup feras ꝯſtituit. Peccauit ꝰ q̄ ſcienter crudelē ꝯſtituit p̄latū. Pſ. Superuenit māſuetudo ⁊ Pſ. 89.
corripiemur. Itē nota ꝙ dicit/ b Ex hoibꝰ aſſumptus: q2 de gremio ecclię debet aſſumi ep̄s: ſi bonꝰ ibidē aliq̄s inue/ nit. Deut. xvij. c. Nō poter' alterꝰ gētis hoiez facere regē q̄ nō ſit frat tuꝰ. Itē Act. j. d. Oportet ex his vir' q̄ nobiſcū ſūt ꝯgregati in oī tp̄e q̄ intrauit ⁊ exiuit int' nos dñs ieſus ⁊c̄. teſtē reſurrectionis eiꝰ nobiſcū fieri vnū ex iſtis. i Aſſumptꝰ. Hugo de ſctō victore. Primū debet aſſumi intꝰ ꝑ grām. Ad ꝟtutis excellentiā: poſt foris ꝑ obediētiā: ad excellētiā dignita tis: alij aſſumunt intꝰ ⁊ nō foris: ſicut boni ſubiecti. Alij foris ⁊ nō intꝰ vt mali p̄lati. Alij foris ⁊ intꝰ vt bōi p̄lati. Alij nec fo ris nec intꝰ: vt mali ſubdi ꝓ hoibꝰ cōſtituunt. Glo. vt ꝑ eū im petrēt a deo miſericordiā. Sʒ aliq̄n ꝯſtituit p̄latus ꝯ hoies ꝑ crudelitatē ⁊ malitiā. Geñ. xvj. d. Hic erit ferus hō ⁊ manus eiꝰ ꝯ oēs ⁊c̄. Itē/ k Pro hoibus/ dicit.i.ꝓ ſalute hoim. Uñ Leuit. ix. c. Cū mactaueris hoſtiā ꝑplī ora ꝓ eis. Pro ſa lute eñ hoim debet ꝯſtitui p̄latꝰ: nō ꝓ cuſtodia tp̄aliū. Unde addit: l In his q̄ ſunt ad deū.i.in offerēdis muneribꝰ hoſtijs ⁊ pcibꝰ q̄ ducūt ad deū. Nō dicit ad lites audiēdas ꝓ deo vel vineas vel agros multiplicādos: ſʒ ad hoies deo recō ciliādos. Exo. xviij. c. Eſto tu ꝑplō in his q̄ ad deū ꝑtinent vt referas q̄ dicunt ad eū: oñdaſqʒ ꝑplō cerimonias ⁊ ritū colen/ di viā ꝑ quā ingredi debeāt ⁊ opus facere. Ecce q̄ttuor q̄ de/ Quattuor of/
bet docere pōtifex/ ⁊ q̄ntū qō facere debet. Primū ē.ſ. vota ⁊ ficia p̄lati
p̄ces ꝑplī offerre ī orōne. Deinde docere debet nō litigare: ſi ſtatuta hoim p̄dicare. j. Cor. vj. a. ſʒ cerimonias ⁊ ritū colen di ⁊ viā dei. Tria dicit/ cerimonias.i.ſacra: ⁊ ritū colēdi.i.fidē q̄ colit deꝰ: ⁊ viā moꝝ ⁊ bonoꝝ operū. Officiū eñ p̄lati nō ē litigare: ſʒ orare ⁊ p̄dicare. j. Cor. vj. a. Secularia iudicia ſi habueritꝭ ꝯtēptibiles q̄ ſunt ī ecclia ꝯſtitutione ad iudicandū. Act. xiij. a. Segregate mihi paulū ⁊ barnabā ī opꝰ ad qō aſſū pſi eos. Sʒ hodie ſegregant ad opꝰ ad qō nō ſūt aſſūpti.ſ. ad opꝰ tp̄ale nō ſpūale. Cant. j. b. Poſuerūt me cuſtodē ī vineis ſpūalibus.ſ. Sed ipſi ponuntur hodie in vineis materialibꝰ. Uñ ibi ſequit. Vineā meā nō cuſtodiui: Pro q̄ aūt ꝯſtitui de/ beāt: dr̄ Deut. xxxiij. a. Ponēt thimyama ī furore tuo ⁊ ho locauſta ſup altare tuū: h ē qō h dr̄: m Ut offerat dona: ꝑmitias ⁊ hmōi: ⁊ ď aīalibꝰ ſacrificia. n Pro pctis/ dimittē dis. Et nota ꝙ

A 15. diſ. c. ſi. §. q̄/ bus et pauca

dis. Et nota ꝙ dicit / dona. Primo em̄ offerebant̄ ſacerdoti-
bus ⁊ ſubditis: poſtea a ſacerdotibꝰ deo. Leuit̄. xvij. a. Sacer
doti debēt offerre filij iſrl̄ hoſtias ſuas. Et dicit / dona: quia
nō ſunt extorquendę oblationes a p̄latis: ſed quę donant̄ vo
luntarie: non quę extorquent̄ ab inuitis. Exo. xxv. a. Ab om-
ni hoīe qui offert vl-
troneꝰ accipiet̄ eas.
Malach. ij. c. Opie
bat̄ lachrymis alta-
re dn̄i: id eſt donis
violenter extortis.
a Qui condole
re / de peccatis. Leui
tici. iiij. f. Pro eo ro-
gabit ſacerdos ⁊ pro
peccato eius ⁊ dimittetur ei. Qui cōdolere poſſit. q. d.
hoc eſt neceſſariū in pontifice vt ſciat alijs cōpati ⁊ cōdolere:
⁊ hoc quia / condolere poſſit / cōſueta bonitate. Ro. xij. d.
Flere cū flentibus. Iacobi. iiij. c. Miſeri eſtote ⁊ lugete. ij.
Cor. xj. g. Quis ſcandalizat̄ ⁊ ego nō vror? Iudic̄. x. d. Qui
doluit ſup miſerijs eoꝝ. Amos. vj. b. Nihil patiebant̄ ſup cō
tritione. Eſa. j. b. Non ē in eo ſanitas. i. a minore vſqꝫ ad ma-
iorem in eccleſia: quia oēs auaricię ſtudent. Hiere. vj. c. Non
omne caput debet eſſe languidū. i. oīs p̄latus: ⁊ omne cor me
rens: quia em̄ i corde eſt fons caloris: ſic p̄latus debet cōpati
ſubditis ex feruore charitat̄. Ad qd̄ ſignificādū dr̄. iij. Reḡ.
vj. a. ꝙ oſtia ſcti ſanctoꝝ erant de lignis oliuarū. Propter qd̄
etiā ſacerdotes inungunt̄ oleo: ⁊ epi abundātius / ad ſignificā
dum: ꝙ quanto eſt altior / tanto debet eſſe humilior ⁊ ad cōpa
tiendum ꝓnior. Cant̄. vij. b. Oculi tui ſicut piſcinę in eſebon
qd̄ interp̄tatur circulus mȩroris: quia oculi eccleſię. i. p̄lati de
bent eſſe circūdati merore ⁊ cōpaſſione: ⁊ hoc eſt qd̄ hic dicit̄.
Qui cōdolere poſſit his q̄ ignorāt. i. qui ex ignorantia
peccant: ⁊ his qui / b Errant. i. ſciēter peccāt. Vel q̄ igno
rant ⁊ peccant. i. qui ignorātia errāt. Ignorantia em̄ mater er
roris. Sap. v. a. Errauimꝰ a via veritatis ⁊ iuſticię lumen nō
luxit nobis. Et merito cōdolere debet: c Qm̄ ⁊ ipſe / vt illi
circūdatus ē infirmitate / peccati: nō ita chriſtus / et ideo
plus pōt iuuare ꝙ̄ legalis ſacerdos qui circūdatus eſt infirmi
tate: ⁊ ex cōſideratione ſuę infirmitatis debet alijs condeſcen
dere. Gal̄. vj. a. Cōſiderās temetipm̄ ne ⁊ tu tēpteris. j. Cor̄.
x. c. Qui ſe exiſtimat ſtare videat ne cadat. Eccl̄i. viij. b. Me-
mento qm̄ oēs in corruptione ſumus. Itē Eccl̄i. xxxj. b. In-
tellige q̄ ſunt ꝓximi tui ex teipſo. d Et ꝓpterea: quia
ſcꝫ infirmus eſt ꝑ pctm̄ ſicut alij: e Debet quēadmo
dū ꝓ populo / ita etiā ⁊ pro ſemetipſo offerre. i. qua
neceſſitate debet offerre ꝓ pp̄lo: eadē neceſſitate ꝓ ſemetipſo
q̄ ſimilis ē alijs infirmitate. Et q̄ ſit illa neceſſitas q̄re debeat
offerre / ſubdit: f Pro peccatis. i. pro obtinenda venia
peccatoꝝ: tā ſuoꝝ ꝙ̄ alioꝝ. Leuit̄. ix. b. Accede ad altare ⁊ im
mola pro peccato tuo: offer holocauſtū ⁊ deprecare ꝓ te ⁊ ꝓ
populo. Cōtra Matth. xvij. d. Statherem da illis pro me ⁊
pro te: hoc nō cōuenit chriſto: chriſtus em̄ nō niſi ꝓ ſuis mē-
bris obtulit. g Nec quiſꝙ̄. Supra de officio ſacerdot̄
dixit: hic loquit̄ de inſtitutione ipſius ꝙ a deo inſtituebant̄ ſa
cerdotes legales: ⁊ dicit / Nec quiſꝙ̄: quaſi ꝑ hoc iterū ille
pontifex poteſt ꝓdeſſe: ſic etiā ⁊ chriſtꝰ: quia vo / Nec q̄ſꝙ̄
ſumit ſibi honorē: non intrudit ſe in honorē pontificatus:
ſed ille recte pontifex fit / h Qui vocat̄ a deo. i. qui re
cte eligitur. i Tanꝙ̄ aaron. i. qui dignꝰ ſit ſicut aaron:
qui iudicio virgę ⁊ incendio maloꝝ electus eſt ⁊ monſtratus
dignus. In his v̄bis ꝑcutit cupidos ſe ingerentes ⁊ ſui intru-
ſores. Eccl̄i. xx. a. Qui poteſtatē ſibi aſſumit iniuſte odietur.
Amos. vj. d. In fortitudine aſſumpſimꝰ nobis cornua. Oſee
viij. a. Ipſi regnauerūt ⁊ nō ex me. Eccs. viij. b. Interdū do-
minat̄ homo homini in malū ſuum. Ezech. xxix. a. Ecce ego
ad te pharao rex ęgypti draco magne qui cubas in medio flu
minum tuoꝝ / ⁊ dicis: meꝰ eſt fluuius: ⁊ ego feci memetipſū.
Sꝫ p̄latꝰ debet vocari ⁊ creari / a deo: nō a ſe: nō a familiarita
te magnatoꝝ: ſed a cōſortio ſermonis dn̄i debet aſſumi. Exo.

a Qui cōdolere poſſit his qui
b c ignorant et errant: quoniā et
ipſe circūdatus eſt infirmita-
d e te: ⁊ ꝓpterea dꝫ quēadmodū
ꝓ populo: ita etiā ⁊ ꝓ ſemet-
f g ipſo offerre ꝓ peccatis. Nec
quiſꝙ̄ ſumit ſibi honorē / ſꝫ q̄
h i vocat̄ a deo tanꝙ̄ aaron: Ita
k ⁊ chriſtus nō ſemetipm̄ clari-
l ficauit vt pontifex fieret: ſed
m qui locutus eſt ad eū: Filius
n meꝰ es tu: ego hodie genui te.

xxxiiij. d. Facies moyſi erat cornuta ex ꝯſortio ſermōis dn̄i:
quia aliquis familiaris eſt deo in lectione ⁊ oratione: vt ſciat
orare ⁊ p̄dicare: talis debet eligi in p̄latione: ⁊ talis a deo vo-
catur. Unde pōt dicere illud Pſ. Ego autē conſtitutus ſum Pſ. 2.
rex ab eo ſup ſion montē ſanctū eiꝰ p̄dicans p̄ceptum. Unde
cum epiſcopus cōſe-
cratur: nō ipſe ſpon-
te librum ſumit / ſed
ei imponit̄ ab alijs:
ad innuendum ꝙ ab
alijs debet cōſtitui.
Et ſi talis ſit tūc di-
cet̄ de eo qd̄ dicit̄ de Pſ.
viro iuſto: Hic acci- Pſ.
piet benedictionē a
domino ⁊c̄. Eccl̄i. x. a. In manu dei poteſtas hominis: et ſup
faciē ſcribę imponet honorē ſuum. In eodē ſupra. In manu
dei poteſtas terrę. Roma. xiij. a. Non eſt poteſtas niſi a deo
Tanꝙ̄ aaron. Exo. xxviij. a. Applica ad te aaron fratrem
tuum cum filijs ſuis de medio filiorum iſrael vt ſacerdotio
fungantur mihi. Leuit̄. viij. a. Tolle aaron cum filijs ſuis
⁊c̄. Item Numeri. xvij. c. legitur ꝙ dn̄s oſtendit aaron dig-
num pontificatu per virgam quę floruit ⁊ fronduit et fructum
fecit. Uirga aaron eſt baculus paſtoralis. i. auctoritas regimi
nis: vel correctio ſuę cōuerſationis vel alienę q̄ floret ꝑ bonā
famā et opinionē. Auctoritas em̄ regiminis vel diſcretio bo-
nę cōuerſationis odorabilis eſt ⁊ redolet per florem bonę opi
nionis: Frondet autē ꝑ doctrinā cōpetentē / et fructificat per
operationē reſpondentē: talis dignus eſt vt vocet̄ ad p̄latio
nem. Et nota ꝙ virga peperit amygdala: quia opera p̄la-
ti debēt eſſe cibus ⁊ medicina ęgroti. Sed vt dr̄ Exod. vij. b.
hęc virga quādoqꝫ ꝓijcitur in terrā: quādo. ſ. cōuertit̄ in colu
brum: quia venenoſa eſt. Pſ. Reges eos in virga ferrea. Fer Pſ.
rea virga dura eſt ⁊ ad conterendū apta: nō ad fructificandū.
Ita ē de multis correptionibꝰ q̄ ſūt ſteriles: ⁊ nō ſolū ſteriles
ſed alios cōterentes. k Ita et chriſtꝰ. Enumeratis tri-
bus quę conueniunt pontifici: oſtendit ea excellentiſſime fu-
iſſe in chriſto: ⁊ ita excellentiſſime fuit pontifex. Dicit ergo:
Ita ⁊ chriſtꝰ / hō / nō ſemetipſū clarificauit vt pon-
tifex fieret. i. ipſe inquantū hō nō fecit ſe pontificē: nec ꝑ mira
cula quę fecit gloriā ꝓpriam quęſiuit. Ioh. viij. f. Ego gloriā
meā non quęro. Et infra. g. Si ego glorifico meipſum gloria
mea nulla eſt. Roma. xvj. a. Chriſtus non ſibi placuit: ſed ſi-
cut ſcriptū ē. Improperia improperantiū tibi ceciderunt ſup
me. Sed multi clarificāt ſe ⁊ captātes fauorē humanū vt pon
tifices fiant: chriſtꝰ autē exinaniuit ſe: ⁊ ſic ꝑ meritū humilita
tis oſtenſus eſt eſſe pontifex. l Sed qui locutus eſt
ad eū: deus pater. ſ. ille clarificauit eū in baptiſmo: qui ad eū
locutꝰ ē in Pſ. m Filiꝰ meꝰ es tu: qd̄ idē dixit i baptiſmo Pſ. 2.
Matth. iij. d. ⁊ i trāſfiguratiōe Matth. xvij. a. n Ego ho
die genui te / mihi cōſubſtātialē: qd̄ idē eſt cū patre i ſubſtā
tia. Sup. j. b. habes hoc expoſitū: Cui em̄ angeloꝝ dixit ali-
quādo: Filius meꝰ es tu ego hodie genui te. Act. xiij. c. Re-
ſuſcitans ieſum: ſicut ⁊ in pſalmo ſecūdo ſcriptū eſt: Filiꝰ meꝰ
es tu ⁊c̄. Sed quid eſt quod dicit apoſtolus: Ipſe enim debet
probare eum eſſe pontificem a patre: et probat eum eſſe filiū.
Reſpondeo: apoſtolus ſignanter primo dicit eum filium: et
oſtendit per auctoritatē prophetę: deinde oſtendit eum ſacer-
dotem: vt oſtendat quoniā per hoc ꝙ filius patris naturalis
pollet pontificio: ⁊ omnes excedit in officio pōtificatus: quia
naturalis filius eſt. Et per hoc etiā innuit: ꝙ qui vult eſſe pon-
tifex vere / oportet ꝙ ſit filius dei per gratiam. Vel aliter ſolui
tur / per hoc ꝙ eum dicit eſſe filium dei naturalem / eum ꝓbat
pontificem verum: quia filij pontificum erant pontifices / etiā
ante legem: primogenitus erat ſacerdos. Item in hac auctori
tate quā ponit apoſtolus: Filius meus es tu ⁊c̄. ſupponit an- Pſ. 2.
tecedentia quę premittuntur in illo verſu: Ego autem conſti-
tutus rex ab eo ſuper ſion montem ſanctū eius / p̄dicans p̄ę
ceptum eius: ergo pontifex eſt: quia p̄dicare pontificie eſt:
ideo chriſtus de tribu regū ⁊ de tribu ſacerdotū naſci voluit.

Sequitur. Quēadmodū

a Quēadmodū ꝛ in alio loco/
b dicit: Tū es ſacerdos in ęter/
c d e nū ſm ordinē melchiſedech.
f g Qui in dieb⁹ carnis ſuę prę/
h ces ſupplicationeſqꝫ ād eū q̄
i poſſet illum ſaluum facere a
k morte: cum clāmore valido ꝛ
l m lāchrymis offerens/ exaudit⁹
n o eſt ꝓ ſuā reuerentia. Et quidē
p q cūꝫ eſſet filius dei / didicit ex
r s his quę paſſus eſt: obedientiā

Sequit. a Quēadmodū: quaſi ſic illud locut⁹ eſt pater
de generoſa chriſti natiuitate. Quēadmodū ꝛ in alio lo
co/ de pōtificatu ei⁹: b Dicit/ de⁹ pater. c Tu/ qui ſin
gularit/ es ſacerdos/ dignus: vnctus plenitudine chariſma
tum ab inſtanti cōceptionis: ſed poſtea execut⁹ eſt officium ſa
cerdotis p̄dicādo/ orādo: ꝛ ſeipm in paſ/
ſione pro expiatione pctōꝝ noſtroꝝ imo/
lando: Item in cęna miſſam celebrando.
d In ętnū. i. nō ad tēpus/ vt aaron.
Vñ. j. vij. d. dr: Eo q̄ maneat i ęternū ſē
piternū hꝫ ſacerdotiū. Sed quō fuit ſa/
cerdos i ęternū: fuit eñ ſacerdos ſm qȯ
hō: ꝛ hō non fuit in triduo: ergo ſacerdos
nō fuit in triduo: ergo nō in ęternū. Item
Glo. ſup Ps. dic. Tu es ſacerdos in ęter
num. i. ſacerdos ęternus: ergo fuit homo
etiā in triduo. Solutio: attribuit ſacerdo
tiȷ̄ qȯ eſt ſacerdotij: chriſtus eñ dr ſacer/
dos in ęternū: quia ſacerdotiū ei⁹ nō ha/
buit finem: ſed ſtetit in aplis: ꝛ ſtabit vſqꝫ
ad cōſummationē ſęculi Vel dicit ęternū
ſacerdotiū: quia nō ei ſucceſſit aliud. Qȯ dicit Glo. ſup Ps.
Tu es ſacerdos in ęternū. i. ſacerdos ęternus: ſoluit. i. ętern⁹
ꝛ ſacerdos. Vel poteſt dici/ in triduo ſacerdos rōne aię: ꝑ quā
officium ſacerdotij potuit exercere vel orando vel alio modo.
e Scdm ordinē melchiſedech: qꝛ panē et vinū in cor
pus ꝛ ſanguinem ſuum conſecrauit. Chriſtus eñ ſacrificij ſi/
militudinem pręmiſit in melchiſedech: Geñ. xiiij. d. quando
ꝓtulit panē ꝛ vinum: quia erat ſacerdos dei ſūmi. Nec intelli
gas q̄ ea ꝓtulerit vt abraā comederet: ſed vt ſic ꝓ abraā illud
ſacrificiū offerret. Amb. Sacramēta eccleſię p̄ora ſub legali/
bus. Vñ Leuiī. xxvj. b. Vetuſtiſſima veterū comedetis: q̄ſi
ad ritū ſacrificandi quē tenuit melchiſedech offerens panē et
vinū/ redditis: ꝛ nouis ſupuenietib⁹ vetera ꝓijcietis. i. veterē
ritū ſacrificādi in lege datū abijcietis. Itē ſm ordinē melchi
ſedech: de chriſto dr Eſa. liij. c. Generationem eius q̄s enar/
rabit: Non ſubdit etiā ſcriptura initiū ꝛ finem eius in figura
chriſti: qui caret initio ꝛ fine. Vnde Apocal. j. b. Ego ſum al/
pha ꝛ ω: p̄m⁹ ꝛ nouiſſim⁹. Si nr̄i ſacerdotes hērēt ſine gene/
alogia parentelā ipſi eſſent de ordine melchiſedech ꝛc. non pę
Ps. 109. niteret dn̄m de ꝓmotione eoꝝ: ſic eñ dicitur in Ps. Iurauit
dn̄s ꝛ nō pęnitebit eū ꝛc. Nota q̄ ꝑ duas auctoritates ꝓbat
apl̄s q̄ pater clarificauit chriſtū. Primo ſm diuinā naturaꝫ:
quia oſtendit eū eſſe filiū dei naturalē. Secūdo ſm naturam
humanā: qꝛ oſtendit eū ſummū ꝛ ęternū pontificē. Et quaſi
quis q̄rerēt: qd̄ ęgit pōtifex iſte/ ſubdit: Ecce/ f Qui/ chriſt⁹
in dieb⁹ carnis ſuę. i. mortalitatis ꝛ infirmitatis. Matth.
xxvj. d. Spūs quidē ꝓmptus ē: caro autē infirma. Nota q̄
chriſtus habuit dies carnis/ laboris ſcꝫ ꝛ afflictiōis. Iob. vij.
a. Sicut mercēnari⁹ p̄ſtolaī finē opis ſui: ſic ꝛ ego habui men
ſes vacuos/ ꝛ noctes laborioſas enumeraui mihi. Itē habuit
dies aię. ſ. cōpaſſiōis ꝛ pietatis. Iob. xxx. d. Cōpatiebaī aīa
mea paupi. Itē habuit dies deitatis: dies. ſ. iocūditat. Zach.
xiiij. b. Erit dies vna q̄ nota ē dn̄o. g Preces ſupplicati
oneſqꝫ: qꝛ cōſtructio pendet vſqꝫ ad illud: Offerens ꝛc.
Preces/ cordis. Supplicatiōeſqꝫ/ corpis. Supplicare ei
ē corp⁹ plicare ſub. Et de chriſto dr Mat. xxvj. d. Procidit
in faciē ſuā orans. Itē Lucę. xxij. e. Poſitis autē genib⁹ ora/
bat dicens: Pater ſi vis transfer calicē hūc a me. Vñ Glo. q̄
illud intelligiī de hoc/ q̄ñ imminente paſſione ꝓlixius orabat.
h Ad eum. i. deū: i Qui poſſet illū ſaluū facere a
morte/ vel/ a mortuis. i. q̄ poterat euꝫ reſuſcitare: ꝛ ſic ꝑ re
ſurrectionē eius alios ad fidē eius vocare: maxime aplos qui
receſſerūt ab eo in paſſione. Offerēs dico/ k Cū clamo/
re valido. i. cū intētione efficaciſſima: vt q̄ñ ꝓlixius orabat:
Luc. xxij. e. Deuotio eñ cordis obtinet vim clamoris. l
Et lachrymis. Glo. Hoc i euāgelio nō legiī: credendū ē tñ
eſſe factū. Et nota q̄ Glo. non determinat vbi vel q̄ñ dn̄s fle/
uit/ niſi q̄ ꝑ añcedētia q̄ exponit fuiſſe facta/ q̄ñ poſit⁹ ē in ago
nia/ videī dicere ſimiliī Glo. q̄ tūc fleuit. Sed btūs Bern. vi
detur dicere q̄ hoc factū ſit in cruce: dicit eñ euꝫ in cruce fle/
uiſſe: qȯ ſatis textui iſti cōpetit: In cruce eñ p̄ces et ſupplica/
tiones patri obtulit: q̄ñ pro trāſgreſſorib⁹ rogauit: vt dr Eſa.
liij. d. Et Luc. xxiij. e. Pr ignoſce illis. Dr etiā q̄ dn̄s i cruce
dixit cētū q̄nq̄gita p̄ſus pſalmoꝝ/ icipiēs a pſalmo. xxj. De⁹
de⁹ me⁹ reſpice i me ꝛc. vſqꝫ ad illū locū:
In manus tuas dn̄e cōmendo ſpm̄ meū
ꝛc. vt dr Luc. xxiij. f. Et lachrymis. Ps. 109.
Tūc eñ crediī fleuiſſe a q̄buſdā: ſed ſiue
tūc fleuerit ſiue poſit⁹ in agonia/ certū eſt
q̄ tpe paſſiōis fleuit dn̄s vt dicit h̄ apl̄s.
Vñ notandū q̄ dn̄s legiī ter fleuiſſe. In Chriſt⁹ legiī ter fleuiſſe
morte laçari. Ioh. xj. b. Itē in ramiſpal/
marū. Lucę. xix. f. Videns ciuitatē fleuit Mr. ꝓpoſiī
ſup illā. Tertio tpe paſſiōis: vt hic legiī: C
Ad innuēdū q̄ flendū ē ꝓ incolatu hui⁹
miſerię: qȯ ſignificaī in fletu ſup laçaꝝ: ſi
cut eñ ibi diciī: flebat/ qꝛ eū reſuſcitatur⁹
erat ad erūnas ſęculi. Itē ꝓ pctōꝝ graui
tate: qȯ ſignificaī i fletu ꝓ hierl̄m deſtru
ctione. Itē ꝓ deſiderio patrię: qȯ ſignifi
caī ꝑ fletū q̄ dn̄s fleuit i paſſione: q̄ſi cupiēs diſſolui ꝛ eſſe cū
chriſto. Vel aliter ꝛ meli⁹: Chriſt⁹ fleuit tria incōmoda nr̄a:
miſeriā: ignorantiā: ꝛ culpam. Miſeriā in laçaro/ vt dictū eſt.
Ignorātiā q̄ñ fleuit ſup ciuitatē dicēs: Quia ſi cognouiſſes ꝛ
tu. q. d. ego defleo ignorātiā tuā. Culpā aūt hoīs fleuit in cru
ce: qꝛ ſic dicit btūs Bern. Chriſt⁹ fleuit in cruce: qꝛ cū ſciret
paſſionē ſuā oīb⁹ eſſe ſufficiētē cām ſalutis/ paucis tñ efficiētē:
ꝛ in h̄ fleuit noſtrā culpā h̄ ipediētē. Et ita/ m Offerēs ex
audit⁹ ē/ a deo prē: ꝛ hoc/ n Pro ſua reuerētia. i. quia
patrē reuerit⁹ ē in oīb⁹ ei obediens vſqꝫ ad mortē: ꝛ ei honorē
exhibēs in oīb⁹ opib⁹ ſuis. Reuerētia vel ē honor exhibit⁹ ma
iori: vel reuerētia ē reſilitio a dei maieſtate ad ꝓpriā hūilitatē.
Et ē argumētū q̄ reuerētia mereī audiri. Ps. Tu ſcis impro Ps. 68.
periū meū ꝛ ꝯfuſionē meā ꝛ reuerētiā meā. i. obediētiā paſſio
nis ꝛ hūilitatē. Eccl. xxxij. b. Pro reuerentia accedet tibi gr̄a
bona. Sap. xij. c. Cū magna reuerētia diſponis nos: ꝑ reuerē
tiā eñ filij diſpoſit⁹ ē mūd⁹ ꝛ redēpt⁹. Nota q̄ orō nr̄a exēplo
chriſti debet eſſe ꝑfecta: vt corpore ꝛ corde toto deo ꝓſterna/
mur: ꝛ h̄ ſignificaī ibi: Preces ꝛ ſupplicationes. Item
debet eē directa ad deū: non diſtorta ad mūdū vel lucrū: ibi:
Ad eū q̄ poſſet illū ſaluū facere: qȯ ē ꝯ illos de q̄b⁹ dr
Eſa. xlv. d. Rogant deū nō ſaluātē. Itē orō debet eē intēſa.
Vñ dicit: Cū clamore valido. Et deuota: vnde dicit: Et
lachrymis. Et meticuloſa: vñ dicit: Exaudit⁹ ē pro ſua
reuerētia. Multū eñ placet deo humilitas: vt timorati: ſi/
cut regi aſſuero placuit reuerentia ipſi⁹ heſter: ꝛ ideo obtinuit
qȯ petijt: qꝛ ſpūs aſſueri i māſuetudinē ꝯuerſus ē: Heſter. xv.
c. j. xij. a. Habem⁹ grām ꝑ quā ſeruiam⁹ placētes deo cū metu
ꝛ reuerētia. o Et quidē: q̄ſi exaudit⁹ ē. Et merito q̄dē: qꝛ
p Cū eſſet. i. q̄uis eēt. q Fili⁹ dei/ naturaī: ꝛ ita patri
ęq̄lis. Phil. ij. a. Nō rapinā arbitrat⁹ ē eſſe ſe ęq̄lē deo: Et q̄
uis tant⁹ eſſet ſm qȯ hō: r Didicit obediētiā. i. exptus/
ex his. i. ꝑ ea: s Quę paſſus ē. i. exptus ē quāta ſit diffi/
cultas obediētię. Sꝫ a q̄ mg̅ro didicit chriſt⁹: A flagello: taī
mg̅r dur⁹ ē: ſꝫ valde bñ docet. Sic ꝛ ſctis ꝛ chriſto idē mg̅r p̄ſti
tiī. Exo. j. b. Prepoſuit eis. i. hebręis mg̅ros operū vt affige
rent eos onerib⁹. Quid eñ mirū ſi nos erudimur flagellis: ex
q̄ dei ſapīa didicit ex paſſionib⁹ obedientiā: Hiere. vj. b. Per
oēm dolorē erudiēs hierl̄m. Eſa. xxviij. e. Tm̄mō ſola vexa/
tio dabit intellectū auditui. Eſa. l. b. Dn̄s de⁹ aperuit mihi au
rem: ego aūt nō ꝯdico ꝛc. Bern. Pati voluit chriſt⁹ vt cōpati
ſciret: miſer voluit fieri: vt miſereri diſceret. Vnde ſup. iiij. d.
Nō habem⁹ pōtificē q̄ ñ poſſit cōpati īfirmitatib⁹ nr̄is: tēpta
tum aūt ꝑ oīa ꝛc. Eccl. xxxiiij. b. Qui nō ē exptus: q̄d ſcit: Itē
Bern. Sꝫ ꝛ h̄ ad corp⁹ ei⁹ qȯ eſt eccl̄ia referī vt ſit ſenſus: didi
cit ꝛc. hoc eſt obediētiā didicit i corpore ex his q̄ paſſus eſt in
capite: nam illa mors: crux: opprobria: ſpina: flagella: q̄ oīa ca
put nr̄m chriſt⁹ ptrāſijt: q̄d aliud corpori ei⁹. i. nobis q̄ p̄clara
obediētię documēta fuerūt: Deniqꝫ chriſt⁹ paſſ⁹ ē ꝓ nob: vob 1. Petri. 2. d.

 relinquens exēplū

relinquēs exēplū: ait apl's petr⁹: vt ſeq̄mini veſtigia ei⁹. Ex his q̄ paſſus ē, didicim⁹ q̄nta nos q̄ puri hoīes ſum⁹ oportet pro obedientia pati: quia is qui et deus erat non dubitauit mori. Vel alia Glo. Didicit. i. voluntarie ſuſcepit. Obedientiā ex his. i. in his. Que paſſus eſt: quia nō ſolum ⁊ ſupplicationes obtulit: ſed etiā obediuit patri vſq̄ ad mortē. a Et ita, cōſummatus. i. mortu⁹ ⁊ p paſſionē ei⁹ cōſūmās vitā ⁊ cōſūmans oīa que de eo ſcripta erant. Unde Joh. xix. f. Cōſūmatū eſt. Sic

B ſumit conſūmatus. Sap. iiij. c. Cōſummatus ī breui. i. mortuus expleuit tempore multa. Vel, Conſummat⁹. i. p obedientiā paſſionis ad cōſūmationē. i. ad pfectionē ductus: qm̄ etiā ad dexteram dei collocatus eſt.

a Et cōſummatus factus ē om
b nibus obtēperantib⁹ ſibi cau
c ſa ſalutis eterne: appellatus
d a deo pontifex: iuxta ordinē
e melchiſedech. De quo nobis
f grandis ſermo et interptabil'
g ad dicēdū qm̄ ībecilles facti
h eſtis ad audiendū. Etenī cū
i debēretis magiſtri eſſe ppter
k
l
m
n tempus: rurſum indigetis vt
vos doceamini q̄ ſint elemen
o ta exordij ſermonū dei ⁊ facti
p eſtis q̄ib⁹ lacte opus ſit: nō
q
r ſolido cibo. Omnis ēm̄ q̄ la
s ctis eſt particeps, expers eſt
t ſermonis iuſticie: Paruulus
v eni ē. Perfector aūt ē ſolid⁹
x
y cibus: eoꝝ q̄ pro ↄſuetudine

b Factus ē cauſa ſalutis eterne: ſufficiens quidē oīb⁹: ſed efficiens cauſa fuit, c Omnib⁹ obtēperantib⁹ ſibi. i. obediētib⁹ ei ⁊ grām ei⁹ in opatione bonam ampliantib⁹. Nō dicit reſiſtētib⁹: ſ; obtēperantib⁹. Job xxiiij. b. Ipſi fuerūt rebelles lumini. Eccl. xxiiij. c. Qui audit me nō ↄfūdet: Audit. i. obedit. j. Joh. v. a. Hec ē charitas di vt mādata ei⁹ cuſtodiam⁹: ⁊ mādata ei⁹ grauia nō ſūt. Fruct⁹ ergo obtēperādi ē ſal⁹ eterna: q̄ ſalus bene pōt p chriſtū eſſe: quia ipſe appellat⁹ a deo pontifex: ⁊ ita vere ē pontifex ex quo

Ps. 109. deus hoc teſtat Ps. Jurauit dn̄s ⁊ nō pœnitebit eū: tu es ⁊c. d Appellat⁹ a deo pontifex. i. vocatus a deo ad pontificiū. e Iuxta ordinē melchiſedech. i. ſm ritū oblationis ſignificate in pane ⁊ vino q̄ ipſe obtulit. f De quo nobis ⁊c. Secūda pars in qua increpat iudeos q̄ adherētes legi, ad chriſtū ⁊ ad euāgeliū venire nolebāt. Dicit ergo: De q̄. i. de q̄ re. i. quō ſm ordinē melchiſedech ſit ſacerdos ⁊ nō ſm aaron. g Nobis, ē faciēd⁹, ſermo grādis. i. pfundus ⁊ diffuſus. j. viij. ſeq̄tur de hoc: ⁊ planius proſequoꝝ. h Et interptabil'. i. nō habilis interptatui. i Ad dicendū. i. ad exponēdū nobis. q. d. nō ibi pōt ad plenū exponi: maxime vobis. k Qm̄ ibecilles facti eſtis ad audiendū. i. debiles ſenſu ad capiēda tanta myſteria ⁊ intelligendū. Joh. xvj. c. Adhuc multa habeo vobis dicere: ſed nō poteſtis portare mō. j. Cor. iij. a. Nō potui vobis loqui q̄ſi ſpūalib⁹: ſ; q̄ſi carnalib⁹. Et. j. Nōdū em̄ poteratis intelligere: ſ; nec nūc q̄dē poteſtis adhuc em̄ carnales eſtis. Vel alit': Et interptabilis ad dicēdū. i. qui indiget magna ⁊ ſubtili expoſitione. Et ideo grandis eſt nobis ſermo: qm̄ vos, imbecilles facti eſtis: ad audiendū. i. ad intelligēdū. l Etenī: q̄ſi vere ibecilles facti eſtis. Etenī. i. quia, m Cū deberetis magiſtri eſſe propter tempus. i. quia ſenes eſtis: vel q̄ꝛ diu exercitati eſtis in lege ⁊ pphetis ⁊ ab antiquo nūciatū ē vobis de chriſto. n Ruſū indigetis vt vos doceamini: q̄ſi diu audiſtis de chriſto: ⁊ tn̄ totū iterādū eſt vt ſicut a pncipio cathezizationis veſtre erudiamini: ⁊ ita tp̄s magnū amiſiſtis. Chryſ. Propt' quāta differā labētes debētes alios docere neq̄ ſimpliciter diſcipuli. Hiero⁹. Ridiculū ē elemētari⁹ ſenex. Eſa. lxv. d. Puer cētū ānoꝝ morietur. Ideo dicit Ecc⁹. iiij. c. Fili cōſerua tp̄s. i. nō pdas tp̄s: q̄ꝛ ſic nō perit capillus de capite: ita nec momentū de tp̄e: dicit btūs Bern̄. Et nota q̄ ſicut q̄dā ſunt q̄ ſm tēpus ſuū non ſunt mgr̄i: ita ſunt aliq̄ qui ante tp̄s volunt magiſtri fieri. Eſa. xviij. c. Ante meſſē tot⁹ effloruit. Ideo dr̄ Thren̄. j. e. Uocauit aduerſum me tp̄s: tēpus. ſ. pditū vel pꝛoccupatū: pditū p negligentiā: vel pꝛoccupatū p pſumptionē ⁊ ſupbiā: q̄ſi p tp̄s tribulationis. ſ. Hiere. xxx. a. Tēpus tribulatiōis eſt. Chryſ. Un̄ deberetis eſſe fortes facti eſtis infirmi. Ruſum indigetis vt vos doceamini que ſunt elemēta exordij ſermonū dei. Sic multi videnē eſſe magni magiſtri vel deberēt eſſe: tn̄ igno

rant elemēta exordialia ſermonū dei. i. bonā vitā q̄ debet primo addiſci anteq̄ hō poſſit itelligere ſermōes dei: Bona em̄ vita fundamentū eſt ſup qd̄ debet edificari ſcientia ſcripture. Unde. j. Timoth. iiij. d. Attende tibi ⁊ doctrine. i. primo ſtude bn̄ viuere: poſtea ſcire: Prio ad vitā: poſtmodū ad ſciam. ij. Timoth. iij. d. Semp diſcētes ⁊ nūq̄ ad ſciētiā veritat' puenientes. Vel, Elementa exordij ſermonū dei: ſunt modi diuerſi p quos iuitat nos dn̄s ad pœnitētiā: Matth. iij. a. Exordiū em̄ ſmonū chriſti fuit pœnitētiā agere. Ad quā mult' modis iuitat: p pmiſſionem regni celeſtis, p cōminationem ſupplicij: p ſpem venie: p deteſtationē culpe. Vel, Elemēta exordij ſermonū dei, ſunt articuli fidei q̄ in exordio debēt hoī pdicari: q̄ꝛ fundamentū ē fides: ⁊ eſt ibi intrāſitiua ↄſtructio: elemēta exordij. i. q̄ ſunt exordiū in ſermonib⁹ dei. Un̄ vt elemēta recitat eis apl's. j. vj. a. hec. ſ. fidei ad deū: baptiſmū doctrine: ipoſitionis manuū: reſurrectiōis mortuoꝝ ⁊ iudicij ⁊c. j. Cor. iij. c. Fūdamētū aliud nemo pōt ponere ⁊c. o Facti eſtis: id eſt ad h redacti. p Quib⁹ lacte opus ſit: ad ſimilitudinē infantiū. i. hūili ſermone ⁊ facili inſtructiōe. j. Cor. iij. a. Tanq̄ puulis ī chriſto lac dedi vobis potū non eſcā. q Nō ſolido cibo. i. doctrina ſubtiliori ⁊ altiori. Eſa. xxviij. c. Quē docebit ſcientiā ⁊ quē intelligere faciet auditū ablactatos a lacte. Un̄ Gen̄. xxj. a. Creuit q̄ puer ⁊ ablactat⁹ ē: fecitq̄ abraā grāde cōuiuiū in die ablactationis ei⁹: tūc em̄ trāſit puer ad mēſā pris. Chryſ. Nō dixit opus habetis: ſed facti eſtis op⁹, hn̄tes. i. vos h feciſtis p negligētiā in neceſſitatē hāc incidiſtis. Itē Chryſ. Lac vocat qd̄ ↄgruit iuſtiorib⁹: qd̄ pfectiorib⁹ ↄtrariū ē: ⁊ nociuū ſit ī vſu, vt legalia q̄ nūc nō oportet ſupferri: nob em̄ hec obſunt: ſ; illos nutriebāt nūq̄ obſtātia eis. Scd̄m Glo. Lac ē facil' doctrina: q̄ edificat puulos q̄ꝝ mētes teneras ⁊ anguſtas panis effocat: tn̄ ſic dr̄ Thren̄. iiij. a. Paruuli petiert panē. i. ruſtici idiote volūt doctrinā difficilē: ⁊ iō fiūt heretici: q̄ꝛ lacte ſimplic' doctrie n̄ ſūt ↄtēti. Hoc ē ↄ ſcholares q̄ dimiſſa hiſtoria ⁊ moralitate ſcpture: q̄ vt lac nutrit: ſtati iſiliūt ad q̄ſtiōes difficiles. Sed h non expedit: r Ois em̄ q̄ lactis ē pticeps. i. q̄ lacte nutrit ſimplic' doctrie: s Exps ē ſermonis iuſticie. i. q̄ iuſtis ⁊ pfectis ↄuenit. Paruul' em̄ nō pōt de altiorib⁹ ⁊ ſbtiliorib⁹ loq̄. Vel, Qui lactis ē pticeps. i. q̄ delectat' in carnalib⁹ vel legalib⁹: Expers ē ſmonis iuſticie: id eſt ſermonis euangelij. Chryſ. ponit hanc litteram Omnis qui pticipat lacte expers eſt ſermonis iuſticie. Quid eſt autem ſermo iuſticie: ſicut chriſtus ait Matth. v. c. Niſi abūdauerit iuſticia vr̄a ⁊c. vita ⁊ ↄuerſatio. Vel iuſticiā vocat chriſtū. j. Cor. j. d. Fact⁹ ē nob ſapia a dō ⁊ iuſticia ⁊ ſcrificatio ⁊ redēptio. Exps ē dico: t Paruul⁹ em̄ ē: ⁊ ideo nec pōt veſci pane ſolido. Chryſ. Videas aliā puulitatē q̄ natura ē. Paruul⁹ em̄ dr̄ hūilitate. j. Theſſal. ij. b. Facti ſum⁹ puuli ī medio veſtrū. Itē dr̄ ſtoliditate. j. Cor. xiiij. d. Nolite pueri effici ſenſib⁹: ſ; malicia puuli eſtote: in q̄ notat' nō tn̄ puulitas ſtoliditatis q̄ reprobāda ē: ſ; etiā inocētie ⁊ benignitat' q̄ āplexāda ē. Itē ē puul⁹ q̄dā caſta ſimplicitate. Un̄. j. Pet. ij. a. Sic mō geniti ifātes rōnabiles ſine dolo lac ↄcupiſcite. Itē puul⁹ dr̄ nociu⁹ in fide natura vel cōuerſione: de q̄ loq̄t h. Un̄ Chryſ. Si decē millia ānos illud ī fide habeam⁹ ⁊ n̄ certi fuerim⁹ ī ea puuli ſum⁹. v Perfectoꝝ aūt: q̄ſi puulus eſt pticeps lact': ſ; pfectoꝝ ſēſu ⁊ ope. Chryſ. Perfectū illū vocam⁹ q̄ cū fide vitā h; rectā. j. Cor. xiiij. d. Sēſib⁹ aūt pfecti eſtote. Mat. v. g. Eſtote pfecti ſic pr̄ vr̄ pfect⁹ ē. Iſtoꝝ pfectoꝝ. x Eſt ſolid⁹ cib⁹. Un̄. j. Cor. ij. b. Sapiaz loq̄mur int' pfectos. Quos h itelligi velit pfectos explicat ſubdēs. ſ. y Eoꝝ qui pro cōſuetudine.

pro cõſuetudinẽ.i. quia ꝯſueti ſunt ſtudio ⁊ lectione ſcripturarũ/⁊ frequẽtia bonoꝝ operũ. a Exercitatos habent ſenſus.i.intellectꝰ nõ tm̃ naturalit̃ acutos:ſed ꝓ ꝯſuetudine exercitatos:q: cõſuetudo altera natura eſt. Exercitatos dico/ad diſcretionẽ boni ⁊ mali a minus malo. Eſa. vij.c. Butyrũ ⁊ mel comedet: vt ſciat reprobare malũ ⁊ eligere bonũ.j. Timoth.v.d. Quedã facta bona manifeſta ſũt prudẽtibꝰ. Nec tm̃ exercitari debet hõ ad diſcretionẽ boni ac mali: ſed ad operationẽ boni ⁊ deteſtationẽ mali.j.Timoth.iiij.b. Exerce autẽ teipm ad pietatẽ:nã exercitatio corporis ad modicũ valet: pietas autem ad omnia.

a exercitatos habent ſenſus ad diſcretionem boni ac mali.

Capitulm. VI.

b Q c Quapropter intermitten
d tes inchoationis chriſti
e ſermonẽ ad perfectionẽ fera/
f mur/nõ rurſum iacientes fun
g h damentũ penitentie ab operi
bus mortuis ⁊ fidei ad deum
i k baptiſmatũ doctrine:impoſi
l tionis quoqꝫ manuũ ac reſur
m rectionis mortuorũ ⁊ iudicij
n o eterni. Et hoc faciemus ſiqui
p dẽ ꝑmiſerit deꝰ: Impoſſibile
q ẽ eni eos q ſemel ſũt illumina
r ti: guſtauert etiã donũ celeſte
s ⁊ participes ſũt facti ſpũſſcti.

Expo Ca. VI.

Quapropter intermittẽtes. Supra ab illo loco: De q nobis grãdis ſermo: incepit apl's increpare hebreos:eo ꝙ nolẽtes adherere chriſto in legalibꝰ cõfidebãt: Adhuc i iſto capitulo increpat ⁊ obiurgat eos. Et primo a leſione fundamẽti:ibi: Nõ rurſum iacientes ⁊c̃. Secũdo in q leſus ẽ oſtẽdit ibi. Et hoc faciemꝰ ſiqdẽ ⁊c̃. Tertio ab iteratiõe crucifixionis: ibi: Rurſus crucifigẽtes ⁊c̃. Quarto increpat eos ꝑ quoddã ſimile:q: frequẽter ſuſcipiẽtes ſemen doctrine nõ fructificabãt:ibi: Terra enĩ ⁊c̃. Quinto blandit̃ eis oſtẽdẽs ſe multũ de eis ſperare:q: multa bona eis deſiderat:ibi: Confidimꝰ autẽ de vobis. Sexto oſtẽdit q̃re ſperat de eis meliora. Primo q: dñs ꝓmiſit abrae q non fallet: ſed verus eſt in ꝓmiſſis:ibi: Abrae nãqꝫ promittẽs deus ⁊c̃. Secũdo iuramẽtũ interpoſuit: ibi: In q abũdantiꝰ volẽs ⁊c̃. Septimo ex his duobꝰ cõcludit:q: debẽt firmiter ſperare:ibi Vt ꝑ duas res imobiles. Octauo oñdit ꝙ debemꝰ oẽs ſperare:q: caput nr̃m hmõi ꝓmiſſionẽ adeptũ ẽ:ibi: Vbi ꝑcurſor nr̃. Dicit ḡ: b Quapropt̃:q: ꝑfectoꝝ ẽ ſolidꝰ cibꝰ. c Intermittẽtes/vel/remittẽtes.i. dimittentes. d Inchoationis chriſti ſermonẽ.i. q chriſtus ichoat eſſe in nobis. Vel ꝙ chriſtꝰ ꝑmo loqtur: in q ꝑmo inſtruit ꝑ ꝑdicatores ſuos. Sermo ichoatiõis ẽ cathecíſmꝰ vel ſymbolũ vel pñia. Vñ Matth.iiij.c. Penitẽtiã agite ⁊c̃. e Ad perfectionẽ feramur.i. ad doctrinã altiorẽ.j. Cor.xiij.c. Cũ eſſẽ paruulꝰ loqbar vt paruulꝰ ſapiebã vt paruulꝰ:cũ aũt factꝰ ſũ vir euacuaui q erãt paruuli. Gal.iiij.b. Quõ ꝯuertimini iterũ ad infirma ⁊ egena elemẽta.i.ad rudimẽta fidei. Et nota ꝙ dic: Feramur:cũ debuit dicere feramini vos ꝑfecti:ſ aſſociat ſe eis vt liberiꝰ eis loquatur. Vñ ⁊ ita dicit: q̃ſi ꝓ illis rñdens. Et hoc faciemꝰ ſiqdẽ ꝑmiſit deꝰ: f Nõ rurſũ ⁊c̃. q̃ſi feramur ad ꝑfectionẽ:⁊ ideo oportet ꝙ ꝑmo iaciamꝰ bonũ fundamẽtũ ⁊ h eſt qd dicit: Rurſum/enĩ/ iaciẽtes fundamẽtũ penitẽtie.i. iaciamꝰ hec oĩa ſic lapis iacit̃ in fundamẽto. Iaciẽtes dico: Non rurſum.i.nõ ſicut olim.i. nõ ita negligenter vt olim: vt ſicut olim ceciderũt:ſic iterũ nũc cadãt. Et in h arguit eos ⁊ increpat a leſione fundamenti. Vel/ Nõ rurſũ.i. non amplius niſi mõ: iaciẽtes fundamẽtũ pñie ⁊c̃.i. ita mõ iaciamꝰ vt ampliꝰ iacere nõ ſit opꝰ. Fundamẽtũ pñie: iaciẽtes pñiaꝫ q̃ſi lapidẽ i fundamẽto: Que pñia ẽ: g Ab.i. de/ h Operibꝰ mortuis.i. de pctĩs: q dicunt̃ mortua ab effectu:q: occidũt aĩas. Vñ in lege ꝓhibet̃ tãgere mortuũ: Nũeri.xix.b. et Ezech.xliiij.f. Vel opa mortua dicunt̃ opa bona ꝑ pctm̃ ſequẽs mortificata: vel q̃ erũt ſine fide: ſic enĩ fides ſine operibꝰ mortua ẽ. Iaco.ij.d. ita opa ſine fide mortua ſũt. j.ix.d. Sanguis chriſti emũdabit ꝯſcientiã noſtrã ab opibus mortuis. Vel/ Ab opibꝰ mortuis.i.a legalibꝰ cerimonijs: ſm Chryſ. Et iaciẽtes fundamẽtũ fidei. Vñ Chryſ. Fides ẽ fundamẽtũ: reliquũ aũt ſupedificatio.j.Cor.iij.d. Vt ſapiẽs architectꝰ fundamẽtũ poſui: aliꝰ aũt ſupedificat lignũ fenũ ſtipulã. Eph.ij.d. In quo enĩ oĩs edificatio ꝯſtructa eſt ⁊c̃. Itẽ Chryſ. Sic i elemẽtis totũ cõtinet̃ qd ſcribit̃:⁊ i fundamẽto tota nitit̃ edificatio:ita vite puritatẽ cõtinet certitudo q circa fidẽ ẽ:ſine q nõ eſt eẽ chriſtianũ: ſic nec ſine fundamẽto edificiũ. i Baptiſmatũ doctrine. Pluralit̃ dicit: baptiſmata:q: eſt baptiſmꝰ fluminis:⁊ flaminis in pñia:⁊ ſanguinis in martyrij ſuſtinẽtia. Vñ verſus. Flumine baptizor ſeu flamine ſiue cruore. k Impoſitionis q̃ꝫ manuũ. Fides enĩ huiꝰ ſacri.ſ.confirmationis ꝑtinet ad fundamẽtũ. Et eſt hic argumentũ de ſacro cõfirmationis.j.Timo.v.d. Manꝰ cito nemini impoſueris.i.require diſtrictionẽ de impoſitione manuũ ⁊ fundamentũ. l Reſurrectionis mortuoꝝ. [A De pe.diſ.4.c. intermittentes] Oportet enĩ edificari ſuper fidẽ huiꝰ articuli.ſ.reſurrectiõis mortuoꝝ quã oñdit apl's.j.Cor.xv.b. Si reſurrectio mortuoꝝ nõ ẽ:neqꝫ chriſtꝰ reſurrexit. ij.Timo.ij.b. Memor eſto dñz ieſũ chriſtum reſurrexiſſe a mortuis ſm euãgeliũ meũ. m Et iudicij eterni. Iudiciũ dicit̃ eternũ:q: qcqd in iudicio eius ſtatuit̃: in eternũ durabit: irreuocabilit̃ enĩ erit ſnĩa. j.Pet.iiij.b. Reddẽt rõnẽ ei q paratus eſt iudicare viuos ⁊ mortuos. Et in eodẽ.d. Tẽpus ẽ vt incipiat iudiciũ a domo dei. Eccl's.vlt.d. Cũcta adducet deꝰ in iudicium. Sic ḡ apl's i h loco diuidit fundamẽtũ i ſex: [De pe. diſ.2.c. ſi enĩ.⁊.ſi paulus.] Penitere enĩ ⁊ in deũ credere ac baptizari: i remiſſionẽ pctõꝝ:⁊ ꝯfirmari ꝑ impoſitionẽ manuũ ac reſurrectionẽ:⁊ diẽ iudicij ꝓſtolari. Hec aũt oĩa ꝑtinẽt ad officia neophitoꝝ: ſic ḡ ſex ponunt̃. Vñ.iij.Reg.v.d. legit̃ ꝙ ſalomõ poſuit i fũdamẽto tẽpli lapides q̃dratos grãdes. Lapides enĩ q̃drati ſex hñt ſupficies: q ſignificãt iſta ſex q h ponũt̃. Sap.iiij.a. Adulterie plãtatiões ñ dabũt radices altas:nec ſtabile fũdamẽtũ collocabũt:⁊ ita dic:⁊ cõmouebit eos a fundamẽtis ⁊ vſqꝫ ad ſupmũ deſolabũt̃. Sequitur. n Et hoc faciemꝰ: q̃ſi feramur dico ad ꝑfectiõeꝫ ⁊ fundamẽtũ bonũ iaciamꝰ: Et hoc faciemꝰ. Hic excitat eos apl's ſicut.j.b. Cõfidimꝰ aũt de vobis meliora: Faciemꝰ dico/ o Siqdẽ ꝑmiſerit deꝰ.i. ſi ſpaciũ vite ad penitẽdũ nob cõceſſerit: in h excitat eos ad timorẽ. Iaco.iiij.d. Pro eo vt dicatis: ſi deꝰ voluerit ⁊ ſi vixerimꝰ: faciemꝰ h vel illud. p Impoſſibile ẽ enĩ. Oñdit in q leſum erat fundamẽtũ apud hebreos: Quidã enĩ eſtimabãt baptiſmũ eẽ iterãdũ. Alij pñiaꝫ nõ valere cadẽti i mortale. Alij credebãt ꝙ poſt hãc vitã purgarent̃ oĩa pctã in alia vita: q̃ntacũqꝫ fecerit hõ in pñti etiã ſi nõ penituit: In q opiniõe ſt etiã adhuc iudei: dicit: Impoſſibile ẽ.q.d. dico ꝙ feramur ad ꝑfectionẽ ⁊ ꝙ ita fundemur i ſacris fidei: vt nõ decidamus a ſtabilitate fidei:⁊ nemo credat poſt lapſum pctĩ ꝑ baptiſmũ ſecũdo vl' tertio poſſe reuocari. Impoſſibile ẽ enĩ: nõ tm̃ difficile.⁊ ideo nemo in h ꝯfidat vane. q Eos q ſemel ſunt illuminati: in itellectu ꝑ diſcretionẽ boni ac mali: vt nõ dicãt bonũ malũ ⁊ tenebras lucẽ Eph.v.b. Fuiſtis aliqñ tenebre: nũc aũt lux i dño. Eſa.lviij.c. Impleuit ſplẽdoribꝰ animã meã.i. fide ⁊ virtutibus ad illuminãdũ eã:⁊ nõ tm̃ ad illuminãdũ intellectũ ſed ad reficiendũ ⁊ delectandũ affectũ. Unde ſubdit: r Guſtauerũt ⁊c̃. Et nota ꝙ hõ diuerſos guſtus hꝫ ſm diuerſos ſtatus/ ſm ſtatũ ꝯuerſionis:⁊ ꝓbationis/ſiue ꝓfectionis/⁊ in ſtatu ꝑfectionis. In ſtatu ꝯuerſionis guſtũ hꝫ ſuauẽ ⁊ delectabilẽ/ſpũales in gr̃a remiſſionis pctõꝝ: que ſerenat animã ſpe leticie quodã mõ reddẽdo ſecurã. Prouerb.xv.b. Secura mẽs q̃ſi iuge cõuiuiũ. Et de hoc dicit. Et guſtauerũt etiã donũ celeſte .i.adepti ſunt remiſſionẽ pctõꝝ i baptiſmo. In ſcdo aũt ſtatu ſcꝫ ꝓbationis ⁊ ꝓfectionis reficit̃ aĩa in operatione boni: ⁊ hoc ꝑ grãm cooperantẽ. Pſ. In cuſtodiẽdis illis retributio multa. [Pſ.18.] iocunditas et ſuauitas annexa. Et quantũ ad hoc dicit. s Et participes facti ſunt ſpũſſancti.i. gr̃a ſpũſſcti adiuuante ad operationẽ bonoꝝ. In tertio ſtatu.ſ.ꝑfectionis reficit̃ ⁊ delectat̃ aĩa in cõtẽplatione dei ⁊ meditatione ſeculi venturi: vbi ſunt delectationes in dextera dei vſqꝫ in finẽ: Et quãtum